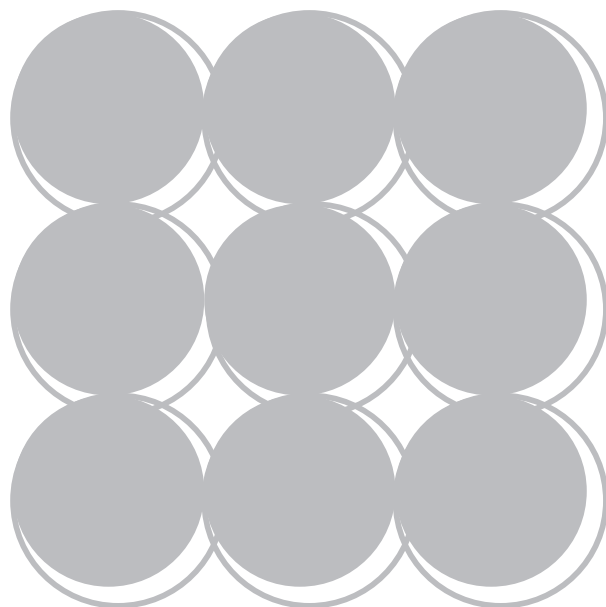

AP2027

RĪGAS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA
2021–2027

AP2027

RĪGAS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA
2021–2027

SATURS

IEVADS.....	4
SAĪSINĀJUMI.....	8
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS VIETA INTEGRĒTĀS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS SISTĒMĀ.....	10
AR AP2027 PRIORITĀTĒM SAISTĪTIE DOKUMENTI.....	11
1. PRIORITĀTE	
ĒRTA UN VIDEI DRAUDZĪGA PĀRVIETOŠANĀS PILSĒTĀ.....	12
2. PRIORITĀTE	
DZĪVES KVALITĀTI VEICINOŠĀ PILSĒTVIDE.....	20
3. PRIORITĀTE	
LABA VIDES KVALITĀTE UN NOTURĪGA PILSĒTAS EKOSISTĒMA KLIMATA PĀRMAIŅU MAZINĀŠANAI.....	28
4. PRIORITĀTE	
KVALITĀTĪVA UN PIEEJAMA IZGLĪTĪBA.....	34
5. PRIORITĀTE	
DAUDZVEIDĪGU UN KVALITATĪVU MĀJOKĻU PIEEJAMĪBA.....	42
6. PRIORITĀTE	
MŪSDIENĪGA UN ATVĒRTA PILSĒTAS PĀRVALDĪBA.....	50
7. PRIORITĀTE	
VESELĪGA, SOCIĀLI IEKĻAUJOŠĀ UN ATBALSTOŠĀ PILSĒTA.....	58
8. PRIORITĀTE	
KONKURĒTSPĒJĪGA PILSĒTA AR INOVATĪVU EKONOMIKU.....	66
9. PRIORITĀTE	
DAUDZVEIDĪGA UN AUTENTISKA KULTŪRVIDE.....	74

IEVADS

AP2027 ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kura mērķis ir turpināt īstenot Stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa attīstības mērķu, telpiskās attīstības perspektīvas un stratēģisko nostādņu sasniegšanu. Attīstības programma fokusē pašvaldības darbu un publisko investīciju izlietojumu tuvākajiem septiņiem gadiem. Tā nosaka pilsētā prioritāri risināmos jautājumus, kā arī koordinē pašvaldības iestāžu darbu stratēģisko mērķu sasniegšanā.

Pilsētas attīstības programma jaunajam plānošanas periodam – 2021.–2027. gadam – ir izstrādes stadijā. Sadarbojoties ar lielu skaitu pašvaldības darbinieku, kā arī konsultējoties ar NVO un valsts iestādēm, ir izstrādāts sākotnējais piedāvājums vidēja termiņa pilsētas attīstības stratēģiskajam ietvaram. Jaunajā programmā ir definētas deviņas prioritātes jeb galvenie attīstības virzieni, kam tuvāko septiņu gadu laikā nepieciešams pievērsties pastiprināti. Katrai prioritātei ir noteikts mērķis, uzdevumi un indikatori, un tie kopā veido AP2027 stratēģisko daļu. Nākamajā AP2027 izstrādes posmā tiks noteikti uzdevumiem pakārtoti projekti un rīcība, kas veidos Investīciju plānu un Rīcības plānu.

Darbs pie AP2027 tika sākts, izvērtējot esošās attīstības programmas darbību. Tika secināts, ka Attīstības programma 2014.–2020. gadam ir vērsta uz pārāk plašu problēmu loku, tai nav efektīvas sasaistes ar pilsētas attīstības budžetu, ir problemātiska horizontālā koordinācija starp pašvaldības iestādēm izvirzīto mērķu sasniegšanā, kas kopumā noteicis nepietiekami efektīvu programmas īstenošanu. Tāpēc AP2027 ir izvirzīti šādi principi:

- I programma tiek veidota mērķētāka un fokusētāka;
- I programmas izstrādes laikā galvenās personas ir nozaru vadītāji, kas veiks nozīmīgu darbu AP2027 ieviešanā;
- I tiek stiprināta budžeta un plānošanas saiste, lai radītu praktisku, skaidru, mērķētu un ieviešamu programmu, kas palīdzēs pilsētai mainīties tuvāko septiņu gadu laikā.

Šī dokumenta sākumā apkopota informācija par AP2027 līdzšinējo izstrādes procesu, t.sk. prioritāšu noteikšanu, un AP2027 horizontālie jautājumi, kas parādās lielākajā daļā prioritāšu. Turpinājumā ir deviņu prioritāšu apraksti, kuri ietver prioritātes mērķi, uzdevumus un potenciālos indikatorus.

AP2027 IZSTRĀDES PROCESS

AP2027 izstrāde oficiāli tika sākta 2018. gada nogalē, balstoties uz RD 21.11.2018. lēmumu Nr. 1770 "Par Rīgas attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu". Kopš tā laika ir analizētas pilsētas attīstības tendences un novērtēta līdzšinējā politika, apzināti un analizēti starptautiskie un nacionālie plānošanas dokumenti, veiktas plašas konsultācijas ar pašvaldības iestādēm, kā arī izzināts NVO, iedzīvotāju un valsts iestāžu viedoklis. 2019. gada nogalē ir noteiktas deviņas attīstības prioritātes, un kopš 2019. gada nogales prioritāšu darba grupas strādājušas pie to satura detalizēšanas.

- I 2018. gada nogale – darbnīca pašvaldības darbiniekiem, attīstības izaicinājumu apzināšana; 42 dalībnieki.

- I 2019. gada 1. ceturksnis – klātienē intervi-
jas ar pašvaldības iestādēm attīstības virzie-
nu kartēšanai; 15 iestādes.
- I 2019. gada maijs – seminārs “Ceļā uz kopī-
go” NVO, pašvaldības un valsts iestāžu pārs-
tāvjiem, lai apzinātu interešu saskares
laukus un prioritātes pilsētas attīstībai; 82
dalībnieki.
- I 2019. gada vasara – iedzīvotāju aptauja, kur
apzinātas aktīvo rīdzinieku pilsētas attīstības
prioritātes; aizpildījuši 2294 respondenti.
- I 2019. gada oktobris – sadarbībā ar Rīgas
skolēnu domi un RD IKSD īstenots jauniešu
pilsētplānošanas forums “Runātrīga”, kurā
noskaidrots jauniešu skatījums uz pilsētas
un apkaimju attīstību; 70 dalībnieki.
- I 2019. - 2020. gads – AP2027 vadības darba
grupas sanāksmes, kur AP2027 izstrādes
procesu izpildedzītāja vadībā uzrauga visu
pašvaldības nozaru departamentu direktori
un pilsētas arhitekts.
- I 2019. - 2020. gads – AP2027 prioritāšu dar-
ba grupu sanāksmes, kur katras prioritātes
tematiskajā ietvarā definēti prioritāšu mērķi
uzdevumi un rādītāji. Tāpat darba grupas
turpmāk strādās pie iekļaujamo aktivitāšu iz-
vērtējuma Rīcības plānam un projektu izvēr-
tējuma Investīciju plānam. Darba grupas
vada RD nozaru vadītāji, un sanāksmju darbā
piedalās pašvaldības, NVO un valsts iestāžu
pārstāvji.
- I 2020. gada augusts – vebināri par Attīstības
programmas 2021.–2027. gadam Stratēģis-
kās daļas projektu, iesaistot pašvaldības,
valsts iestāžu, nevalstisko organizāciju un
citus dalībniekus, lai uzklautu dažādu pušu

viedokļus un diskutētu par sagatavoto doku-
mentu; 1. dienā 46 dalībnieki, 2. dienā 82 da-
lībnieki.

- I 2020. gada septembris – diskusiju darbnīca
par Reģionālajiem sadarbības projektiem ar
Rīgas metropoles areāla pašvaldībām, ar
mērķi veidotu kopīgu izpratni par reģionālās
un vietējās nozīmes projektiem, kā arī ap-
spriestu tālākos sadarbības soļus dažādu
kopīgu projektu ideju veidošanā.

Provizoriski 2021. gada 1. ceturksnī publiskajai
apspriešanai tiks nodota AP2027 1. redakcija
kopā ar Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtēju-
ma Vides pārskata 1. redakciju. Savukārt
AP2027 gala redakcijas apstiprināšana RD pro-
vizoriski notiks 2021. gada jūnijā.

Aktuālo informāciju un materiālus par AP2027
izstrādi iespējams apskatīt RD PAD mājaslapā
www.rdpad.lv, sadaļas “Stratēģija” apakšsadaļā
“Attīstības programma 2021–2027”.

AP2027 – PILSĒTAS ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS MĒRĶU SASNIEGŠANAI

AP2027 turpina īstenot 2014. gadā apstiprinā-
tos Stratēģijā noteiktos mērķus un attīstības
konceptus, kas tiecas veidot ilgtspējīgu pilsētu,
kuras pamatā ir līdzsvarota sociālo, ekonomi-
kas un pilsētvides aspektu mijiedarbība. Rīgas
ilgtermiņa attīstības mērķi ir:

- I prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība;
- I inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekono-
mika;
- I ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsēt-
vide;
- I Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga

un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole. Stratēģijā ir noteikts, ka ilgtermiņa mērķi tiecas risināt vienu no pašvaldības lielākajiem izaicinājumiem – apstādināt iedzīvotāju skaita kritumu un panākt tā pieauguma tendenci. Tāpēc pilsēta tiecas paaugstināt dzīves kvalitāti Rīgā ar plašām nodarbošanās iespējām, ar atbilstošu mājokļu piedāvājumu, ar kvalitatīviem pakalpojumiem, ar interesantu sociālo dzīvi un ērtu pilsētvidi.

AP2027 deviņas prioritātes izceļ deviņus galvenos pilsētas attīstības virzienus, ar kuriem pašvaldības iestādes pastiprināti strādās tuvāko septiņu gadu laikā, nodrošinot virzību uz pilsētas ilgtermiņa mērķu sasniegšanu.

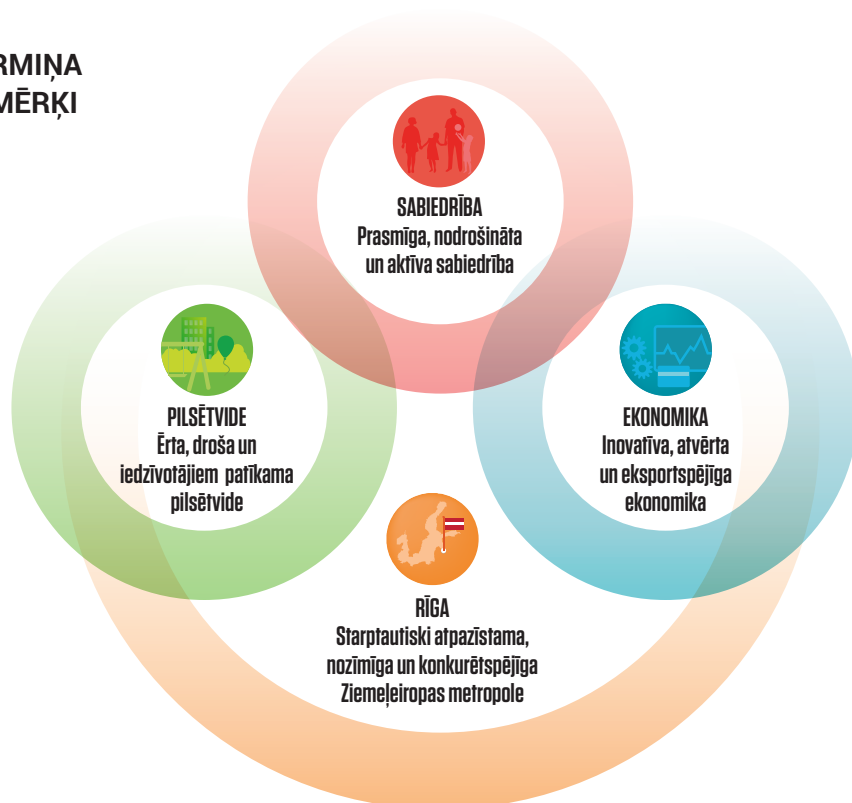
Papildus prioritātēm ir noteikti pieci AP2027 stratēģiskie horizontālie virzieni, kuri atspoguļojas vairākās AP2027 prioritātēs un kuriem ir īpaša nozīme Stratēģijas izvirzīto attīstības mērķu

realizēšanā:

- ┆ pilsētas konkurētspēja;
- ┆ klimata pārmaiņu mazināšana un adaptēšanās klimatam;
- ┆ Rīgas kopienu iesaiste un pilnvarošana;
- ┆ Rīgas metropoles areāla sadarbība un attīstība;
- ┆ Iekļaujoša sabiedrība

Šie horizontālie mērķi kalpo kā atslēgas vārdi kompleksām pārmaiņām AP2027 ietvaros. Ieviešot katru no deviņām prioritātēm, Rīga kļūs par konkurētspējīgu mājvietu, atpūtas vietu, uzņēmējdarbības centru, par pilsētu, kas respektē ekosistēmas kapacitāti un neatlaidīgi strādā pie tā, lai mazinātu savu ietekmi uz klimatu un rezultātā kļūtu klimatneitrāla. Pilsēta spēs mainīties un pastāvēt, ja tās daudzveidīgās kopienas (apkaimes, interešu pārstāvniecības) tiks ie-

RĪGAS ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS MĒRĶI

saistītas attīstības procesos, tādējādi veicinot iedzīvotāju radītas pārmaiņas, kā arī, ja tā spēs nodrošināt dažādu iedzīvotāju grupu vienlīdzīgu iekļaušanos sabiedrībā un to dzīves kvalitātes uzlabošanos.

Galvenā AP2027 iezīme un reizē atšķirība no iepriekšējā perioda plānošanas dokumentiem ir koncentrēšanās uz ieviešanu, tamdēļ, apstiprinot AP2027, tiks skaidri noteikts pārvaldības modelis, kā nākamajos septiņos gados maksimāli izpildīt Stratēģijā pausto apņemšanos.

SAĪSINĀJUMI

a/dnn	automašīnas diennaktī
ALTUM	akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum"
ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
AP SIS	aprūpes plānošanas sistēma
AP2027	Rīgas attīstības programma 2021–2027
AS	akciju sabiedrība
BJR	Baltijas jūras reģions
BT	Rīgas bāriņtiesa
CSB	Centrālā statistikas bāze
CSNg	ceļu satiksmes negadījums
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
CVK	Centrālā vēlēšanu komisija
EBRD	Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (angļu val. European Bank for Reconstruction and Development)
EIB	Eiropas Investīciju banka (angļu val. European Investment Bank)
EK	Eiropas Komisija
EP	Eiropas Padome
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
ESKO	energoservisa kompānija
EUR	Eiropas Savienības vienotā valūta
EUROCITIES	Eiropas lielo pilsētu sadarbības tīkls
EUROSTAT	Eiropas Savienības Statistikas birojs
FSC	Mežu uzraudzības padome (angļu val. Forest Stewardship Council)
IKP	iekšzemes kopprodukts
IKT	informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IS	informācijas sistēma
IT	informācijas tehnoloģijas
LLPA	Latvijas Lielo pilsētu asociācija
LPS	Latvijas Pašvaldību savienība
LR EM	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
LR IZM	Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija
LR KM	Latvijas Republikas Kultūras ministrija
LR LM	Latvijas Republikas Labklājības ministrija
LR VARAM	Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
LR VM	Latvijas Republikas Veselības ministrija
LVGMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
METREX	Eiropas lielpilsētu reģionu un apgabalu tīkls
NAP	Nacionālais attīstības plāns
NEET	personas, kas nav nodarbinātas un neiegūst izglītību vai apmācību (angļu val. not in education, employment or training)
NĪN	nekustamā īpašuma nodoklis
NPAIS	nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēma

NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVD	Nacionālais veselības dienests
NVO	nevalstiskās organizācijas
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (angļu val. Organisation for Economic Co-operation and Development)
PEFC	Meža sertifikācijas sistēmu novērtēšanas programma (angļu val. Programme for the Endorsement of Forest Certification)
PII	pirmsskolas izglītības iestāde
PVO	Pasaules Veselības organizācija
RCB	Rīgas Centrālā bibliotēka
RD	Rīgas dome
RD ĀP	Rīgas domes Ārlietu pārvalde
RD FD	Rīgas domes Finanšu departaments
RD IKSD	Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments
RD ITC	Rīgas domes Informācijas tehnoloģiju centrs
RD ĪD	Rīgas domes Īpašumu departaments
RD LD	Rīgas domes Labklājības departaments
RD MVD	Rīgas domes Mājokļu un vides departaments
RD PAD	Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments
RD SD	Rīgas domes Satiksmes departaments
RDZN	Rīgas Dzemdību nams
REA	Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas enerģētikas aģentūra"
RIIMC	Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskais centrs
RMA	Rīgas metropoles areāls
RP SIA	Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību
RPP	Rīgas pašvaldības policija
RSAC	Rīgas sociālās aprūpes centrs
RSD	Rīgas Sociālais dienests
RVC	Rīgas vēsturiskais centrs
RVC AZ	Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zona
SAC	sociālās aprūpes centrs
SBPC	starptautiskie biznesa pakalpojumu centri
SDG	ilgtspējīgas attīstības mērķi (angļu val. Sustainable Development Goals)
SEG	siltumnīcefekta gāzes
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
sk.	skaits
SOPA	sociālās jomas procesu pārvaldības lietojumprogramma
STEM	dabaszinātņu, tehnoloģijas un matemātikas mācību priekšmeti (angļu val. Science, Technology, Engineering and Mathematics)
Stratēģija	Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam
SUS	Stratēģijas uzraudzības sistēma
TBD	tiks noteikts (angļu val. to be determined)
TEN-T	Eiropas Transporta tīkls (angļu val. Trans-European Transport Network)
UBC	Baltijas pilsētu savienība (angļu val. Union of the Baltic Cities)
VAPUS	veselības aprūpes pakalpojumu uzskaites sistēma
VIIS	Valsts izglītības informācijas sistēma

SKAIDROJOŠĀ VĀRDNĪCA

Airbnb	Tiešsaistes platforma, kur lietotāji var izīrēt savu mājokli, vai daļu no tā, citiem cilvēkiem. Airbnb parasti tiek izmantots kā alternatīva tipiskajām viesnīcām.
Alternatīvās degvielas	Degvielas vai enerģijas avoti, ar kuriem vismaz daļēji aizvieto fosilās naftas avotus transportlīdzekļu apgādē ar enerģiju un kuriem ir potenciāls veicināt transporta dekarbonizāciju un uzlabot transporta nozares ekoloģiskos rādītājus. Alternatīvās degvielas ietver: – elektroenerģiju; – ūdeņradi; – biodegvielas, kā definēts Direktīvas 2009/28/EK 2. panta i) punktā; – dabasgāzi, tostarp biometānu, gāzveida agregātstāvoklī (saspiestā dabasgāze – CNG) un šķidrā agregātstāvoklī (sašķidrinātā dabasgāze – LNG).
Apbūves aizsardzības teritorijas	Rīgas teritorijas plānojumā noteiktas aizsargājama apbūves teritorijas, kam nav kultūras pieminekļa statusa, bet kur saskaņā ar apbūves vienoto raksturu saglabājama tajā esošā vēsturiskā apbūve, pilsētvides mērogs un raksturs, un kam piemērojami īpaši izmantošanas un apbūves noteikumi.
Aprites ekonomika	Ražošanas un patēriņa modelis, kas ietver resursu ieguvu un sadali, atkārtotu izmantošanu, iekārtu remontu, atjaunošanu un pārstrādi, lai izmantotie resursi tiktu lietoti maksimāli ilgi, pirms tie kļūst par neizmantojamiem atkritumiem, pagarinot materiālu dzīves ciklu, vienlīdz samazinot dabas resursu ieguvu.
Atjaunīgie resursi	Līdzsvarota attīstība, kas atbilst mūsdienu vajadzībām, apmierinot iedzīvotāju pašreizējās sociālās un ekonomiskās vajadzības, vienlīdz veicinot sabiedrības labklājību un nodrošinot vides prasību ievērošanu, neapdraudot nākamo paaudžu vajadzību nodrošināšanas iespējas.
Bioloģiskā daudzveidība	Visu dzīvo būtnu - augu, dzīvnieku, sēņu, un mikroorganismu sugu, to ģenētiskā materiāla un ekosistēmu daudzveidība uz Zemes.
Dabā balstīti risinājumi	Risinājumi, kuri ir veidoti iedvesmojoties no dabas sistēmām, kā arī, ieviešot šos risinājumus, tos uztur esošie dabas procesi. Tie vienlaikus sniedz sociālus, ekonomiskus un vides ieguvumus, tie nodrošina klimatnoturīgu pilsētvidi, veicina bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojuma nodrošinājumu.
Degradēta teritorija	Teritorija, uz kuras atrodas pamestas vai nepilnīgi izmantotas dzīvojamās ēkas, publiskas būves, ražošanas būves un militāri objekti, kas netiek atbilstoši apsaimniekoti, vai fiziskā nolietojuma, dēļ apdraud cilvēka veselību vai dzīvību, vai arī nodara kaitējumu videi. Kā arī neapbūvēta piesārņota teritorija vai neapsaimniekota teritorija ar izpostītu vai bojātu zemes virskārtu, kurā nav iespējams uzsākt saimniecisko darbību bez ievērojamiem ieguldījumiem.

Dekarbonizācija	Ražošanas un maksimāli efektīvas enerģijas izmantošanas tehnoloģijas, kas ļauj līdz minimumam samazināt siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas apjomu uz vienu vienību.
Dekomodifikācija	Process, kura rezultātā mazinās cilvēka labklājības nodrošināšanas atkarība no viņa iesaistes darba tirgū.
Eiropas zaļais kurss	Eiropas komisijas izaugsmes stratēģija, kas tiecas Eiropas Savienību pārveidot par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā siltumnīcefekta gāzu neto emisijas 2050. gadā samazinātos līdz nullei un ekonomiskā izaugsme būtu atsaistīta no resursu patēriņa.
Ekosistēmu pakalpojumi	Dabas kapitāla ieguldījums saimnieciskajā, sociālajā, kultūras jomā. Cilvēkiem sniegtie labumi un ieguvumi rodas ekosistēmas notiekošo procesu un funkciju rezultātā, tiem mijiedarbojoties. Tie ir cilvēka izdzīvošanai un veselībai fundamentāli pakalpojumi. Cilvēku saimniekošanas izvēles ietekmē ekosistēmu sniegto pakalpojumu veidu un apjomu.
Ilgspējīga attīstība	Līdzsvarota attīstība, kas atbilst mūsdienu vajadzībām, apmierinot iedzīvotāju pašreizējās sociālās un ekonomiskās vajadzības, vienlaikus veicinot sabiedrības labklājību un nodrošinot vides prasību ievērošanu, neapdraudot nākamo paaudžu vajadzību nodrošināšanas iespējas.
Ilgspējīgas mobilitātes plāns	Plānošanas koncepcija, kuru vietējās un reģionālās pašvaldības izmanto mobilitātes stratēģiskai plānošanai, lai apmierinātu mobilitātes vajadzības un iegūtu labāku dzīves kvalitāti pilsētās un to apkārtnē.
Insolācija	Saules radītais apgaismojums telpās.
Jaunuzņēmums	Kapitālsabiedrība ar augstas izaugsmes potenciālu, kuras pamatdarbība ir saistīta ar mērogojamu biznesa modeļu un inovatīvu produktu izstrādi, ražošanu vai attīstību.
Kopiena	Cilvēku grupa, kuru vieno dzīvesvieta, kopīgas intereses, vai izcelsme. Būtiskas kopienas iezīmes ir, piemēram, kopīga identitāte, vietas izjūta, cilvēku attiecības, vide, kultūra. Kopienas locekļu attiecības balstās uz kopīgu vēsturi, vērtībām un normām, statusu un lomu modeļiem, savstarpējām gaidām. Šie elementi rada identitātes izjūtu, kas ir psiholoģiski un sociāli nozīmīga.
Koprade	Koprade ir visaptveroša pieeja pakalpojuma vai projekta izstrādei kopā ar visām ieinteresētajām personām - process, kas sākas ar koncepciju un turpinās ar īstenošanu, komunikāciju un novērtēšanu, tādējādi, lai šos pakalpojumus vai projektus uzlabotu un izveidotu atbilstoši iedzīvotāju ikdienas paradumiem un vajadzībām.
Līdzdalīgā budžetēšana	Līdzdalīgā budžetēšana ir mūsdienīgs instruments, kā ikviens rīdzinieks var ierosināt un lemt par apkaimei un pilsētai nepieciešamu projektu realizāciju, kuru, pozitīva rīdzinieku balsojuma gadījumā, finansē no Rīgas pilsētas budžeta.

Mikromobilitāte	Mikromobilitāti raksturo maza izmēra pārvietošanās līdzekļi, galvenokārt, velosipēdi, elektriskie velosipēdi, elektriskie skrejriteņi un reizēm arī citi nelieli pilnībā vai daļēji ar cilvēka muskuļu spēku darbināmi pārvietošanās līdzekļi, kuru ražotāja noteiktais maksimālais braukšanas ātrums nepārsniedz 25 km/h.
Mobilitāte kā pakalpojums	Mobilitāte kā pakalpojums (no angļu val. Mobility as a Service (MaaS)) ir integrēts mobilitātes pakalpojumu kopums (piemēram, sabiedriskais transports, taksometri, koplietošanas transports, auto noma, u.c.), kas apvienots vienā digitālā mobilitātes piedāvājumā un nodrošina ērtu pārvietošanos no ceļa sākuma līdz galamērķim, piedāvājot ceļotājam visērtāko un ātrāko pārvietošanās opciju kopumu viena ceļojuma ietvaros. MaaS ir pieejams jebkurā laikā un piedāvā integrētu plānošanu, rezervāciju, maksājumu, kā arī maršruta informāciju, lai atvieglotu pārvietošanos un sniegtu alternatīvu privātās automašīnas izmantošanai.
Mobilitātes punkti	Dažāda līmeņa transporta mezgli ar pamatuzdevumu ikvienam tās lietotājam nodrošināt ērtus dažādu transporta veida savienojumus vienkopus, piedāvājot alternatīvus pārvietošanās veidus (t.sk. koplietošanas transportlīdzekļus) un mazinot nepieciešamību izmantot privāto auto-transportu.
Mobings	Vienaudžu savstarpēja psiholoģiska vardarbība.
Nepietiekami izmantota teritorija	Teritorija, uz kuras atrodas pamestas vai nepilnīgi izmantotas dzīvojamās ēkas, publiskās būves vai ražošanas būves.
Noturība pret klimata pārmaiņām	Sistēmas un tās elementu spēja paredzēt, uztvert, piemēroties vai atgūties no klimata pārmaiņām un to radītajām sekām, ietverot saglabāšanos, atjaunošanos vai pat situācijas uzlabošanu pamata struktūrām un funkciju nodrošināšanai.
Rail Baltica	Eiropas standarta platuma 1435mm Transeiropas transporta tīkla (TEN-T) Ziemeļjūras – Baltijas koridora transporta sistēmas elements – jauna, ātrgaitas, elektrificēta, ar Eiropas Dzelzceļa satiksmes vadības sistēmu ERTMS aprīkota div-ceļu dzelzceļa līnija no Tallinas līdz Lietuvas–Polijas robežai, kas tālāk tiek savienota ar modernizētu, Rail Baltica tehniskajām prasībām atbilstošu dzelzceļa līniju līdz Varšavai, tādējādi nodrošinot savienojumus ar lielākajām Eiropas ostām – Hamburgu, Rotterdamu un Antverpeni.
Resursu produktīva ražošana	Ražošana, kas tiecas efektīvi izmantot ražošanai nepieciešamos materiālos resursus, saražotajai preču vērtībai augot straujāk par ražošanā patērēto resursu daudzumu.
Revitalizācija	Teritorijas revitalizācija jeb atdzīvīnāšana ietver teritorijas izmantošanas transformāciju, piešķirot tai jaunu nozīmi, uzlabojot teritorijas vides apstākļus, līdztekus attīstot teritoriju tiek ievērots pēctecības princips teritorijas kultūrvēsturiskajam uzslāņojumam un esošajam dabas kapitālam.
Rotācijas fonds	Rotācijas fonds ir ilgtermiņa finanšu instruments investīciju projektu īstenošanai.

Sadarbības ekosistēma	Interaktīvs konsorcijs, kas pārstāv vienotas intereses no dažādām perspektīvām, iekļaujot privāto, publisko, akadēmisko un nevalstisko sektoru, lai izsvērtu optimālākos risinājumus un panāktu jēgpilnu attīstību.
Siltuma salas efekts	Apbūvētas teritorijas absorbē lielāku Saules starojumu kā dabiskās virsmas, tādējādi pilsētas blīvi apbūvētās daļas ir ar ievērojami augstāku gaisa temperatūru kā pilsētas neapbūvētās perifērija.
Slipi	Iekārta, kas sastāv no ratiņiem un ūdenī slīpi iegremdētām sliedēm un kas ir paredzēta kuģu izcelšanai no ūdens vai to nolaišanai ūdenī.
Starptautisks multimodāls satiksmes mezgls	Satiksmes mezgls, kas nodrošina starptautisko sabiedriskā transporta satiksmi, iekļaujot sauszemes, jūras vai gaisa transporta veidus. Šie mezgli nodrošina ērtus, dažāda veida savienojumus ar reģionāliem un vietējiem sabiedriskā transporta tīkliem un koplietošanas transportlīdzekļiem.
Trešā telpa	Brīvi pieejama kopienu tikšanās vieta, kur indivīdiem ir iespējams socializēties ārpus divām ierastajām dzīves telpām – mājas un darbs, piemēram, brīvdabas pulcēšanās vietas, kafejnīcas vai bibliotēkas.
Vaučers	Instrumenti, ko pieņem kā atlīdzību vai daļēju atlīdzību par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu un kurā vai ar to saistītajos dokumentos, tostarp šāda instrumenta izmantošanas noteikumos, norādītas piegādājamās preces vai sniedzamie pakalpojumi, vai potenciālo piegādātāju vai sniedzēju identitāte.
VEF apkārtnē	Teritorija Teikas apkaimē, Gustava Zemgala un Brīvības ielas krustojuma tuvumā, kura attīstās kā viedpilsētas inovāciju telpa, galveno virzību uzņemoties teritorijā esošajiem tehnoloģiju uzņēmumiem un nekustamo īpašumu attīstītājiem, kas apvienojušies biedrībā VEFRESH.
Veselība visās politikās	Princips, kura pamatā ir novērst veselību negatīvi ietekmējošos cēloņus, pieņemot tālredzīgus lēmumus visās nozaru politikās.
Viedpilsēta	Pilsēta vai pilsētas daļa, kurā pielietojot tehnoloģijas tiek ievākti dati, lai tos pielietojot risinātu pilsētas problēmas, uzlabotu resursu pārvaldību un pakalpojumu efektivitāti.
Vietzīmes	Ainavas vai pilsētas objekts vai iezīme, kas kalpo par vietas identitātes iezīmi un orientieri, mēdz būt viegli pamanāma un atpazīstama no attāluma.
Zaļā infrastruktūra	Stratēģiski plānotas vērtīgas dabiskas, pus-dabiskas ārtelpas teritorijas un citi vides elementus, kas nodrošina vitāli svarīgus ekosistēmu pakalpojumus, kalpo kā dzīvotnes un bioloģiskās daudzveidības uzturoša funkcija pilsētvidē.
Zemas emisijas zona	Zona jeb pilsētas teritorija, kurā tiek īstenots noteiktu pasākumu kopums ar mērķi samazināt autotransporta radītās emisijas
Zināšanu jūdzes teritorija	Teritorija Pārdaugavā, kas daļēji atrodas Torņkalna, Ķīpsalas, Āgenskalna un Dzirciema apkaimēs un ietver četras augstākās izglītības iestādes - LU, RTU, RISEBA un RSU, t.sk. iekļaujot Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam definēto prioritāro attīstības teritoriju – Zinātnes un inovāciju centrs.

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS VIETA INTEGRĒTĀS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS SISTĒMĀ

Eiropa 2020: Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei

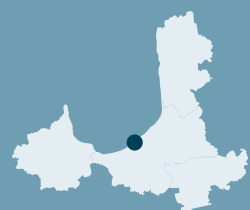

ES stratēģija Baltijas jūras reģionam

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014–2020

Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam

Rīgas plānošanas reģiona telpiskais plānojums

Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma 2014–2020

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam

Rīgas teritorijas plānojums

Rīgas attīstības programma 2014–2020

2014

2020

2030

AR AP2027 PRIORITĀTĒM SAISTĪTIE DOKUMENTI

AP2027 prioritāte

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030

ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi

Citi saistošie dokumenti

1. Ērta un videi draudzīga pārvietošanās pilsētā

- | Rīgas Mobilitātes vīzija
- | Rīgas transporta sistēmas ilgtspējīgas mobilitātes rīcības programma
- | Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāns 2020 – 2030 (VARAM)
- | Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021 – 2030

2. Dzīves kvalitāti veicinoša pilsētvide

- | Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāns 2020 – 2030 (VARAM)

3. Laba vides kvalitāte un noturīga pilsētas ekosistēma klimata pārmaiņu mazināšanai

- | Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021–2030
- | Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāns 2020–2030 (VARAM)
- | Rīcības plāns vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā 2017–2022
- | Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānu laika posmam līdz 2030. gadam (VARAM)
- | Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050. gadam (VARAM)

4. Kvalitatīva un pieejama izglītība

- | Rīgas pilsētas sabiedrības integrācijas pamatnostādnes 2019.–2024. gadam (RD)
- | Eiropas Savienības jaunatnes stratēģija 2019.–2027. gadam (EP)
- | Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016.–2020. gadam (LR IZM)
- | Rīgas pilsētas darba ar jaunatni programma 2019.–2023. gadam (RD)

5. Pieejams un daudzveidīgs mājoklis

- | EK Pilsētvides iniciatīvas Mājokļu partnerības ziņojums 2018 (The EU Urban Agenda – Housing Partnership)
- | Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija (EM, projekts)

6. Mūsdienīga un atvērta pilsētas pārvaldība

- | Latvijas ceturtais Nacionālais atvērtais pārvaldības rīcības plāns 2020–2021

7. Veselīga, sociāli iekļaujoša un atbalstoša pilsēta

- | Sabiedrības veselības stratēģija "Veselīgs rīdiniņš – veselā Rīgā!" (RD)
- | Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2017–2020 (LR VM)
- | Stratēģija "Eiropa 2020" (EK)
- | "Veselību visiem 21. gadsimtā" (PVO)
- | "Veselība 2020" (PVO)

8. Konkurētspējīga pilsēta ar inovatīvu ekonomiku

- | Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021–2027. gadam
- | Rīgas ilgtspējīgas mobilitātes rīcības programma

9. Daudzveidīga un autentiska kultūrvide

- | Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021–2027
- | Rīgas pilsētas pašvaldības kultūras stratēģija 2017–2030. gadam
- | Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam
- | Rīgas pilsētas sabiedrības integrācijas pamatnostādnes 2019.–2024. gadam

1

ĒRTA UN VIDEI DRAUDZĪGA PĀRVIETOŠANĀS PILSĒTĀ

MĒRĶIS

Veicināt klimatam un iedzīvotājiem draudzīgu mobilitāti, padarot pieejamus daudzveidīgus pārvietošanās veidus un radot tam nepieciešamo infrastruktūru. 2027. gadā Rīgā panākt uz pusi lielāku riteņbraucēju īpatsvaru; par 5% mazāk automašīnu, kas šķērso pilsētas robežu; lielāku sabiedriskā transporta lietotāju īpatsvaru; 20% samazinājumu transporta radītajās CO2 emisijās ar mobilitātes projektu īstenošanu.

Pārvietošanās pilsētā ir ne tikai kāds specifisks pārvietošanās veids – tā ir arī pilsētas iepazīšana, cilvēku veselība un drošība, satikšanās veids, bērnu un jauniešu pārvietošanās brīvība, atpūta un darbs. Prioritātes misija ir veicināt ērtu, drošu pārvietošanos visā Rīgā, izmantojot jau esošo transporta tīklu un pilnveidojot to tā, lai centrā būtu cilvēks – rīdzinieks, pilsētas viesis, darba ņēmējs un darba devējs. Šī prioritāte īsteno arī principu “veselība visās politikās” ar drošu gājēju, veloinfrastruktūras, ūdenstransporta un daudzveidīgas publiskās ārtelpas attīstīšanu ērtai mobilitātei.

Slodze uz esošo ielu infrastruktūru un jaunās pārvietošanās tendences ir veicinājušas nepieciešamību aktīvāk investēt tādā infrastruktūrā, kas ne tikai uzlabo sociālos un ekonomiskos aspektus, bet arī mazina negatīvo ietekmi uz vidi un klimatu. Pašvaldība ir gatava nodrošināt, ka tā sabiedrības daļa, kurai ikdienā nav nepieciešams pārvietoties ar privāto automašīnu, var izmantot ērtus, drošus un videi draudzīgus transportlīdzekļus, vienlaikus uzlabojot gaisa kvalitāti pilsētā, samazinot negatīvo ietekmi uz klimatu un slodzi uz ielu infrastruktūru.

Viens no pašvaldības uzdevumiem ir sadarbības veicināšana ar Pierīgas pašvaldībām un valsts institūcijām mobilitātes sektorā. Mobilitātes punktu attīstību ap dzelzceļa stacijām Pierīgā plānots veidot vienoti ar mobilitātes punktu attīstību un “pirmā un pēdējā kilometra” risinājumiem Rīgā. Tāpat pašvaldībai sadarbībā ar kompetentajām valsts institūcijām ir nepieciešams veicināt sabiedriskā transporta sistēmas integritāti RMA mērogā, tiecoties attīstīt vienotu sabiedriskā transporta maršrutu plānošanu un sabiedriskā transporta pieejamību. “Rail Baltica” ienākšana pilsētā ļauj stiprināt dzelzceļa nozīmi ne tikai starptautiskos, bet arī reģionālos un vietējos maršrutos. Pašvaldības uzdevums ir izmantot projekta sniegtās iespējas, gan uzlabojot ilgtspējīgu pārvietošanos pilsētā, gan veicinot Rīgas konkurētspēju.

Pašvaldība kopš 2018. gada sadarbojas ar dāņu arhitektu un pilsētplānotāju biroju “Gehl Architects”. Kopā ar pašvaldības speciālistiem ir izstrādāta Rīgas mobilitātes vīzija 2050. gadam. Vīzija ir detalizēta līdz rīcībām un investīcijām, kuras ir integrētas AP2027, lai nākamajos gados pilsēta veicinātu vīzijas sasniegšanu un nodrošinātu mērķtiecīgu virzību uz ērtāku un videi draudzīgāku mobilitāti.

Vairāki nozīmīgi mobilitātes uzdevumi tiek risināti arī citās AP2027 prioritātēs, piemēram, pieejama publiskā ārtelpa, starptautisko multimodālo sabiedriskā transporta mezglu integrācija pilsētas struktūrā, kā arī maģistrālo ielu tīkla attīstība, kas tieši sekmē pilsētas konkurētspējas veicināšanu.

1

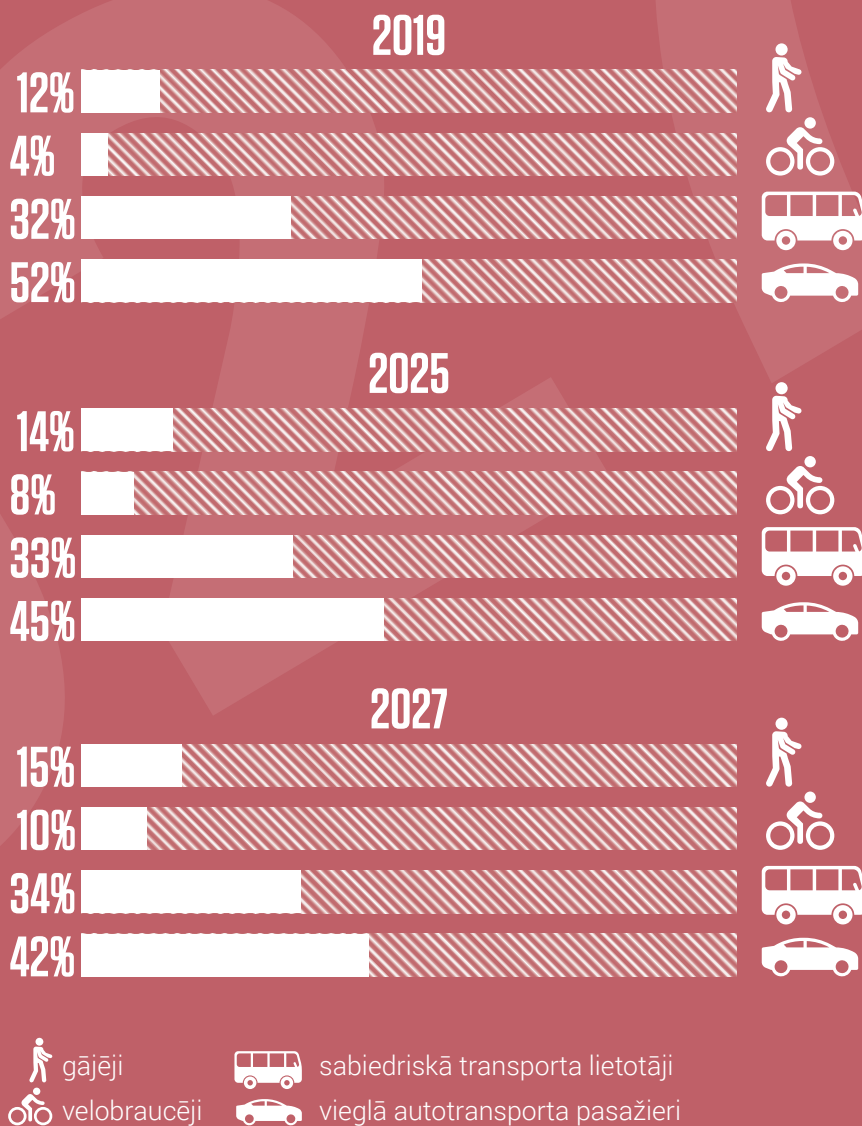
2

3

4

5

SADALĪJUMS PĒC PĀRVIETOŠANĀS VEIDA

Kopējā ietekme
uz CO₂ samazinājumu
no mobilitātes
projektu īstenošanas

=

20%

IZAICINĀJUMI

- 1 Iedzīvotāju skaita dinamika Rīgā un Pierīgā, kā arī pieaugošā svārstmigrācija, ietekmē transporta veidu izmantošanu un pārvietošanas paradumus.
- 2 Plānojot reģionālo infrastruktūru un tās saisti ar pilsētas infrastruktūru, trūkst sistēmātiskas un plašas Rīgas – Pierīgas pašvaldību un nacionālā līmeņa sadarbības.
- 3 Aptuveni 60% Rīgas iedzīvotāji dzīvo blīvi apdzīvotās apkaimēs ārpus pilsētas centra, kas rada papildu nepieciešamību pēc braucieniem uz un no centra vai kādu citu apkaimi.
- 4 Uz pilsētas centru dodas un to šķērso daudzi, kuri ikdienas gaitās pārvietojas ar auto, un tas pīķa stundās rada nopietnus sastrēgumus.
- 5 Aizvien lielāka vieglo automašīnu koncentrācija pilsētas centrā kontekstā ar nepietiekamo sabiedriskā transporta joslu skaitu padara pārvietošanos ilgāku un ievērojami samazina vidējo braukšanas ātrumu sabiedriskajam transportam – tā pasažieru laika zudums gada griezumā pārsniedz 8 miljonus stundu.
- 6 Ērtu pārvietošanās alternatīvu trūkums un auto kā statusa simbols – vieglo automašīnu skaits uz vienu iedzīvotāju turpina pieaugt gan Rīgā, gan Pierīgā – attiecīgi par 10.7% un 14.6% laikā no 2015. līdz 2020. gadam¹.
- 7 Izveidojusies sadrumstalota pārvaldība mobilitātes jomā, kas rada izaicinājumus savstarpēji saskaņotam sabiedriskajam transportam.
- 8 Vienotas sabiedriskā transporta biļetes neesamība.
- 9 Apkaimēs, kurās ir mazāk blīva dzīvojamā apbūve, ir ierobežota sabiedriskā transporta pieturvietu sasniedzamība. 300 m attālums no dzīvojamās apbūves līdz pieturai ir nodrošināts 83% Rīgas teritorijas².
- 10 Sabiedriskā transporta pieturvietas mēdz būt fiziski grūti pieejamas daļai iedzīvotāju (cilvēkiem ar kustību traucējumiem, vājredzīgiem cilvēkiem, vecākiem ar bērnu ratiem u.c.).
- 11 Vērojama nepilnīga apkaimju savstarpējā sasaiste ar sabiedrisko transportu, neiebraucot pilsētas centrā.
- 12 Gājējiem paredzētā ielu telpa un ar to saistītā infrastruktūra neveicina pārvietošanos ar kājām pilsētas centrā un daudz kur ārpus tā.
- 13 Rīgā ir sadrumstalota veloinfrastruktūras plānošana.
- 14 Pēc Iekšlietu ministrijas datiem RVC ir pilsētā augstākā ceļu satiksmes negadījumu koncentrācija.
- 15 Pastāv nepilnīga datu pieejamība par dažādu transportlīdzekļu izmantošanu pilsētā.
- 16 Nepieciešama mobilitātes plānošana kontekstā ar klimata pārmaiņām un transporta ietekmi uz to.
- 17 ES Zaļais kurss ieviešana, kas paredz līdz 2050. gadam transporta sektora radīto siltumnīcefekta gāzu apjomu samazināt par 90%.
- 18 Vērojams finanšu trūkums un liela paļaušanās uz ES finansējumu infrastruktūras attīstībai.
- 19 Pastāv neskaidrība par finanšu pieejamību plānošanas periodā no 2021. līdz 2027. gadam (gan vietējo, gan ES).

IESPĒJAS

- 1 Integrēt sabiedriskā transporta sistēmu, attīstot reģionālā sabiedriskā transporta, īpaši dzelzceļa satiksmes, pilsētas sabiedriskā transporta un mikromobilitātes veidu saisaisti, lai pārvietošanos pilsētā padarītu efektīvu, ērtu un videi draudzīgu.
- 2 Uzlabot mobilitāti apkaimju, pilsētas un reģionālajā līmenī līdz ar "Rail Baltica" ienākšanu pilsētā.
- 3 Veicināt ērtu pārvietošanos pilsētā atbilstoši stratēģiskajos plānošanas dokumentos definētajai mobilitātes hierarhijai pilsētas kodolā: gājējs – velobraucējs – sabiedriskais transports – privātais autotransports.
- 4 Atbalstīt tendenci, ka iedzīvotāji izmanto aizvien vairāk mikromobilitātes pārvietošanās veidus, tostarp veicinot arī koplietošanas pakalpojumu piedāvājumu un izmantošanu (atsevišķi pētījumi liecina, ka no 2014. līdz 2018. gadam riteņbraucēju skaits ir palielinājies par 40%³).
- 5 Attīstīt gājēju un veloinfrastruktūru ar atbilstošas infrastruktūras izveidi, lai pozitīvi ietekmētu cilvēku veselību un padarītu pilsētvidi drošāku.
- 6 Veicināt izdevumu (laiks un resursi) samazināšanu, mazinot sastrēgumos pavadīto laiku.
- 7 Aktīvāk izmantot digitalizācijas un viedo tehnoloģiju sniegtās iespējas mobilitātes pieejamības, drošības un efektivitātes pilnveidē.
- 8 Radīt priekšnosacījumus mobilitāte kā pakalpojumu (Mobility as a Service) ieviešanai.
- 9 Sekmēt transporta sistēmas, īpaši sabiedriskā transporta, dekarbonizāciju un pāreju uz alternatīviem degvielas veidiem.
- 10 Ciešāk integrēt klimata mērķus un mobilitātes plānošanu, samazinot transporta sistēmas radīto negatīvo ietekmi uz klimata pārmaiņām un attīstot pret klimata pārmaiņām un to radītajām sekām noturīgu (resilient) pilsētvidi.
- 11 Attīstības projektu dizainā, kur tas ir iespējams, ietvert zaļo risinājumu integrāciju un kvalitatīvas publiskās ārtelpas veidošanas priekšnosacījumus.
- 12 Veicināt apkaimju potenciālu kļūt par ērti izstaigājamu un pieredzes bagātu pilsētas daļu.
- 13 Attīstīt pieejamību Rīgas kultūrvēsturiskajām teritorijām, kā arī zilajām un zaļajām struktūrām, kas jau tagad veido 40% teritorijas un piesaista iedzīvotājus un pilsētas viesus augu gadu.
- 14 Aktīvāk iesaistīt ieinteresētās puses un pilsētvides aktīvistus kā resursu labāku pilsētvides mobilitātes risinājumu veidošanā.
- 15 Turpināt sadarbību RMA teritorijā, fokusējoties uz transporta un mobilitātes jautājumiem. Sadarbojoties Rīgai, Pierīgas pašvaldībām un kompetentajām valsts institūcijām, ir lieliska iespēja attīstīt vienotu sabiedriskā transporta maršrutu plānošanu, sabiedriskā transporta pieejamību, kā arī mobilitātes punktus un mobilitāti ap dzelzceļu.

1 CSP (2020). Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas statistiskajos reģionos, republikas pilsētās, novadu pilsētās, 21 attīstības centrā un novados; CSP (2020). Reģistrēto automobiļu skaits statistiskajos reģionos un republikas pilsētās gada beigās.

2 RD PAD (2019). Rīgas transporta sistēmas ilgtspējīgas mobilitātes rīcības programma. Esošās situācijas ziņojums.

3 <https://www.pilsetacilvekiem.lv/velobrauceju-skaitisana-2018/>

UZDEVUMI

1.1. PADARĪT SABIEDRISKO TRANSPORTU PAR RĪGAS MOBILITĀTES MUGURKAULU

Rīgā jau pašlaik ir plašs un daudzveidīgs sabiedriskā transporta tīkls. Liels potenciāls turpmākajos gados ir ciešākai dzelzceļa integrācijai pilsētas sabiedriskā transporta tīklā, mobilitātes punktu attīstībai, kā arī sabiedriskā transporta pieejamības un pievilcības vairošanai. Tāpat nepieciešams veicināt pakāpenisku sabiedriskā transporta pāreju uz alternatīviem degvielas veidiem, tādējādi būtiski samazinot sabiedriskā transporta radīto ietekmi uz vidi un klimata pārmaiņām.

1.2. IEVIEST MOBILITĀTES HIERARHIJU

Stratēģijā noteiktais mobilitātes princips pilsētas kodolā, kur priekšroka pilsētas centrā tiek dota gājējiem, velobraucējiem un sabiedriskajam transportam, līdz šim ir ieviests tikai daļēji. Šajā uzdevumā fokuss ir uz gājēju pārvietošanās izvēles iespēju un velobraucēju infrastruktūras uzlabošanu, mobilitātes vadību un satiksmes organizācijas pilnveidi.

1.3. MOBILITĀTI ATTĪSTĪT SABALANSĒTI

Veidojama sabalansēta mobilitāte, paredzot nepieciešamos uzlabojumus, kā arī dažādus ierobežojošus pasākumus privātā autotransporta izmantošanai pilsētas centrā un kravu transporta plūsmu novirzīšanai no pilsētas kodola. Galvenie virzieni – attīstīt mobilitātes vadību, īstenot satiksmes mierināšanas pasākumus, izstrādāt plānu zemas emisijas zonas ieviešanai, veicot gan ielas telpas pārkārtošanu, gan kompensējošo mehānismu ieviešanu, tostarp autonovietņu politikas izstrādi, kā arī sabalansētu pilsētas ielu tīkla pilnveidošanu.

**1.4. VEIDOT ĒRTU UN
DROŠU MOBILITĀTI
DAUDZVEIDĪGAS
PUBLISKĀS ĀRTELPAS
ATTĪSTĪBAI**

Ērta un droša pārvietošanās pilsētā nozīmē arī kvalitatīvu un pieejamu publisko ārtelpu, tāpēc fokuss tiek likts uz ielu ar gājēju prioritāti izveidi, kā arī ielu un satiksmes drošības uzlabošanu, vides pieejamības uzlabošanu vecākiem ar bērniem (t.sk. bērnu ratiņiem) un cilvēkiem ar kustību ierobežojumiem, jo īpaši apkaimēs ārpus Rīgas centra.

**1.5. VEICINĀT SADARBĪBU
MOBILITĀTES JOMĀ RĪGĀ
UN PIERĪGĀ**

Sadarbība ir pirmais nosacījums, lai mobilitātes plānošana un īstenošana būtu veiksmīga. Pašvaldības prioritāte ir gan strādāt ar iedzīvotājiem, NVO un valsts institūcijām, gan arī būt aktīvam dalībniekam RMA teritorijā. Īpaša uzmanība pievēršama nozīmīgu kultūras, zinātnes, izglītības un sporta objektu pieejamībai un integrācijai pilsētas mobilitātes infrastruktūrā, Ilgtspējīgas mobilitātes plāna izstrādei RMA teritorijā (Sustainable Urban Mobility Plan), kā arī ciešākai pilsētas un reģionālā sabiedriskā transporta sasaistei un mobilitātes punktu attīstībai.

RĀDĪTĀJI

Prioritātes rādītāji

Rādītājs	Datu avots, piezīmes
CO ₂ samazinājums no investīcijām mobilitātes infrastruktūras uzlabošanā	RD PAD, RD SD
Sabiedriskā transporta vidējais braukšanas ātrums, km/h	SIA Rīgas satiksme, jauns rādītājs
Gaisa piesārņojums no transporta, norma: NO ₂ < 50 µg/m ³ 35 dienas gadā, Brīvības ielā pārsniegums	RD MVD
Trokšņa piesārņojums no transporta (diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits)	RD MVD
Satiksmes veidu sadalījums (modalitāte) pilsētā (lietotāji, %) ┌ gājēji ┌ velobraucēji ┌ sabiedriskā transporta izmantotāji ┌ vieglā transporta pasažieri	RD PAD, iedzīvotāju aptauja
Vieglo automašīnu skaits, kas šķērso pilsētas robežu, a/dnn	AS "Latvijas Valsts ceļi"

Uzdevumu izpildes rādītāji

Uzdevums	Rādītājs	Datu avots, piezīmes
1.1. Sabiedrisko transportu padarīt par Rīgas mobilitātes mugurkaulu	1.1.1. Kopējais sabiedriskā transporta pasažieru skaits, pas./gadā	SIA "Rīgas satiksme"
	1.1.2. Kopējais sabiedriskā transporta pasažieru skaits Rīgas pilsētas teritorijā, pas./gadā	AS "Pasažieru vilciens"
	1.1.3. Sabiedriskā transporta vidējais braukšanas ātrums, km/h	SIA "Rīgas satiksme"
	1.1.4. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): sabiedriskā transporta pieturvietu pieejamība, %	Iedzīvotāju aptaujas
	1.1.5. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāte, %	Iedzīvotāju aptaujas
	1.1.6. Izbūvēto mobilitātes punktu skaits	RD SD

1.2. Ieviest mobilitātes hierarhiju	1.2.1. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): gājēju infrastruktūra ikdienas vajadzībām, %	Iedzīvotāju aptaujas
	1.2.2. Gājēju pāreju kopējais skaits	RD SD
	1.2.3. Veloinfrastruktūras kopējais garums Rīgā, km	RD SD
	1.2.4. Velosatiksmes pāri pilsētas centra tiltiem	Plānotās automatizētās skatīšanas sistēmas, jauns rādītājs
	1.2.5. Pašvaldības velonovietņu kopējais skaits	RD SD, SIA "Rīgas satiksme"
	1.2.6. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): iespēja pārvietoties ar velosipēdu, %	Iedzīvotāju aptaujas
1.3. Mobilitāti attīstīt sabalansēti	1.3.1. Vieglo automašīnu skaits, kas šķērso pilsētas centra robežu, a/dnn	Plānotās automatizētās skatīšanas sistēmas, jauns rādītājs
1.4. Veidot ērtu un drošu mobilitāti daudzveidīgas publiskās ārtelpas attīstībai	1.4.1. Kopējais CSNg skaits Rīgā gadā	IeM CAIS
	1.4.2. CSNg iesaistīto gājēju skaits gadā	IeM CAIS
	1.4.3. CSNg iesaistīto velobraucēju skaits gadā	IeM CAIS
	1.4.4. CSNg bojā gājušo skaits gadā	IeM CAIS
	1.4.5. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): publisko ārtelpu un gājēju infrastruktūra ikdienas vajadzībām, %	Iedzīvotāju aptaujas
	1.4.6. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): publisko ārtelpu un gājēju infrastruktūra atpūtas vajadzībām – parku, atpūtas vietu, krastmalu, pludmaļu pieejamība, %	Iedzīvotāju aptaujas
1.5. Veicināt sadarbību mobilitātes jomā Rīgā un Pierīgā	1.5.1. Reģionālā sabiedriskā transporta pasažieru, kuru galamērķis ir Rīga, skaits pas./gadā	VSIA "Autotransporta direkcija"
	1.5.2. Īstenoto reģionālas nozīmes vai vietējas nozīmes mobilitātes sadarbības projektu skaits, kopā par periodu	RD SD, RD PAD, RS

DZĪVES KVALITĀTI VEICINOŠĀ PILSĒTVIDE

2

MĒRĶIS

Izveidot kvalitatīvu, drošu, pieejamu, viegli uztveramu, dizainiski pārdomātu un vienotu pilsētvides tīklojumu, kurā cilvēki vēlas uzturēties, kur ir klātesoša daba, ir nodrošināta visaptveroša vides pieejamība un atrisinātas formālās īpašumtiesību barjeras. Panākt, ka līdz 2027. gadam pakāpeniski pieaug to rīdzinieku un pilsētas viesu skaits, kuri brīvo laiku izvēlas pavadīt pilsētvidē, publiskai ārtelpai kļūstot par daudzfunkcionālu un pilnvērtīgu sabiedrisko aktivitāšu norises vietu.

Sabalansējot dažādus aspektus, pašvaldība pilsētvides attīstībā paredz apkaimju identitātes izkopšanu caur kultūrvēsturiskā mantojuma un pilsētai raksturīgās ainavas saglabāšanu, kā arī spilgtu laikmetīgu iezīmju ieviešanu. Uzmanība tiek pievērsta dažādiem pilsētvides elementiem, radot dažādām iedzīvotāju grupām pieejamas dzīvīgas publiskās ārtelpas teritorijas – ielas, laukumi, parki, meži, dārzi, skvēri, pagalmi, krastmalas, pasāžas, promenādes un citas vietas, kas nodotas publiskai lietošanai.

Pilsētvide un tās devums dzīves vides kvalitātei ir būtisks priekšnosacījums Rīgas atpazīstamībai un reizē veicina arī tās konkurētspēju. Pilsētvides reprezentatīvā funkcija ir svarīga ne tikai pilsētas viesiem, investoriem un potenciālajiem iedzīvotājiem, bet arī esošajiem apkaimju iedzīvotājiem, jo tā ir cieši saistīta ar vietas identitāti, kas savukārt ir noteicoša piederības sajūtas veidošanai. Apkaimju identitātes izkopšana un pilsētvides ainavas veidošana nodrošina arī vieglāku orientēšanos pilsētvidē. Pilsētvide jāveido vizuāli pievilcīga, vispārējās estētikas uzlabošanai izmantojot kvalitatīvus materiālus un ievērojot estētisko, mēroga un drošības aspektu salāgoību.

Būtisks elements pilsētvidē ir kvalitatīva zaļā infrastruktūra, kas nodrošina mikroklimata veidošanos publiskajā ārtelpā, vides piesārņojuma un skaņas piesārņojuma ietekmes mazināšanos. Tādejādi radot patīkamus vides apstākļus, kas veicina publiskās ārtelpas izmantošanu un paildina iedzīvotāju uzturēšanās laiku tajā.

Kvalitatīvas pilsētvides radīšana – apsaimniekošana, rūpes un atbildība par publisko ārtelpu – ietver katra indivīda, iestādes un organizācijas līdzdarību. Tāpēc uzmanība tiek vērsta uz iedzīvotāju iesaistes un līdzdalības mehānismiem, un starpsektoriālas sadarbības sekmēšanu, tādejādi radot sociālās inovācijas veicinošu vidi.

Lai sekmētu ērtāku pilsētvides izmantošanu, uzmanība tiek vērsta uz publisko ārtelpu savienojamību, ievērojot dabas procesus, kā arī funkciju daudzveidību un to elementu savstarpējo savienošānu, gan zaļo un zilo koridoru veidošanā, gan laukumu atvērībā un ielu tīklojumā, ievērojot principu, ka mobilitāte tiek veidota cilvēkiem draudzīga, un vienlaicīgi ņemot vērā nepieciešamos drošības pasākumus, padarot pilsētvidi pēc iespējas pieejamāku un drošāku visām iedzīvotāju grupām. Uzmanība tiek vērsta, lai apkaime veidotos, kā gājējiem viegli pieejams vienots kopums, mazinot autotransporta pārvietošanās artēriju radītās mentālās un fiziskās barjeras apkaimju iekšienēs.

Kvalitatīvu pilsētvidi raksturo arī funkciju un aktivitāšu daudzveidība un pieejamība iedzīvotājiem dzīves vietas tuvumā. Apkaimēs attīstāmi telpiski funkcionālie centri, veidojot tajos atraktīvu pilsētvidi, lai veicinātu iedzīvotāju socializēšanos un apkaimju pievilcību un identitātes veidošanos, kā arī mazās uzņēmējdarbības attīstīšanos. Nepieciešams tālāk attīstīt sporta un rotaļu laukumus kā arī suņu pastaigu laukumus apkaimēs, kā arī veidot citus pilsētvides risinājumus ar mērķi nodrošināt iedzīvotājiem iespējas kvalitatīvi pavadīt brīvo laiku dzīvesvietas tuvumā. Mežaparkos saglabājama dabiskā meža ainava, paplašināma teritorijas izmantošana tūrismam un rekreācijai. Perifērijā, sadarbojoties ar RMA, veidojamas aktīvas atpūtas takas, rekreācijas veloceļi, tādejādi aktivizējot jaunas telpas lietojuma funkcijas dažādām vecuma grupām un dažādās sezonās.

1

2

3

4

5

6

DABAS VĒRTĪBAS UN ATTĪSTĪTA PILSĒTVIDE RĪGĀ

PILSĒTVIDES KOMPLEKSAS PĀRVALDĪBAS MODEĻA IZVEIDE

IZAICINĀJUMI

- 1 Pilsētvides fragmentarisms, pieejamība, funkciju un pasākumu klāsts nepietiekami motivē cilvēkus aktīvi to izmantot.
 - 2 Publiskā ārtelpa kalpo, galvenokārt, mobilitātes nodrošināšanai, nenodrošinot socializēšanās veicināšanas funkcijas pilsētas viesiem un iedzīvotājiem.
 - 3 Pilsētniekiem trūkst pilsētvides piederības izjūtas un kopīgu rūpju par to.
 - 4 Daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku pagalmu labiekārtojuma un kvalitātes līmenis neatbilst kvalitatīvas mūsdienu pilsētvides prasībām.
 - 5 Nepietiekama sporta veidu prasībām atbilstoša sporta infrastruktūra regulāra treniņprocesa un sporta aktivitāšu īstenošanai.
 - 6 Nevienmērīgs sporta infrastruktūras ģeogrāfiskais pārklājums Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā.
 - 7 Esošajā pilsētvidē ir pārvietošanās grūtības cilvēkiem ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem.
 - 8 Pilsētvidē trūkst spēcīgu orientieru un izceltu vietzīmju, kas atvieglotu telpas uztveri un navigāciju tajā.
 - 9 Gājējs zaudē savu vietu pilsētvides mobilitātē, konkurējot ar mikromobilitātes risinājumiem un auto transportu.
 - 10 Kultūrvēsturiskās apbūves saglabāšana, atjaunošana un iekļaušana apkaimju identitātes veidošanā, respektējot arhitektoniskās vērtības.
 - 11 Pieminekļi pilsētvidē netiek pilnvērtīgi izmantoti, nekalpo par kultūras vēstures liecībām, bet lēnām degradējas nepiemērotas izmantošanas rezultātā (piemēram, kā skeitbordistu laukums).
 - 12 Rīgas kā zaļas pilsētas veidošana ar drošu augsta līmeņa pilsētvides elementu labiekārtojumu.
 - 13 Nepieciešams būtiski samazināt siltumslāpse efektu pilsētā un uzlabot mikroklimatu.
 - 14 Rīgas kā zaļas pilsētas veidošana ar drošu augsta līmeņa pilsētvides elementu labiekārtojumu.
 - 15 Ūdenstilpnes netiek pilnvērtīgi izmantotas pilsētas ainavas veidošanā.
 - 16 Iedzīvotājiem un pilsētas viesiem trūkst drošības sajūtas publiskajā ārtelpā.
 - 17 Nepietiekama jaunāko tehnoloģiju izmantošana sabiedriskās kārtības un drošības aspektu sasniegšanā.
 - 18 Rekreācijas un atpūtas vietas pie ūdenstilpnēm nav pietiekami aprīkotas ar glābšanas un drošības līdzekļiem.
 - 19 Izveidojusies sadrumstalota pilsētvides pārvaldības un apsaimniekošanas sistēma.
 - 20 Vērojamas normatīvu un kontroles nepilnības pilsētvides kvalitātes un uzturēšanas jautājumos (piemēram, publisko rotaļlaukumu ekspluatācijā).
 - 21 Trūkst datu par pilsētvides objektiem, to stāvokli, īpašumpiederību un uzturēšanu.
 - 22 Vērojams normatīvu pretstats sabiedrības interesēm – cilvēki vēlas ielu apstādījumus, bet lielākā daļa (aptuveni 80%) Rīgā tie atrodas inženierkomunikāciju aizsardzības joslās.

IESPĒJAS

- 1 Veicināt publiskās ārtelpas daudzveidību un veidot to kā vietu, kur iedzīvotājiem socializēties.
- 2 Attīstot pilsētvidi, pievērst uzmanību arī vides objektiem un labiekārtojuma elementiem.
- 3 Sekmēt fiziski aktīvu un veselīgu dzīvesveidu veicinot mobilitātes iespēju dažādību un veidojot fiziskām aktivitātēm piemērotu infrastruktūru atbilstoši iedzīvotāju spējām.
- 4 Veidot pilsētvidi, kas ir pieejama un draudzīgi lietojama ikvienam pilsētas iedzīvotājam un viesim, nodrošinot vieglu pārvietošanos cilvēkiem ar dažādām funkcionālajām iespējām.
- 5 Veidot Rīgu kā staigājamu pilsētu - veidojot publisko ārtelpu veidot kā vienotu struktūru un rodēt vietu gājējiem.
- 6 Pilnveidot zaļo infrastruktūru pilsētā un to uzturēt ilgtspējīgi apsaimniekojot.
- 7 Padarīt pieejamas ūdensmalas un mudināt iedzīvotājus uz jaunām aktivitātēm.
- 8 Pilnveidojot un projektējot pilsētvidi, ņemt vērā vides ekoloģiskos aspektus.
- 9 Mazināt klimata ietekmi un vides piesārņojumu ar pārdomātu apsaimniekošanu, pilsētvides risinājumus vēršot uz putekļu, lietusgāzu plūdu, trokšņu, karstuma viļņu, sāls mazināšanu.
- 10 Rast vienošanos par risinājumiem ielu apstādījumu un inženierkomunikāciju jautājumā – apstādījumu veidošana un esošo uzturēšana inženierkomunikāciju aizsargjoslās.
- 11 Pilnveidojot un projektējot pilsētvidi, ņemt vērā vides ekoloģiskos aspektus.
- 12 Virzīt vietu pārmaiņas, kas balstītas kultūras mantojuma saglabāšanā. Pilsētas vēsturiskā arhitektūra un pilsētbūvnieciskā struktūra ir īpašs resurss, kas veido pilsētas un apkaimju raksturu.
- 13 Integrēt vēsturiskās kultūras mantojuma vērtības pilsētvidē, sakārtot memoriālus un piemiņas vietas.
- 14 Attīstot draudzīgu un funkcionāli pievilcīgu pilsētvidi ņemt vērā un paredzēt ar drošības aspektu nodrošināšanu saistīto nepieciešamo pasākumu kopumu.
- 15 Publiskās ārtelpas drošībai izmantot inovatīvus un tehniskus risinājumus.
- 16 Veicināt iedzīvotāju iesaisti ar drošību saistītu pasākumu plānošanā apzinot apkaimju problemātiku.
- 17 Organizēt pilsētvides labiekārtojuma dizaina vadlīniju izstrādi, lai tas būtu dizainiski patīkams, ilgtspējīgs un kvalitatīvs.
- 18 Organizēt pilsētvides labiekārtojuma dizaina vadlīniju izstrādi, lai tas būtu dizainiski patīkams, ilgtspējīgs un kvalitatīvs.
- 19 Sekmēt institūciju, NVO un uzņēmēju partnerības pilsētvides elementu izveidē un uzturēšanā.
- 20 Veicināt aktīvu apkaimju kopienu iesaisti pilsētvides risinājumu izstrādē.
- 21 Labākas pilsētvides veidošanas nolūkā iesaistīties konstruktīvā dialogā ar zemesgabalu īpašniekiem un attīstītājiem.

UZDEVUMI

2.1. ATTĪSTĪT APKAIMJU CENTRUS, VEICINOT PUBLISKĀS ĀRTELPAS FUNKCIONĀLO DAUDZVEIDĪBU

Sekmēt kompleksu pilsētvides attīstību apkaimēs, lai veicinātu vitālāku pilsētas dzīvi, iedzīvotāju aktivitātes un mazo uzņēmējdarbību attīstību ēku pirmajos stāvos (veikali, kafejnīcas, ielu tirdzniecība). Iedzīvināt ielas ar gājēju prioritāti, labiekārtot skvērus, publiskos laukumus un zaļās zonas, veicinot daudzveidīgu funkciju un pakalpojumu piedāvājumu veidošanos un padarot publisko ārtelpu saistošu dažādām iedzīvotāju grupām. Veidot publisko ārtelpu kā vietu, kur iedzīvotājiem socializēties un kur norisināties dažādām sabiedriskām aktivitātēm. Tiek ierīkoti rotaļlaukumi, sporta laukumi, vides elementi (velostatīvi, dzeramā ūdens punkti, publiskās tualetes, atkritumu urnas, soliņi u.tml.) un citi labiekārtojuma elementi.

2.2. SAGLABĀT, PILNVEIDOT UN ILGTSPĒJĪGI APSAIMNIEKOT ZAĻO INFRASTRUKTŪRU RĪGĀ

Respektēt esošo zaļo infrastruktūru pilsēt būvniecībā, pielāgojot būvniecības projektus esošajām zaļajām vērtībām, un ņemot vērā vides ekoloģiskos aspektus, kā arī plānojot apbūves teritorijas ārtelpu apzaļumošanu. Veicināt pilsētvides zaļās infrastruktūras daudzveidību un daudzfunkcionalitāti, ieviešot inovatīvus risinājumus lietusūdens akumulēšanai un novadīšanai, siltumsalas efekta mazināšanai, bioloģiskās daudzveidības sekmēšanai, trokšņa un gaisa piesārņojuma mazināšanai, vertikālo un horizontālo apstādījumu veidošanai. Veidot ilgtspējīgu apsaimniekošanu, izvērtējot izvēlēto materiālu un vielu ietekmi uz apstādījumiem. Veicināt zaļo koridoru izveidi sadarbībā ar RMA. Izveidot, uzturēt un atjaunot mežus, mežaparkus, dārzus, parkus, skvērus, pagalmus un to infrastruktūru, attīstīt ģimenes dārziņus, dabas takas un ierīkot laipas. Vērst uzmanību uz Rīgas savvaļas vērtībām.

2.3. VEICINĀT KRASTMALU UN ŪDENS TELPU PLAŠĀKU PIEEJAMĪBU UN LIETOJUMU, KĀ ARĪ ATTĪSTĪT NEPIECIEŠAMO INFRASTRUKTŪRU

Padarīt pieejamas ūdensmalas, veicināt ūdens izmantošanu, attīstīt infrastruktūru, kas sekmētu uzņēmējdarbību. Attīstīt dažādu līmeņu promenādes, stiprināt krastus, attīstīt labiekārtojumu, rekreācijas iespējas, ierīkot slipus un atpūtas zonas, sakārtot esošās pludmales un peldvietas, tai skaitā mazinot ūdens piesārņojumu publiskajās peldvietās, un veidot jaunas gan ezerus, gan Daugavā, atbalstīt kuģišu satiksmi.

2.4. SAGLABĀT PILSĒTAS KULTŪRVĒSTURISKO AINAVU, SAUDZĒJOT UN ATJAUNOJOT APBŪVES AIZSARDZĪBAS TERITORIJAS

Kultūrvēsturiskās teritorijas un apstādījumi, ieintegrēti pilsētvidē kalpo par vietzīmēm un pilsētvides identitātes veidotājiem. Definēt kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības un saglabāšanas nepieciešamību, precizēt ar kultūras mantojuma jautājumu risināšanu saistīto pašvaldības institūciju sadarbības struktūru un katras institūcijas lomu kultūras mantojuma aizsardzības, saglabāšanas un attīstības sistēmā. Sekmēt kultūrvēsturiski vērtīgās apbūves saglabāšanu RVC un apbūves aizsardzības teritorijās.

2.5. VEIDOT VIENOTU UN PIEEJAMU PUBLISKĀS ĀRTELPAS TĪKLOJUMU AR ĒRTU NAVIGĀCIJU UN PĀRDOMĀTU PILSĒTVIDES KOMUNIKĀCIJU

Veidot gājējiem draudzīgu un pieejamu pilsētvidi dažādām iedzīvotāju grupām (bērniem, senioriem, jaunajām māmiņām, cilvēkiem ar kustību traucējumiem u.c.), tāpat pilsētvidei jābūt pielāgojamai un izmantojamai dažādās sezonās. Radīt pilsētvidi, kurā viegli orientēties vēršot uzmanību uz navigācijas risinājumu dizaina kvalitāti. Izmantot pilsētvides potenciālu komunikācijas nodrošināšanā ar iedzīvotājiem, veidojot pārdomātu komunikācijas tīklu pilsētvidē. Veicināt inovatīvu risinājumu ieviešanu (t.sk. Moderno tehnoloģiju integrēšanu) komunikācijas, navigācijas un pieejamības nodrošināšanai. Meklēt risinājumus publiskās ārtelpas savienojamībai un tīklojuma izjūtas radīšanai, risinot formālo īpašumtiesību barjeras. Samazināt dzelzceļa un citu transporta artēriju kā fizisku un mentālu šķēršļu ietekmi pilsētvidē, nodrošinot nepieciešamos gājēju kustības šķērsojumus un ārtelpas labiekārtojumus.

2.6. IZVEIDOT KOMPLEKSAS PILSĒTVIDES PĀRVALDĪBAS MODELI

Izstrādāt pilsētvides dizaina vadlīnijas un apkopot labās prakses piemērus. Sakārtot atbildības un kontroles jomas par pilsētvides un tās elementu kvalitāti un drošību. Apzināt un regulāri uzturēt datus par pilsētvidi un tās elementiem. Izvērtēt nepilnvērtīgi izmantoto teritoriju pagaidu un ilgtermiņa izmantošanas iespējas. Sekmēt sabiedrības iesaisti un līdzdarbošanos pilsētvides veidošanā, radot sadarbības platformu publiskās ārtelpas iedzīvināšanai un uzturēšanai (inovācija sadarbībai ar biedrībām, aktīvistiem un uzņēmējiem).

2.7. VEIDOT PILSĒTAS IEDZĪVOTĀJIEM UN VIESIEM NO DROŠĪBAS ASPEKTIEM LABVĒLĪGU PILSĒTVIDI

Identificētas iedzīvotājiem nedrošās teritorijas Rīgā un veikti padziļināti drošības auditi tajās. Labiekārtojot pilsētvidi izmantoti tādi vides elementi, kas uzlabo arī publiskās telpas drošību. Pilnveidot, attīstīt un paplašināt vienotās videonovērošanas sistēmas infrastruktūru. Paaugstināt drošības spēku reaģēšanas kapacitāti palielinot klātbūtni pilsētas ielās un samazinot reaģēšanas laiku uz iedzīvotāju izsaukumiem.

RĀDĪTĀJI

Prioritātes rādītāji

Rādītājs	Datu avots, piezīmes
Zaļo teritoriju īpatsvars no pilsētas kopējās teritorijas, %	RD PAD
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par dabas vides daudzumu un kvalitāti apkaimēs, %	SUS, aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par teritorijas tīrību apkaimē, %	SUS, aptauja
Iedzīvotāju vērtējums par drošību pilsētvidē	jauns rādītājs
Pašvaldības investīcijas pilsētvides objektu uzlabošanā, EUR/m2	SUS
Iedzīvotāju vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti savā apkaimē	SUS

Uzdevumu izpildes rādītāji

Uzdevums	Indikators	Datu avots, piezīmes
2.1. Attīstīt apkaimju centrus, veicinot publiskās ārtelpas funkcionālo daudzveidību	2.1.1. Ielu tirdzniecības atļauju dinamika un izkliede, sk.	Rīgas pilsētas būvvalde
	2.1.2. Cilvēki, kas izmanto vietējos galamērķus (skvēri, parki, labiekārtoti spēļu laukumi, sporta laukumi), apmeklējums, cik daudz laika pavada publiskajā ārtelpā, min.	jauns rādītājs
	2.1.3. Mazo un vidējo vietējo uzņēmumu aktivitāte	jauns rādītājs
	2.1.4. Rotaļlaukumu skaits apkaimē pret apkaimes iedzīvotāju skaita	PTAC
	2.1.5. Iedzīvotāju skaits, kuriem pieejami sporta laukumi, aktivitāšu sienas un stendi apkaimē	SUS, ekspertu pētījums
	2.1.6. Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par sportošanas un aktīvās atpūtas iespējām, %	SUS, aptauja
2.2. Saglabāt, pilnveidot un ilgtspējīgi apsaimniekot zaļo infrastruktūru Rīgā	2.2.1. Pašvaldības investīcijas zaļās infrastruktūras labiekārtošanai apkaimē, EUR	SUS, ekspertu pētījums
	2.2.2. Gada laikā iestādītie koki, gab	jauns rādītājs
	2.2.3. Pilsētvides labiekārtojumi, kas risina pilsētas pielāgošanos klimata pārmaiņām (lietus ūdens un bio daudzveidība) no kopējiem pilsētvides labiekārtojumiem, %	jauns rādītājs

2.3. Veicināt krastmalu un ūdens telpu plašāku pieejamību un lietojumu, kā arī attīstīt nepieciešamo infrastruktūru	2.3.1. Apkaimēs esošās ūdensmalas/ labiekārtotās apkaimes ūdensmalas, m	jauns rādītājs
	2.3.2. Normatīvo aktu prasībām atbilstošas iedibinātas iekšzemes peldvietas, sk.	Izpilddirekcijas
	2.3.3. Ūdens kvalitāte peldvietās	MVD
2.4. Saglabāt pilsētas kultūr-vēsturisko ainavu, saudzējot un atjaunojot apbūves aizsardzības teritorijas	2.4.1. Valsts un vietējas nozīmes kultūras pieminekļi, kuri klasificēti kā A, B vai C kategorijas vidi degradējošās būves, sk.	RD ĪD, jauns rādītājs
	2.4.2. Atjaunoto kultūrvēsturisko pieminekļu skaits/ kopējais kultūrvēsturisko pieminekļu skaits	Pieminekļu aģentūra
2.5. Veidot vienotu un pieejamu publiskās ārtelpas tīklojumu ar ērtu navigāciju un pārdomātu pilsētvides komunikāciju	2.5.1. Pašvaldības objektu un teritoriju vides pieejamība, %	jauns rādītājs
	2.5.2. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): publisko ārtelpu un gājēju infrastruktūra ikdienas vajadzībām, %	iedzīvotāju aptauja
	2.5.3. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): publisko ārtelpu un gājēju infrastruktūra atpūtas vajadzībām – parku, atpūtas vietu, krastmalu, pludmaļu pieejamība, %	iedzīvotāju aptauja
	2.5.4. Izvietotie navigācijas elementi apkaimēs	jauns rādītājs
2.6. Izveidot kompleksas pilsētvides pārvaldības modeli	2.6.1. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars) par sabiedrības iesaisti pilsētvides attīstībā	aptauja, jauns rādītājs
	2.6.2. Iedzīvotāji, kas atzīst, ka izjūt piederības sajūtu savai apkaimei, %	jauns rādītājs
2.7. Veidot pilsētas iedzīvotājiem un viesiem no drošības aspektiem labvēlīgu pilsētvidi	2.7.1. Vidējais policijas reaģēšanas laiks (ierašanās notikuma vietā) uz notikumiem, kad ir nepieciešama neatliekama policijas klātbūtne	RPP
	2.7.2. Ūdens satiksmes un zvejniecības kontrole (reidi)	RPP
	2.7.3. Neapgaismoto 1. un 2. kategorijas ielu posmu garums, km	RPA Rīgas gaisma
	2.7.4. Drošības indekss	SUS, jauns rādītājs

3

LABA VIDES KVALITĀTE UN NOTURĪGA PILSĒTAS EKOSISTĒMA KLIMATA PĀRMAIŅU MAZINĀŠANAI

MĒRĶIS

Labā vides kvalitāte, kas labvēlīgi ietekmē iedzīvotāju veselību, labsajūtu, un vēlmi būt fiziski, sociāli un ekonomiski aktīviem.

Veidot un uzturēt patīkamu, daudzveidīgu un klimata pārmaiņām pielāgotu vidi, kurā dabā balstīti risinājumi sekmē pielāgošanos klimata pārmaiņām un klimata pārmaiņu mazināšanu.

Pilsētas ekosistēmu veido cilvēka radītas vides un dabas vides mijiedarbība. Zaļās infrastruktūras, kā arī ekosistēmas pakalpojumi veido klimatnoturīgu, ilgtspējīgu un bioloģiski daudzveidīgu vidi, novēršot negatīvo faktoru ietekmi uz cilvēku veselību un vides kvalitāti.

Ilgstošu lietusgāžu, vai vējuzplūdu radītie plūdi, ilgstoša kartsuma, putekļu un trokšņu piesārņojums būtiski ietekmē cilvēku veselību, labsajūtu un ikdienas gaitas, kā arī rada ekonomiskos zaudējumus pilsētai. Pašvaldībai jāīsteno efektīvu dabas, apstādījumu un ūdens teritoriju apsaimniekošanu un attīstību, lai šos negatīvos klimata pārmaiņu radītos efektus mazinātu.

Sadarbībā ar valsts institūcijām un privāto sektoru nepieciešams veikt sanācijas pasākumus apzinātajām piesārņotām teritorijām un akvatorijām. Attīrītās vietas labiekārtojot un veicināt to integrēšanu pilsētvidē.

Lai uzlabotu pilsētas hidroloģiskos apstākļus, nepieciešams izstrādāt sateces baseinu apsaimniekošanas plānus, kas veicina akvatoriju atjaunošanu (renaturalizāciju), kā arī meliorācijas un lietusūdens apsaimniekošanu atbilstoši ilgtspējīgas vides principiem.

Centralizēta un videi draudzīga komunālo pakalpojumu nodrošināšana, sekmē gan vides kvalitātei, gan saprātīgu resursu izmantošanu.

Lieli izaicinājumi risināmi arī atkritumu apsaimniekošanas jomā. Pirmkārt samazinot radīto atkritumu daudzumu, otrkārt veicinot visaptverošu atkritumu šķirošanu, otrreizēju izmantošanu un pārstrādi, kā arī atbalstot bezatkritumu tehnoloģiju ieviešanu.

Lai sasniegtu noteiktos klimata mērķus, pašvaldība koncentrējas uz visaptverošas energoefektivitātes, visaptverošanas emisiju samazināšanas un atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanu kopējā enerģijas bilanci.

1

2

3

4

5

6

7

IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMS PAR APBŪVĒTĀS VIDES KVALITĀTI RĪGĀ KOPUMĀ

IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMS PAR APBŪVĒTĀS VIDES KVALITĀTI SAVĀ APKAIMĒ

CO₂ EMISIJAS SAMAZINĀJUMS PRET BĀZES GADU (1990), %

IZAICINĀJUMI

- 1 Nav vienotas iestāžu un speciālistu izpratnes par klimata mainības ietekmi un tās nopietnību, un tas traucē definēt kopīgas prioritātes un veidot koordinētu sadarbību infrastruktūras pārvaldībā un projektu realizācijā.
- 2 Nepieciešams piešķirt prioritāru finansējumu klimata un vides projektiem. Nodrošināt plānu sasaisti ar finansējumu ilgtermiņā gan projektu realizācijai, gan uzturēšanai.
- 3 Trūkst sabalansētības starp intensīvu teritorijas izmantošanu apbūvējot neapbūvētas teritorijas vai degradētas teritorijas un ieguldījumiem vides infrastruktūras saglabāšanā un pilnveidošanā. Apbūvējot jaunas vai revitalizējot degradētās teritorijas trūkst ilgtspējīgu vides risinājumu, kas uzlabo teritorijas kvalitātes un iekļaujas pilsētas kopējā zaļajā tīklojumā.
- 4 Zaļās infrastruktūras integrēšana ierobežotā pilsētas telpā.
- 5 Trūkst efektīvu metožu, kā kompleksi novērtēt esošo vides stāvokli un modelēt nākotnes izmaiņas.
- 6 Udens kvalitātes uzturēšana, ņemot vērā tādus jaunus normatīvos neregulētus piesārņotājus kā mikroplastmasas, farmaceitiskās vielas.
- 7 Augsnes piesārņojums ar nātrija hlorīdu (NaCl) ielu malās un starpbrauktuviu joslās negatīvi ietekmē apstādījumus.
- 8 Komunālo pakalpojumu infrastruktūras novecošanās un liela vajadzība investīcijām tās atjaunošanā.
- 9 Izstrādāt vienotu Rīgas pilsētas inženierkomunikāciju nodrošināšanas politiku, kas ietvertu politiku attiecībā uz komunālo pakalpojuma sniegšanas robežu noteikšanu, infrastruktūras nodrošināšanas modeli, t.sk., finansēšanas modeli un inženierkomunikāciju attīstības plānu.

IESPĒJAS

- 1 Veicināt tādu datu apkopošanu, kas ļautu klimata pārmaiņu perspektīvu integrēt riska pārvaldības praksē (piemēram, apkopojot Rīgai būtiskos klimata pārmaiņu risku/izpaušmju datus, t.sk., par plūdiem, siltuma salu, vidējo gaisa temperatūru, karstuma viļņiem, eroziju u.t.t.), kā arī nodrošināt, ka tādi dati ir brīvi pieejami jebkuram interesantam.
- 2 Īstenot koordinētu dabā balstītu risinājumu realizāciju – caur vienu projektu novērst vairākas problēmas. Ar zaļās infrastruktūras projektiem iespējams tuvināt arī citu prioritāšu mērķus.
- 3 Uzlabot vides kvalitāti veicinot Bioloģisko daudzveidību un mērķtiecīgi izmantojot dabā balstītus risinājumus. Koordinēti attīstīt pilsētas īpašumā esošos zemesgabalus, izmantot zilo un zaļo zonu ekosistēmu pakalpojumu.
- 4 “Spert pēdējo soli” – pieslēgties komunikācijām, koordinēt infrastruktūru, finansējumu un termiņus klimata mērķu sasniegšanai.
- 5 Veidot mūsdienīgu un resursus taupošu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, balstītu uz efektīvas atkalizmantošanas un kopējo atkritumu samazināšanas veicināšanu.
- 6 Atbalstīt esošo neefektīvo apkures iekārtu nomaiņšanu ar efektīvākām iekārtām, kuras atbilst apkures iekārtām noteiktajām ekodizaina prasībām un veicināt tādu AER izmantošanu, kas nerada gaisu piesārņojošo vielu emisijas.
- 7 Samazināt pilsētas ilgtermiņa zaudējumus saistībā ar klimata riskiem un iedzīvotāju veselību.
- 8 Turpināt jaunās attīstības programmas izstrādi, kas sakrīt arī ar ES fondu un budžeta plānošanas periodu. Paust lielākas ambīcijas klimata projektu ieviešanai pilsētā.
- 9 Koordinēti realizēt tematisko plānu risinājumus.

UZDEVUMI

3.1. PILNVEIDOT UN UZTURĒT VIDES KVALITĀTES NOVĒRTĒŠANAS UN UZRAUDZĪBAS SISTĒMU

Pilnveidot vides piesārņojuma uzraudzību, veikt klimata pārmaiņu seku un risku novērtēšanu, kā vides kvalitātes novērtēšanu.

3.2. UZLABOT VIDES KVALITĀTI

Samazināt ūdens, gaisa, trokšņa, piesārņojumu un veicināt siltumslāpēšanas efektu mazinošu risinājumu ieviešanu un bioloģisko daudzveidību.

3.3. MAZINĀT PLŪDU RISKUS

Lai padarītu pilsētu noturīgu pret klimata pārmaiņām, nepieciešams inventarizēt esošo meliorācijas sistēmu un pārplānot to atbilstoši ilgtspējīgas lietusūdens pārvaldības un sateces baseinu apsaimniekošanas principiem, lai tā kalpotu gan meliorācijas, gan lietusūdens uzkrāšanai un novadīšanai. Lai pasargātu pilsētas iedzīvotājus no jūras vējuzplūdiem, mērķtiecīgi realizējamas pretplūdu būves.

3.4. NODROŠINĀT IEDZĪVOTĀJUS AR KVALITĀTĪVIEM UN PIEEJAMIEM KOMUNĀLAJIEM PAKALPOJUMIEM

Lai uzlabotu vides kvalitāti un saudzīgu dabas resursu izmantošanu, veicināma pilsētas inženiertīklu modernizācija un atjaunošana, palielinot esošo pakalpojumu pārklājumu un pieslēgumu skaitu, lai būtiski samazinātu teritorijas ar decentralizētiem komunālajiem pakalpojumiem. Lai efektīvi izmantotu BAS "Daugavgrīva" būtiski samazināt lietus notekūdeņu īpatsvaru kopsistēmas kanalizācijā, kā arī sadarboties ar kaimiņu pašvaldībām Kanalizācijas aglomerācijas ietvaros. Ņemot vērā klimata mainību, pētāma jaunu pakalpojumu nepieciešamība, piemēram, centralizētā aukstumapgāde.

3.5. NODROŠINĀT VIDEI DRAUDZĪGAS ATKRITUMU SAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBU

Vides kvalitātes uzlabošanai nepieciešams samazināt atkritumu apjomu, kā arī būtiski palielināt dalīto šķiroto atkritumu īpatsvaru, veicināt bioloģisko noārdāmo atkritumu apsaimniekošanu un aprites ekonomikas principu ieviešanu.

3.6. MAZINĀT KLIMATA PĀRMAIŅU SEKAS

Veikt mērķtiecīgas darbības visaptverošas energoefektivitātes, efektīvai emisiju samazināšanai un atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanu kopējā enerģijas bilanci. Veicināt klimata pārmaiņas mazinošu tehnoloģiju un risinājumu ieviešanu pilsētas ikdienas procesos.

RĀDĪTĀJI

Prioritātes rādītāji

Rādītājs	Datu avots, piezīmes
Kopējās SEG emisijas, CO2 ekvivalentos	REA
CO2 emisijas samazinājums pret bāzes gadu (2005), %	REA
NO2 gada vidējā koncentrācija monitoringa stacijās, µg/m³	RD MVD
Gaisa piesārņojuma samazinājums: slāpekļa oksīdi – NOx, %	RD MVD
Dienų skaits, kad tiek pārsniegta normatīvajos aktos pieļaujamā robežvērtība piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM10. (Monitoringa stacija Brīvības 73)	RD MVD
Iedzīvotāji, kas naktī pakļauti troksnim virs 55 dB(A), %	RD MVD
Šķirotu atkritumu īpatsvars no kopējā daudzuma, %	RD MVD
Kopējais radītais atkritumu daudzums, t	RD MVD
Ekosistēmu pakalpojumu novērtējums	RD PAD
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par gaisa kvalitāti mikrorajonā vai apkaimē, %	socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par trokšņu līmeni mikrorajonā vai apkaimē dienā, %	socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par trokšņu līmeni mikrorajonā vai apkaimē naktī, %	socioloģiskā aptauja

Uzdevumu izpildes rādītāji

Uzdevums	Indikators	Datu avots, piezīmes
3.1. Pilnveidot un uzturēt vides kvalitātes novērtēšanas un uzraudzības sistēmu	3.1.1. Projektu(investīciju) skaits, kas uzlabo vai papildina vides kvalitātes novērtēšanu vai uzraudzību	RD PAD
	3.1.2. Investīciju) apjoms, kas ieguldīts vides kvalitātes novērtēšanai vai uzraudzībai	RD PAD
3.2. Uzlabot vides kvalitāti	3.2.1. Attīrīto piesārņoto vietu skaits un platība	RD MVD
	3.2.2. Attīrītie notekūdeni pret kopējo apjomu, %	SIA "Rīgas ūdens"
	3.2.3. Zaļās infrastruktūras pieejamība 300 m attālumā no dzīvesvietas	RD PAD
	3.2.4. Investīcijas Bioloģiskās daudzveidības veicināšanai	RD PAD
3.3. Mazināt plūdu riskus	3.3.1. Izstrādāto sateces baseinu apsaimniekošanas plānu skaits	jauns rādītājs
	3.3.2. Realizēto projektu skaits, kas mazina lietusu notekūdens nonākšanu centralizētajā kanalizācijas kopsistēmā	jauns rādītājs
	3.3.3. Izbūvētā pretplūdu infrastruktūra, km	jauns rādītājs

3.4. Nodrošināt iedzīvotājus ar kvalitatīviem un pieejamiem komunālajiem pakalpojumiem	3.4.1.	Iedzīvotāju pieslēgums ūdensapgādes sistēmai, %	SIA "Rīgas ūdens"
	3.4.2.	Iedzīvotāju pieslēgums kanalizācijas sistēmai, %	SIA "Rīgas ūdens"
	3.4.3.	Decentralizētās kanalizācijas īpatsvars %	RD MVD
	3.4.4.	Pieslēgumu skaits centrālapkurei, īpatsvars pret izbūvētajiem kilometriem	AS "Rīgas siltums"
	3.4.5.	Siltumenerģijas zudumi, tūkst. MWh	AS "Rīgas siltums"
3.5. Nodrošināt videi draudzīgas atkritumu saimniecības attīstību	3.5.1.	Sadzīves atkritumu daudzums uz iedzīvotāju, kg	CSB
	3.5.2.	Sašķiroto atkritumu daudzums, tūkst. t	RD MVD
	3.5.3.	Bīstamo atkritumu daudzums, tūkst. t	CSB
	3.5.5.	Sašķiroto atkritumu īpatsvars no kopējā apjoma, %	RD MVD
3.6. Mazināt klimata pārmaiņu sekas	3.6.1.	Realizēto ēku energoefektivitātes pasākumu skaits pašvaldības īpašumos	RD ĪD
	3.6.2.	Realizēto ēku energoefektivitātes pasākumu skaits valsts un privātīpašumā esošām ēkām	RD ĪD, LR EM
	3.6.3.	Biomases izmantošanas pieaugums AS "Rīgas siltums" siltuma avotos, %	AS "Rīgas siltums"
	3.6.4.	Realizēto aprites ekonomikas veicināšanas pasākumu skaits	REA

4 KVALITATĪVA UN PIEEJAMA IZGLĪTĪBA

MĒRĶIS

Nodrošināt Rīgā kvalitatīvu, kompetencēs balstītu, iekļaušu un teritoriāli vienmērīgi pieejamu izglītību, kas atbilst nākotnes sabiedrības vajadzībām, visiem izglītojamiem, attīsta viņu talantus un spējas, rada drošu, atbalstošu vidi ar tālākizglītības iespējām.

Izglītība ir viena no Rīgas pašvaldības prioritātēm. Latvijas, Eiropas un pasaules pieredze rāda, ka valsts ekonomikas attīstības un labklājības pamatā ir konkurētspējīga, sabiedrības vajadzībām atbilstoša un pieejama izglītība. Mainīgās izglītojamo, sabiedrības un darba tirgus prasības šajā jomā, kuras ir izraisījuši digitālā un tehnoloģiskā attīstība, rada nepieciešamību pēc inovatīviem risinājumiem izglītības sistēmā.

Būtisks faktors, kas nosaka cilvēku dzīvesvietas izvēli un veicina iedzīvotāju skaita pieaugumu pašvaldībā ir izglītības pieejamība. Kvalitatīva, iekļaujoša un teritoriāli vienmērīgi pieejama izglītība visiem izglītojamiem ietekmē sociālo un ekonomisko progresu un ilgtspējīgu izaugsmi nākotnē. Pirmsskolas izglītība un aprūpe veido izglītības sistēmas pamatu, sagatavo bērnu sākumskolai, veicina mācību sasniegumus visos turpmākajos līmeņos, tāpēc būtiski ir nodrošināt tās pieejamību un kvalitāti.

Izglītībai ir izšķiroša nozīme attiecībā uz jauniešu perspektīvām un dzīves iespējām, un tā veido pamatu viņu pašrealizācijai pilsoniskajā un sociālajā jomā, darba tirgū un privātajā dzīvē.

Nozīmīgs šīs prioritātes segments ir interešu un profesionālās ievirzes izglītība, kas veido radošas, fiziski aktīvas un daudzpusīgas personības. Ir svarīgi mācīties visa mūža garumā, attīstot visdažādākās prasmes un tādējādi tiekot galā ar problēmjautājumiem strauji mainīgajā pasaulē.

Rīga kā Latvijas galvaspilsēta ir nozīmīga Ziemeļeiropas pilsēta, tāpēc jānodrošina, ka Rīga veicina sadarbību ar augstskolām, nostiprinot savu lomu kā valsts augstākās izglītības centrs.

Izglītības politika tiek veidota kā viens veselums, balstoties uz mūžizglītības principiem: no bērna pirmajiem soļiem pirmsskolā līdz pat darba tirgum. Pašvaldība turpina veicināt pieejamu, kvalitatīvu un modernu izglītību visiem: pieaugušajiem, iebraucējiem, t.sk. remigrantiem.

Turpmākajos septiņos gados Rīga virzīsies uz teritoriāli vienmērīgi pieejamu izglītības sistēmu, nodrošinot veiksmīgu kompetencēs balstīta izglītības satura ieviešanu, kas paredz attīstīt vispārējās jeb caurviju prasmes un uz vērtībām bāzētus ieradumus, pirmsskolas izglītības pakalpojumu pieejamības paplašināšanu, jauniešu iesaisti pilsētas norisēs, pilnveidojot pedagogu atbalsta sistēmu, skolotāju kvalifikācijas un prestiža celšanu, kas radītu atbilstošu pedagogu skaitu visās pašvaldības izglītības iestādēs.

1

2

3

4

5

SKOLU UN SKOLĒNU SKAITA DINAMIKA

Bērnudārza vecuma
bērnu skaita izmaiņas
Rīgā, salīdzinot 2010.
un 2019. gadu, ir:

+6457

GALVENIE PRINCIPI

1 Skola2030 – kompetencēs balstīta izglītība

SKOLA KĀ MĀCĪŠANĀS ORGANIZĀCIJA

2 Iekļaujoša izglītība

3 Pamatizglītības posmā jānodrošina pieejamība tuvāk dzīvesvietai neatkarīgi no skolēnu skaita

4 Izglītības iestāžu pilnveidošana:

- mainot izglītības pakāpi, veidojot pamatskolu/sākumskolu ar pirmsskolas grupām
- izglītības iestādes reorganizācija, izglītības programmu īstenošanas un ēkas nodošana citām izglītības iestādēm, atsevišķi risinot speciālās izglītības programmu
- vidusskolu reorganizācija, tās apvienojot un izveidojot vienu vidusskolu apkaimē

5 Atbalsts pedagogiem – profesionālā kompetence, finansējums, digitālā prātība

IZAICINĀJUMI

- 1 Izglītības pieejamība un kvalitātes vērtējums apkaimēs ir nevienmērīgs, dažās apkaimēs koncentrējas izglītības iestādes ar augstiem izglītojamo sasniegumiem mācībās un skolēni vidusskolā tiek uzņemti ar iestājpārbaudījumu.
- 2 Izglītības sektora infrastruktūras uzlabošanai trūkst finansējuma un izpratnes par universālā dizaina principu drošas un humānas vides piemērošanā tai skaitā labiekārtotās teritorijās pie izglītības iestādēm.
- 3 Nepārtraukti papildināt izglītības tehnoloģiju vidi izglītojamo digitālai izaugsmei.
- 4 Aizvien lielāka sabiedrības digitālā pratība un mobilitāte rada vajadzību pēc jauniem mācīšanas un mācīšanās veidiem.
- 5 Pastāv liels pieprasījums pēc pirmsskolas izglītības pakalpojuma un pieaug Pierīgas pašvaldības iedzīvotāju vēlme saņemt to Rīgas pilsētā.
- 6 Pedagoģa profesijas prestižu neveicina ne sabiedrība, ne valsts, tas rada mācībspēku trūkumu un profesionālās konkurences trūkumu. Vērojams reģionāls pieprasījums pēc konkurētspējīgiem pedagogiem darba tirgū.
- 7 Jauno skolotāju piesaitē trūkst motivējošas atbalsta sistēmas.
- 8 Norit pārāk lēna pedagoģu paaudžu nomaiņa gan vispārējās izglītības, gan profesionālās ievirzes mācību iestādēs.
- 9 Pieaugot audzēkņu skaitam nemainīgas saglabājas valsts budžeta mērķdotācijas.
- 10 Samazinoties izglītojamo motivācijai mācīties, palielinās bērnu skaits, kuri priekšlaikus pamet mācības skolā.
- 11 Katrs trešais pusaudzis Latvijas skolās tiek pakļauts vienaudžu fiziskajai un emocionālajai vardarbībai.
- 12 Skolēniem nav pietiekamu iespēju līdzdarboties lēmumu pieņemšanā (t.sk. ar skolēnu pašpārvalžu starpniecību).
- 13 Nepietiekams atbalsta pasākumu un speciālistu skaits iekļaujošās izglītības nodrošināšanai iebrucējiem, reemigrantiem.
- 14 Pasīva iedzīvotāju iesaiste neformālajā pieaugušo izglītībā.
- 15 Interesu izglītības iestāžu materiāli tehnisko resursu nolietojšanās apgrūtina mūsdienīgu, uz audzēkņu interesēm orientētu interešu programmu apguvi.
- 16 Atbilstošas sporta infrastruktūras neesamība rada šķēršļus profesionālās ievirzes programmu apguvei.
- 17 Izglītojamiem ar speciālām vajadzībām iesaistīties interešu un profesionālās ievirzes programmās traucē nepielāgota fiziskā vide.
- 18 Mūzikas un mākslas profesionālās ievirzes programmu saturs jāpilnveido atbilstoši mūsdienīgam pieprasījumam.
- 19 Maza kapacitāte un nepietiekama vides piemērotība nometnēm izglītības iestādēs.

IESPĒJAS

- 1 Attīstīt izglītības iestāžu pārvaldību un inovāciju ieviešanu darba organizācijā un mācību procesā.
- 2 Uzlabojot izglītības iestāžu infrastruktūru ar vienmērīgu izglītības iestāžu tīklu un izglītības kvalitāti pilsētā var mazināt pārvietošanos un veicināt apdzīvotību apkaimēs.
- 3 Nodrošināt izglītības programmas ar plašāku piedāvājumu mācību procesā.
- 4 Uzlabot sadarbību ar vecākiem, sniedzot viņiem konsultācijas un atbalsta pasākumus gan pirmsskolas iestādēs, gan skolā.
- 5 Diferencēt un individualizēt mācību procesu.
- 6 Minimizēt *mobīnga* negatīvās izpausmes un radīt bērna attīstībai drošu vidi izglītības iestādēs.
- 7 Dažādu izglītības iniciatīvu veidošanā iesaistīt pilsoniski aktīvo sabiedrību apkaimēs.
- 8 Pilnveidot interešu un profesionālās ievirzes izglītības iestāžu infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi.
- 9 Papildināt un dažādot interešu un profesionālās ievirzes izglītības iestāžu programmu saturu.
- 10 Interesu izglītības programmu satura bagātināšanā, metodiskā un materiāli tehniskā atbalsta nodrošināšanā sadarboties ar nozaru uzņēmumiem.
- 11 Plašāk informēt sabiedrību par pašvaldības izglītības iestāžu interešu un profesionālās ievirzes programmām.
- 12 Pilnveidot atbalsta sistēmu pedagogiem, lai padarītu konkurētspējīgāku pirmsskolas, interešu un profesionālās ievirzes pedagogu profesiju un piesaistītu jaunos pedagogus.
- 13 Palielināt skolēnu pašpārvaldes lomu un ietekmi visaptverošas viņu interešu pārstāvēniecības nodrošināšanā un iesaistīt izglītības iestāžu problēmjautājumu risināšanā.
- 14 Aktīvi izmantot izglītības iestāžu nometnes kā instrumentu mācību procesā un dzīves prasmju apguvei.
- 15 Veidot skolās apkaimju centrus plašākas sabiedrības tālākizglītības pasākumiem.
- 16 Nodrošināt tiešsaistes mācības neformālajā izglītībā, tādējādi radot ievērojami plašāku pieeju pakalpojumam.

UZDEVUMI

4.1. IEVIEST KOMPETENČU PIEEJU VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS SATURĀ

Sekmīgi ieviest jauno, kompetenču pieejā balstīto mācību saturu un sekmēt STEM priekšmetu apguvi vispārējā izglītībā (bērniem no pirmsskolas līdz vidusskolas vecumam) Rīgas pilsētā. Jaunā pieeja paredz, ka mācību procesa centrā jānokļūst skolēnam, kurš mācās domāt, sadarboties, meklēt atbildes un iegūst prasmes izmantot zināšanas, galveno uzmanību pievēršot tieši mācīšanas pieejas maiņai un karjeras izvēlei.

4.2. PILNVEIDOT PEDAGOGU PROFESIONĀLO KOMPETENCI

Ilgtermiņa pedagogu profesionālā izaugsme veicina izcilu mācīšanu un mācīšanos. Rīgā jau tagad tiek piedāvāts plašs pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmu klāsts, tomēr šo sistēmu iespējams pilnveidot, īpašu uzsvāri liekot uz kompetences paaugstināšanu digitālajā pratībā, sekmējot atbilstošu tehnoloģiju lietošanu stundās. Nākotnē tas veicinās mācīšanos un sniegs atbalstu inovāciju ienākšanai izglītības iestādēs.

4.3. IESAISTĪT JAUNIEŠUS LĒMUMU PIEŅEMŠANĀ

Attīstīt skolēnu pašpārvalžu darbu Rīgas izglītības iestādēs ar mērķi ļaut viņiem gan līdzdarboties demokrātiskajos procesos un pilsonisko kompetenču attīstībā, gan piedalīties iekļaujošas un atbalstošas vides veidošanā skolā. Ar jauniešu iesaisti saprotam arī studentus, studentu padomes, jaunatnes organizācijas, u.c., atbalstot viņus un veicinot aktīvu līdzdalību pilsētas attīstības jautājumos.

4.4. VEICINĀT SABIEDRĪBĀ IZPRATNI PAR IEKĻAUJOŠU IZGLĪTĪBU

Izglītības iestāžu gatavība un iespējas reaģēt uz izglītojamo atšķirīgajām vajadzībām, piekļuves nodrošināšana kvalitatīvai izglītībai veicina atbalstošu sabiedrības attieksmi par iekļaujošo izglītību.

4.5. UZLABOT IEDZĪVOTĀJU NEFORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS PIEDĀVĀJUMU UN PIEEJAMĪBU

Iedzīvotāju neformālā izglītība nodrošina iespēju attīstīt un pilnveidot visdažādākās kompetences, kas nodrošina viņu spēju pielāgoties dažādām problēmsituācijām strauji mainīgajā pasaulē. Tāpat jāspēj nodrošināt pakalpojuma pieejamību neatkarīgi no mācīties gribētāju vecuma, izglītības līmeņa, tautības un nodarbošanās.

**4.6. NODROŠINĀT
DAUDZVEIDĪGU UN KVALITATĪVU
INTEREŠU UN PROFESIONĀLĀS
IEVIRZES PROGRAMMU UN
AKTIVITĀŠU PIEDĀVĀJUMU UN
PIEEJAMĪBU**

Bērnu un jauniešu līdzdalība interešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības programmās nodrošina gan saturīgu un lietderīgu brīvā laika pavadīšanu, gan sportiskās meistarības paaugstināšanu, gan talantu izkopšanu mūzikā un mākslā. Daudzveidīgas bērnu un jauniešu nometnes ļauj jēgpilni un saturīgi pavadīt brīvo laiku skolēnu brīvlaikā.

**4.7. NODROŠINĀT VISPĀRĒJĀS
IZGLĪTĪBAS INFRASTRUKTŪRAS
PIEEJAMĪBU**

Rīgas pilsētā tiek veicināta vispārējās izglītības pieejamība, veicot jaunu iestāžu būvniecību vai rodot jaunas telpas, sadarbojoties arī ar privāto sektoru. Tiek veikti skolu (t.sk. pirmsskolu) renovācijas darbi un labiekārtotas to teritorijas. Tiek veicināts vienmērīgs pirmsskolas izglītības iestāžu pārklājums Rīgas apkaimēs.

RĀDĪTĀJI

Prioritātes rādītāji

Rādītāji	Datu avots, piezīmes
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu pakalpojumu - pieejamību, % - kvalitāti, %	iedzīvotāju aptauja RD PAD
Pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņu vecāku vērtējums par pakalpojuma kvalitāti	Eduio aptauja
To bērnu īpatsvars, kuri ir nodrošināti ar pirmsskolas izglītības pakalpojumu (rādītājs ietver vietas pašvaldības un privātās pirmsskolas izglītības iestādēs, kā arī aukļu pakalpojumu), %	RD IKSD
Kopējais vietu skaits pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs pret pašvaldības administratīvajā teritorijā deklarēto pirmsskolas vecuma bērnu skaitu, %	RD IKSD
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par iespējām bērniem un jauniešiem iesaistīties interešu un profesionālās ievirzes izglītības programmās, nometnēs, %	iedzīvotāju aptauja RD PAD
9. klašu beidzēju īpatsvars, kuri apliecības vietā saņem tikai liecību, %	RD IKSD
12. klašu beidzēju īpatsvars, kuri atestāta vietā saņem tikai liecību, %	RD IKSD
Normēto skolēnu skaits uz vienu pedagoga likmi (1.–12. klase), sk.	RD IKSD, jauns rādītājs (saskaņā ar MK not. Nr. 447)
Rīgas vispārējās izglītības skolotāja vidējā alga (1.–12. klase), % attiecībā pret vidējo algu Rīgā	RD IKSD, jauns rādītājs

Uzdevumu izpildes rādītāji

Uzdevums	Rādītājs	Datu avots, piezīmes
4.1. Ieviest kompetenču pieeju vispārējās izglītības saturā	4.1.1. Vispārējās izglītības skolotāji, kas apmeklējuši digitālās pilnveides kursus, sk.	RIIMC (RD IKSD)
	4.1.2. Pašvaldības ieguldījums tehnoloģijās vispārējās izglītības iestādēs, EUR	RD IKSD
4.2. Pilnveidot pedagogu profesionālo kompetenci	4.2.1. Pedagogi, kas piedalījušies profesionālās kvalitātes pilnveidē, sk.	RIIMC (RD IKSD)
	4.2.2. Organizētie pasākumi pedagogu profesionālās kvalifikācijas pilnveidei, sk.	RIIMC (RD IKSD)
4.3. Iesaistīt jauniešus lēmumu pieņemšanā	4.3.1. Jauniešu apmierinātība ar jauniešu iesaisti izglītības iestādes problēmjaudājumu risināšanā	jauniešu aptauja, jauns rādītājs

4.4. Veicināt sabiedrībā izpratni par iekļaujošu izglītību	4.4.1. Izpratnes veicināšana par iekļaujošu izglītību sabiedrībā un izglītības sektorā, %	RD IKSD (sabiedrības integrācijas pētījums), jauns rādītājs
	4.4.2. Atbalsta speciālisti vispārizglītojošajās skolās, sk.	RD IKSD, jauns rādītājs
	4.4.3. Bērni ar speciālajām vajadzībām un atbalsta pasākumiem iekļaušanai izglītības sistēmā, sk.	RD IKSD, jauns rādītājs
	4.4.4. Bērni ar atbalsta pasākumiem vispārējās izglītības skolās, sk.	RD IKSD, jauns rādītājs
	4.4.5. Bērni ar atbalstu valsts valodas apguvei (jauniebraucēji, reemigranti) vispārējās izglītības iestādēs, sk. (gada vidējais), sk.	RD IKSD, jauns rādītājs
4.5. Nodrošināt iedzīvotāju neformālās izglītības piedāvājumu un pieejamību	4.5.1. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): iespējas pilnveidoties, apmeklējot neformālās izglītības kursus	socioloģiskā aptauja (RD PAD)
	4.5.2. Dalībnieki, kas saņēmuši apliecību par piedalīšanos neformālās izglītībasursos, sk.	RIIMC (RD IKSD), jauns rādītājs
	4.5.3. Piedāvātne neformālās izglītības mācību un pieredzes pasākumi, sk.	RIIMC (RD IKSD), jauns rādītājs
4.6. Nodrošināt daudzveidīgu un kvalitatīvu interešu un profesionālās ievirzes programmu un aktivitāšu piedāvājumu un pieejamību	4.6.1. Izglītojamie interešu izglītības programmās pašvaldības izglītības iestādēs, sk. - interešu izglītības iestādēs - profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs - profesionālās ievirzes mūzikas un mākslas izglītības iestādēs - vispārējās izglītības iestādēs (skolas)	RD IKSD (VIIS informācija)
	4.6.2. Organizēto izglītības iestāžu nometņu skaits vai/ un nometnēs iesaistītie bērni un jaunieši, sk. - nometņu skaits - iesaistīto bērnu skaits	RD IKSD
	4.6.3. Atbalstītie interešu pasākumi vai/un aktivitātes un tajās iesaistītie izglītojamie, sk. - pasākumu skaits - izglītojamo skaits	RD IKSD
	4.6.4. Izglītojamie izglītības programmās profesionālās ievirzes izglītības iestādēs, sk. - profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs - profesionālās ievirzes mūzikas un mākslas izglītības iestādēs	RD IKSD (VIIS informācija)
	4.6.5. Izglītojamie profesionālās ievirzes izglītības iestāžu sporta veidu attīstības programmās, sk.	RD IKSD
	4.6.6. Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par iespējām bērniem iesaistīties pulciņos, kolektīvos, %	iedzīvotāju aptauja (RD PAD)
	4.7.1. Vidējais pašvaldības PII pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums, vērtējums punktos (0-4)	ekspertu veikts pētījums (RD PAD)
4.7. Nodrošināt vispārējās izglītības infrastruktūras pieejamību	4.7.2. Vidējais pašvaldības pamatskolu un vidusskolu pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums, vērtējums punktos (0-4)	ekspertu veikts pētījums (RD PAD)
	4.7.3. Iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības PII pakalpojumu pieejamību, pozitīvs vērtējums, %	ekspertu veikts pētījums (RD PAD)

5 DAUDZVEIDĪGU UN KVALITATĪVU MĀJOKĻU PIEEJAMĪBA

MĒRĶIS

Veidot un īstenot atvērtu un uz vienlīdzīgiem nosacījumiem balstītu mājokļu lokālpolitiku Rīgā, kas iemieso nacionālos plānošanas dokumentos nospraustos mērķus, lai kvalitatīvu dzīvojamo fondu padarītu pieejamu plašām sabiedrības grupām, kam šāds stabilitātes un pamattiesību nodrošināšanas atbalsts ir nepieciešams¹ neatkarīgi no dzīvojamās platības īpašumtiesību statusa². Īstenojot mājokļu programmu, līdz 2027. gadam kompleksi un kvalitatīvi renovēt ne mazāk kā 200 daudzdzīvokļu ēkas.

Viens no pašvaldības galvenajiem uzdevumiem tuvākajos gados ir veicināt kvalitatīvu dzīvojamā fonda atjaunošanu (kompleksu renovāciju), jaunu mājokļu pieejamību (pārbūves vai jaunbūves) un īres tirgus stabilizāciju, būtiski paplašinot iespējas pastāvīgu mājvietu pilsētā saglabāt rīdziniekiem un veicinot speciālistu, ģimeņu un uzņēmēju pārcelšanos uz galvaspilsētu. Lai to panāktu, nepieciešams izveidot kompetences centru pašvaldībā mājokļa jomā, izstrādāt un ieviest pārdomātu mājokļu politiku un izveidot rīcības programmu, noteikt skaidrus mērķus un par to izpildi atbildīgās institūcijas, kā arī analizēt tādos faktorus kā mobilitāte, darba iespējas, dažādi īpašumtiesību aspekti, rast iespējas kompleksai iekškvartālu revitalizācijai un kopienas stiprināšanai dažādās apkaimēs. Atjaunojot novecojušo dzīvojamo fondu, svarīgi ir nodrošināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, uzlabot vides veselības rādītājus un ieviest plašus vides pieejamības risinājumus, kā arī būtiski celt dzīvojamās vides kvalitātes rādītājus.

Līdztekus fiziskās vides sakārtošanai nepieciešams izstrādāt mērķtiecīgu un efektīvu sociālā atbalsta mehānismu mājokļu pieejamībai. Izvēlētajiem instrumentiem jānodrošina ar mājokli saistīto izmaksu samazināšana vai kompensēšana atbilstoši tirgus situācijai atbalstāmās mājāsaimniecībās, kā arī jānodrošina mājokļa saglabāšanas iespējas grūtībās nonākušām mājāsaimniecībām. Jāturpina sociālo mājokļu fonda paplašināšana nodrošinot pieprasījumu (rindu mazināšana) un mazinot šādu mājokļu koncentrēšanos vienuviet.

Mainīgos sociālekonomiskos apstākļos, nepieciešams veicināt kvalitatīvu un ekonomisku mājokļu pieejamību, mazināt iedzīvotāju aizplūšanu no pilsētas un rast iespēju sniegt atbalstu mājokļu pieejamībai gan ģimenēm, gan jaunajiem profesionāļiem, gan citām rīdzinieku grupām.

Veidojot un īstenojot mājokļu politiku, vērā ņemama pieejama un videi draudzīga mājokļa kritēriji. Pieejams mājoklis ir mājoklis dažādiem maksātspējas līmeņiem, tas ir daudzveidīgs, ar iespēju izvēlēties noteiktam dzīves posmam atbilstošāko, mājokli ir nodrošināta vides pieejamība, mājokļu atjaunošana norit kompleksi un ekonomiski pamatoti. Videi draudzīgs mājoklis ir energoefektīvs mājoklis, kurā izmantoti kvalitatīvi materiāli un ievērotas gaisa kvalitātes, insolācijas un citas prasības.

¹ Mājokļa politikai jātiecas īstenot Eiropas Savienības (EU2030) sociālos mērķus (Gentle Urban Renewal; Price stabilising effect through subsidized new construction).

² Valsts vai pašvaldības dzīvojamais fonds, dažādu bezpeļņas un samazinātas peļņas fondu veidots dzīvojamais fonds, kā arī privātā sektora veidots un publiskā sektora atbalstīts dzīvojamais fonds.

NEPIECIEŠAMĪBA PAPLAŠINĀT IZPRATNI PAR TO, KAS IR PIEEJAMS MĀJOKLIS

KOMPLEKSA DZĪVOJAMĀ FONDA ATJAUNOŠANA UN ATTĪSTĪBA

* Fonds īpaši izdevīgu ilgtermiņa aizdevumu nodrošināšanai Rīgas mājokļu sakārtošanai

PLĀNOTIE FONDA FINANŠU AVOTI

IZAICINĀJUMI

- 1 Trūkst vienota redzējuma un politiskas ieinteresētības par mājokļu attīstību Rīgā, līdz ar to mājokļu jautājumam netiek veltīts pienācīgs resursu apjoms, bet normatīvā vide, funkcijas un atbildība par šiem jautājumiem kļūst arvien sadrumstalotāka un nefunkcionējoša.
- 2 Iedzīvotāji aizplūst no pilsētas centra, palielinās tukšo mājokļu skaits (28 670 tukšu mājokļu, kuros neviens nav deklarējis (2019)), neizmantotās dzīvojamās platības RVC pārņem par birojiem vai Airbnb tipa viesnīcām, aug dzīves dārdzība, kas aizvien tālāk izstumj mazāk maksātspējīgos pilsētniekus.
- 3 Iedzīvotāju koncentrēšanās ārpus pilsētas dēļ Rīgas ienākumus no iedzīvotāju maksātajiem nodokļiem un stiprina iesīkstējušus pārvietošanās paradumus, kas rada aizvien pieaugošu uz galvaspilsētas infrastruktūru.
- 4 Mazinoties pilsētas ienākumiem, mazinās tās spēja piedalīties sevis izvēlēto prioritāro teritoriju attīstīšanā, līdz ar to aizvien lielāks finanšu slogs tiek pārlūkts uz privāto attīstītāju pleciem.
- 5 Sociālie mājokļi tiek celti vienkopus, nomaļās pilsētas daļās un to skaits joprojām ir nepietiekams (Rindā uz pašvaldības īres dzīvokļiem ir 3401 maznodrošinātā persona (2019)).
- 6 Sociālais mājoklis kalpo par atbalstu vienīgi iedzīvotājiem ar viszemākajiem ienākumiem, kas savukārt veicina būtisku teritoriālu sociālu noslāņošanos un nevienlīdzību pilsētā.
- 7 Izvērst izpratni par sociālu mājokli un attīsta zemākas cenas mājokļus kā alternatīvu brīvajā tirgū izīrējamai dzīves platībai dažādiem sociāliem slāņiem.
- 8 Pieaug mājokļu deficīts un pārapdzīvotība - vidējā mājokļa platība uz vienu personu Rīgā ir 31 m², Rīgas mikrorajonos 20,5 m² turpretim Pierīgā tā ir 50 m², bet Latvijā – 40 m².
- 9 Būtiski apgrūtināta dzīves vides mobilitāte – mainoties vajadzībai pēc dzīvojamās platības vai novietojuma, ir sarežģīti, vai neiespējami atrast piemērotu piedāvājumu īres tirgū.
- 10 Trūkst mūsdienu dzīves standartam atbilstoša mājokļu piedāvājuma, ēkas turpina novecot – problēmas sagādā to nolietojums un sliktais tehniskais stāvoklis. Aizvien biežāk ekonomiskā segmentā tiek veidoti neatbilstoši mazi dzīvokļi, kas redzami neatbilst vispārpieņemtiem kvalitātes standartiem, kas iezīmē vienota mājokļa kvalitātes standarta trūkumu.
- 11 Padomju laikos būvētajām daudzdzīvokļu dzīvojamām ēkām nav nodrošināta vides pieejamība (nav pandusu, liftu), publiskā ārtelpa ir fragmentēta, trūkst autostāvvietu, drošu velo un ratiņu novietņu.
- 12 Padomju laikos būvēto daudzdzīvokļu ēku kompleksa atjaunošana ir apgrūtināta – nāmiem trūkst veiksmīgu apsaimniekotāju (būtisks skaits dzīvojamo namu joprojām nav pārņemti dzīvokļu īpašnieku biedrību valdījumā), ir zema iedzīvotāju sociālā aktivitāte, trūkst aktīvu līderu, kas rosina pārmaiņas. Īpašnieku kopības lēmumu pieņemšanas process ir neefektīvs, iztrūkst vienotas izpratnes par nepieciešamību ieguldīt kopējā īpašuma sakārtošanā.

- 13 Atbalsta programmas mājokļu renovācijai ir fragmentāras un īslaicīgas, to iegūšanai ir sarežģīts un ilgstošs dokumentācijas kārtības process.
- 14 Ēku īpašnieku uzkrājumi ir nepietiekami. Nereti uzkrātās parādsaistības aizvien vairāk apgrūtina finansējuma saņemšanas iespējas renovācijai. Ēku energoefektivitātes uzlabojumi nav veikti pienācīgā apmērā, neskatoties uz to, ka tam ir pieejami dažādi ES finanšu resursi.

IESPĒJAS

- 1 Aktīvākai nozares sakārtošanai izveidot mājokļu politiku un programmu.
- 2 Definēt saistošu mājokļa standartu.
- 3 Veidot mājokļa atbalstu plašākai sabiedrības daļai.
- 4 Nodrošinot pieejamāku mājokli, izskatīt motivējoša NĪN piemērošanas modeļa izveidi.
- 5 Izmantot tās pilsētas daļas mājokļa funkcijai, kur zems apdzīvojuma blīvums (piemēram, centra un perifērijas apkaimes).
- 6 Izskatīt tukšos īpašumus kā potenciālu īres fonda attīstībai (vienkāršas īres mājas Rīgā, kur piedāvāt dzīvokļus, piemēram, studentiem, Rīgas pašvaldībā strādājošajiem) un iespēju arī pašvaldībai piedāvāt nomaizmantotus dzīvokļus vidējā termiņā īres rindas mazināšanai (nepieciešami finanšu un administratīvie resursi).
- 7 Izmantot uzlabojumus pilsētvidē un mobilitātes attīstību kā veicinošus elementus pilsētas centra iedzīvināšanai un mājokļu skaita pieaugumam.
- 8 Uzlabot cilvēkresursu kapacitāti un zināšanas mājokļu jautājumos pašvaldībā, valsts struktūrās un sabiedrībā kopumā.
- 9 Demonstrēt īpašumu vērtības izmaiņas pēc renovācijas un/vai pienācīgas uzturēšanas, ietverot uzskatāmus aprēķinus.
- 10 Mājokļu īres tirgus regulēšanā iesaistīt publisko sektoru.
- 11 Motivēt mājokļu īpašniekus atjaunot savus īpašumus.
- 12 Sekmēt aktīvo iedzīvotāju biedrību skaita pieaugumu un to iesaistīšanos nozares jautājumu sakārtošanā.
- 13 Veicināt īpašnieku un publiskā sektora sadarbību īpašumu sakārtošanā.
- 14 Veicināt pašvaldības, valsts, NVO un ES institūciju (EIB, EBRD) sadarbību nozares jautājumu sakārtošanā.
- 15 Īstenot jaunu īres mājokļu būvniecību sadarbībā ar privāto un bezpeļņas sektoru.
- 16 Piedalīties pieredzes apmaiņā ar citu valstu un pilsētu labās prakses piemēriem.
- 17 Izveidot individuālu atbalstu vaučera veidā jaunajām ģimenēm vai jauno vecāku ģimenēm.
- 18 Integrēt dažādus finanšu avotus mājokļu politikas īstenošanai (ES granti, ALTUM un citi ilgtermiņa aizdevumi, pensiju fondi, privātais kapitāls).
- 19 Mājokļu renovēšanai izveidot finanšu instrumentu (rotācijas fonds).

UZDEVUMI

5.1. VEIDOT UN ĪSTENOT PĀRDOMĀTU UN UZ VIENLĪDZĪGIEM NOSACĪJUMIEM BALSTĪTU MĀJOKĻU PROGRAMMU RĪGĀ

Izveidot kompetences centru, kas izstrādā un ievieš Rīgas mājokļu programmu, apkopo kvalitatīvu informāciju dzīvojamo fondu pašvaldībā, uzkrāj zināšanas un labo praksi par mājokļa jautājumiem, piesaista esošus finanšu avotus un līdzdarbojas jaunu finanšu instrumentu ieviešanā, īsteno energoefektivitātes uzlabošanas un klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumus, īsteno monitoringu, nodrošina arhitektūras risinājumu izstrādi tipveida renovācijas projektiem, konsultē iedzīvotājus, nodrošina mājokļu jomas interešu pārstāvniecību valsts un ES līmenī, kā arī palīdz veidot iedzīvotājiem izdevīgu ilgtermiņa aizdevumu piesaisti (rotācija fonds u.c. avoti).

5.2. NODROŠINĀT MĀJOKĻU PIEEJAMĪBU DAŽĀDĀM IEDZĪVOTĀJU GRUPĀM

Sociāla pieejamība: Noteikt un atbalstīt mērķa grupas, kurām sniedzams kvalitatīva mājokļa nodrošināšanai nepieciešamais atbalsts (piem. maznodrošinātie, seniori ar zemiem ienākumiem, personas ar invaliditāti, iedzīvotāji ar zemiem un vidējiem ienākumiem, kas nekласificējas maznodrošināto statusam, bet nespēj pretendēt uz hipotekāro kredītu un/vai valsts atbalstu). Turpināt attīstīt sociālā mājokļa fondu cenšoties to integrēt līdzās citiem mājokļa tipiem pilsētvidē. Ekonomiska pieejamība: Veicināt izmaksu ziņā pieejamu īres mājokļu attīstību pašvaldībā un to pieejamību māsjsaimniecībām ar nepietiekamiem ienākumiem u.c. prioritāri atbalstāmām grupām (ģimenes, jauniešiem profesionāļi, u.c. rīdzinieku grupas.). Attīstīt mājokļa saglabāšanas atbalsta mehānismus māsjsaimniecībām, kuras nokļuvušas īslaicīgās grūtībās (piemēram, ekonomikas lejupslīde, bezdarbs, slimība, grūtības atmaksāt hipotekāro vai komunālos parādus). Fiziska pieejamība: Veicināt vides pieejamības risinājumu ieviešanu visos atjaunojamajos namos nodrošinot universālu piekļuvi mājoklim gan personām ar invaliditāti, gan senioriem un vecākiem.

5.3. VEICINĀT KOMPLEKSU DZĪVOJAMĀ FONDA ATJAUNOŠANU UN SEKMĒT DZĪVES TELPAS KVALITĀTES PILNVEIDOŠANU

Veicināt dzīvojamo namu renovācijas procesu, īpašu akcentu liekot uz stimulējošu mehānismu izstrādi ēku kompleksas renovācijas veicināšanai, jo tikai kompleksi skatot ēkas un tās apkāmes izaicinājumus iespējams panākt būtisku dzīves telpas kvalitātes pieaugumu iedzīvotājiem. Jāveido ilgtermiņa motivējošu mehānismu kopumu ēku īpašniekiem, kas tiem atvieglo pārdomātu mājas apsaimniekotāja izvēli, kompleksas renovācijas iespēju un priekšrocību izvērtēšanu, pieejamā atbalsta identificēšanu un izpratni par sagatavojamo dokumentāciju, kā arī pieņemt pozitīvu lēmumu par ēkas kompleksas atjaunošanas uzsākšanu. Līdztekus jāstiprina atsevišķi īstenoto projektu savstarpējā koordinācija, detalizējot apkaimju un pagalmu līmeņu plānus.

5.4. JAUNU MĀJOKĻU ATTĪSTĪBA

Veidot skaidru redzējumu par jaunu mājokļu attīstības vajadzībām pilsētā. Koordinēt valsts un pašvaldības atbalsta mehānismus jauna dzīvojamā fonda attīstībai. Mazināt birokrātisko slogu būvniecības ieceru attīstības un saskaņošanas procesā. Veicināt iedzīvotāju sociālo un ekonomisko dažādību jaunattīstāmos projektos mijot dažādu kvalitātes un ērtības standartu mājokļus ar pašvaldības atbalstītu dzīves telpu (sociālais mājoklis).

RĀDĪTĀJI

Prioritātes rādītāji

Rādītājs	Datu avots, piezīmes
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par mājokļu piedāvājumu Rīgā, %	SUS, aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par mājokļu kvalitāti Rīgā kopumā, %	SUS, aptauja
Iedzīvotāju vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti savā apkaimē, %	SUS
Mājsaimniecības, kas norādījušas atsevišķas problēmas sava mājokļa vidē, % - troksnis no kaimiņu dzīvokļiem, kāpņu telpas, ielas vai āra - apkārtējās vides piesārņojums, putekļi un/vai citas vides problēmas dzīvesvietas tuvumā - vardarbība un noziedzības līmenis dzīvesvietas apkārtnē	CSB SDG11_11.1._R MTG010
Iedzīvotāju apmierinātība ar mājokļa drošību Rīgā	SUS, aptauja
Mājokļa īres izdevumi, procentos pret rīcībā esošo ienākumu, %	CSB SDG1_1.4.1._LV15
Mājokļa apsaimniekošanas un komunālo maksājumu izdevumi, procentos pret rīcībā esošo ienākumu, %	CSB SDG1_1.4.1._LV15
Vidējais īpatnējā enerģijas patēriņa samazinājums apkurei uz renovēto māju dzīvokļu platības kvadrātmetru gadā, kWh/m ²	jauns rādītājs
Vidējā cena dzīvokļa iegādei apkaimēs, EUR/m ²	jauns rādītājs
Vidējā cena mājas iegādei apkaimēs, EUR/m ²	jauns rādītājs
Vidējā ikgadējā īres maksa par mājokli apkaimēs, EUR/m ²	jauns rādītājs

Uzdevumu izpildes indikatori

Uzdevums	Indikators	Datu avots, piezīmes
5.1. Veidot un īstenot pārdomātu un uz vienlīdzīgiem nosacījumiem balstītu mājokļu programmu Rīgā	5.1.1. Iedzīvotāju viedoklis par Mājokļa pieejamību Rīgā	iedzīvotāju aptauja
	5.1.2. Iedzīvotāju viedoklis par atbalstu mājokļa atjaunošanai	iedzīvotāju aptauja

5.2. Nodrošināt mājokļu pieejamību dažādām iedzīvotāju grupām	5.2.1. Dzīvokļi sociālajās dzīvojamās mājās / sociālie dzīvokļi, kas atrodas ārpus sociālajām dzīvojamām mājām, sk.	MVD
	5.2.2. Personas, kas reģistrētas pašvaldības palīdzības reģistrā mājokļa jautājuma risināšanai, sk.	MVD NAP_343
	5.2.3. Iedzīvotāji/mājsaimniecības, kas dzīvo mājokļos ar neapmierinošiem apstākļiem, %	CSB SDG1_1.4.1._ LV18
	5.2.4. Ar mājokļa uzturēšanu saistīto izdevumu ietekme uz mājsaimniecības finansiālo situāciju, %	CSB NAP_344
	5.2.5. Iedzīvotāji apkaimēs, kuri dzīvo pārapdzīvotos mājokļos, %	CSB SDG1_1.4.1._ LV20
	5.2.6. Iedzīvotāji, kas nevar uzturēt mājokli pietiekami siltu, %	CSB SDG7_7.1._LV6
	5.2.7. Investīciju apmērs mājokļu kvalitātes nodrošināšanā, EUR	jauns rādītājs
	5.2.8. Ar pašvaldības atbalsta palīdzībupielāgotie dzīvokļi personām ar invaliditāti, sk.	jauns rādītājs
5.3. Veikt kompleksu dzīvojamā fonda atjaunošanu un veicināt dzīves telpas kvalitātes pilnveidošanu	5.3.1. Pašreiz atjaunotās daudzdzīvokļu ēkas, sk.	jauns rādītājs
	5.3.2. Ēku tehnisko stāvokļu dati apkaimēs, nolietojums	NEKIP
	5.3.3. Vidējais mājokļa kvalitātes novērtējums	SUS, ekspertu vērtējums
	5.3.4. Dzīvojamais fonds - kopējā platība, tūkst. m ² - kopējā platība uz 1 pastāvīgo iedzīvotāju, m ²	CSB
	5.3.5. Tukšie mājokļi Rīgā (nav deklarētas personas), sk./%	
	5.3.6. Pašreizējais atjaunoto daudzdzīvokļu ēku skaits pret nepieciešamo skaitu, %	REA
	5.3.7. Vidējās renovācijas izmaksas, EUR/m ²	RNP
	5.3.8. Dzīvojamā fonda aprēķinātā apsaimniekošanas maksa vidēji mēnesī statistiskajos reģionos, centi/1 m ²	CSB
	5.3.9. Vidējais policijas reaģēšanas laiks (ierašanās notikuma vietā) uz ģimenes konfliktiem, vardarbību vai iesaistītas nepilngadīgas personas	RPP
5.4. Jaunu mājokļu attīstība	5.4.1. Uzbūvētas dzīvojamās ēkas, tūkst.m2	CSB
	5.4.2. Eksploatācijā pieņemtie jaunie dzīvokļi gadā, sk.	CSB
	5.4.3. zsniegto būvatļauju skaits dzīvojamām mājām: Jaunbūves / Pārbūves / Renovācijas (2 un vairāku dzīvokļu nami)	Rīgas pilsētas būvvalde
	5.4.4. Eksploatācijā nodoto dzīvojamo ēku skaits: Jaunbūves / Pārbūves / Renovācijas (2 un vairāku dzīvokļu nami)	Rīgas pilsētas būvvalde
	5.4.5. Jaunu mājokļu / atbalstīto projektu skaits pašvaldībā pieejamā mājokļa sektorā (EkMin + Altum)	Rīgas pilsētas būvvalde, ALTUM

6 MŪSDIENĪGA UN ATVĒRTA PILSĒTAS PĀRVALDĪBA

MĒRĶIS

Panākt, ka Rīgas pašvaldībā ir caurspīdīga, godīga uz iedzīvotājiem orientēta pārvalde, ko nodrošina atbildīgi, iniciatīvas pilni un uz pastāvīgu izaugsmi vērsti darbinieki. Nodrošināt ērtus, pieejamus, lieku birokrātiju izslēdzošus pakalpojumus. Pašvaldības lēmumus balstīt datos un apspriest ar mērķgrupām. Nodrošināt, ka 2027. gadā 70% iedzīvotāju ir apmierināti ar pašvaldības darbu kopumā.

Prioritāte atbalsta mūsdienīgas, pieejamas un uz klientu orientētas publiskās pārvaldes veidošanu ar ātriem un ērtiem pakalpojumiem, ko nodrošina optimāli un resursus taupoši procesi. Koordinētu, ātru un uz rezultātu orientētu krīzes pārvaldības sistēmu. Pašvaldības darbinieki ir ieinteresēti problēmjautājumu risināšanā pēc būtības un profesionāli lēmumu pieņemšanā. Viņu motivāciju un kompetenci pastāvīgi paaugstina profesionālie forumi un apmācības.

Ļoti svarīgs aspekts ir pārvaldes tuvināšana iedzīvotājam gan no pakalpojumu teritoriālās pieejamības, gan no iedzīvotāju "sadzirdēšanas" viedokļa (apkaimju koordinatori, izpilddirekciju stiprināšana). Būtiski ir veicināma reaģēšana uz mainīgajām sabiedrības vajadzībām, kā arī pārvaldības atklātība un lielāka caurskatāmība, lai mazinātu iedzīvotāju negatīvo attieksmi un veicinātu viņos izpratni par dažādiem procesiem. Iespējams, veidojamas jaunas sadarbības formas starp pašvaldības iestādēm darbu efektivizācijas nolūkā. Pašvaldības darbība tiek optimizēta, īstenojot savstarpēju koordināciju un darbu deleģējumu pārskatīšanu.

Joprojām daudz uzmanības veltāms datu un informācijas pieejamībai atvērto datu veidā, kuri ir ļoti nepieciešami gan pašai pašvaldībai, gan tās klientiem – uzņēmumiem un iedzīvotājiem. Tāpat nepieciešams turpināt e-pakalpojumu pilnveidošanu un iedzīvotāju izglītošanu to izmantošanā.

Pašvaldības budžets tiek saplānots 3 gadiem, un tas notiek atbilstoši Rīgas attīstības programmas investīciju plānam. Pašvaldības kapitāl-sabiedrību pārvaldība un darbība virzāma uz pilnīgu caurskatāmību, tostarp to valdes un padomes locekļu atlasē. Lai vairotu sabiedrības ticību, ka pašvaldības institūcijas ar budžeta līdzekļiem rīkojas efektīvi, meklējamas jaunas un iedarbīgas iepirkumu uzraudzības metodes,

tostarp veicinot sabiedrības līdzdalību iepirkumu uzraudzībā. Lai efektīvāk pārvaldītu publiskos resursus, īstenojami zaļie un inovatīvie iepirkumi, kā arī publiskā un privātā partnerība.

Informācija par pašvaldības darbu ir pieejama, aktuāla un viegli saprotama. Valsts noteiktie līdzdalības regulējumi paredz pietiekami plašu sabiedrības līdzdalības ietvaru, tomēr prioritāri risināmās problēmas ir saistītas ar šīs līdzdalības realizēšanu praksē. Rīgas pašvaldība ne tikai informē sabiedrību, bet arī iesaista to nozīmīgu projektu un stratēģisko plānu izveidē un dizainā, kā arī veicina iedzīvotāju iesaistīšanos brīvprātīgā darbā. Pašvaldība attīsta dažādas līdzdalības formas piemēram, digitālās līdzdalības rīkus. Pašvaldība būtisku lēmumu pieņemšanā konsultējas ar visām iesaistītajām mērķgrupām t.sk. uzņēmējdarbību veicinošām organizācijām. Svarīga bērnu un jauniešu iekļaušana gan pašvaldības attīstībā, gan sabiedriskajā dzīvē kopumā un stratēģisko plānu izveidē un dizainā.

RĪGAS APKAIMES

IZAICINĀJUMI

- 1 Līdzsvarot sabiedrības intereses. Publiskā projektu un plānu apspriešana rāda, ka dažādi jaunievedumi un attīstības virzieni sabiedrībā tiek uztverti atšķirīgi. Komunikācija un iesaiste procesos joprojām ir liels izaicinājums, jo joprojām nozīmīga sabiedrības daļa neiesaistās pilsētas attīstības procesos, kā arī pašvaldība ne vienmēr ir pietiekami pre-timnākoša un gatava pielāgot idejas.
- 2 Lēmējvaras un izpildvaras sadarbības trūkums, lai radītu mūsdienīgu un atvērtu pilsētas pārvaldību. Efektīvas un uz ekspertīzi balstītu lēmumu pieņemšanas pamatā ir savstarpēja sadarbība un uzticība starp politiķiem un izpildvaru.
- 3 Rīgas uzdevumu pildīt valsts galvaspilsētas un RMA centra funkcijas, kā arī nodrošināt visas valsts starptautisko konkurētspēju bremzē jau ilgstošs konstruktīvas sadarbības trūkums ar valsts sektoru. Pilsētas starptautiskās konkurētspējas stiprināšanai nepieciešamo ES un nacionālo investīciju novirzīšana citiem mērķiem rada grūtības ar galvaspilsētas funkciju un RMA nozīmes infrastruktūras radīšanu.
- 4 Politisko peripetiju, kā arī izpildvaras augstākā līmeņa vadītāju maiņas dēļ bieži vien būtiski ir mainīti iepriekš pieņemtie lēmumi, tāpēc trūkst lēmumu pēctecības.
- 5 Atalgojuma atšķirības ar privāto sektoru, labas reputācijas trūkums, kā arī pašvaldības lēmumu politizācija ievērojami vājinājusi iedzīvotāju motivāciju strādāt pašvaldībā.
- 6 Darbinieku kompetences, kā arī esošā IKT infrastruktūra ne vienmēr spēj nodrošināt dažādu inovāciju testēšanu un ieviešanu pašvaldībā.
- 7 Budžeta un stratēģiskie mērķi nav sasaistīti. Pašlaik plānošana ir atrauta no reālām investīcijām. Stratēģiskie mērķi un budžetu kodu atšķirības kavē procesa caurskatāmību un nonivelē plānošanas dokumentu nozīmi līdz formalitātei.
- 8 Projektu ieceru saskaņošanas process ir pārāk garš, un rezultātā nozīmīgi investori izvēlas citas lokācijas Latvijā vai ārpus tās.
- 9 Pašreizējie pašvaldības datu ievākšanas un uzturēšanas risinājumi nav savstarpēji integrēti, ir tehnoloģiski novecojuši un pilnībā nenodrošina pašvaldības uzdevumu un funkciju izpildi.
- 10 Pašvaldībā joprojām ir sarežģītas birokrātiskas procedūras, kas liedz ātri un efektīvi ieviest jaunas idejas un nestandarta risinājumus.
- 11 Pašvaldības uzņēmumiem nepieciešamas fundamentālas pārmaiņas, optimizējot ekonomiskās darbības, kā arī uzlabojot pārvaldības procesus.
- 12 Grūti ir atrodama un saprotama informācija par pašvaldību iestāžu kompetenci. Nav strukturēta un vienviet atrodama informācija par aktuāliem projektiem ar līdzdalības iespējām.
- 13 Pašvaldība tiek pārvaldīta ļoti centralizēti un pēc sektoriālā principa (liela ietekme ir departamentiem, savukārt izpilddirekciju funkcijas ir minimālas). Nepieciešams izvērtēt izpilddirekciju funkcijas un tuvināt pašvaldības pakalpojumus apkaimēm.
- 14 Gadiem iesakņojusies pašvaldības pārvaldes struktūra ir novecojusi un vairs nespēj nodrošināt visu pilsētai svarīgo funkciju deleģējumu, turklāt virkne funkciju starp iestādēm pārklājas.
- 15 Jaunatnes politikas un sabiedrības integrācijas un līdzdalības šķēsgriezuma raksturs nav pietiekami integrēts pašvaldības rīcības politikā.
- 16 Sabiedriskās kārtības nodrošināšanā iesaistīto resursu vienotas koordinēšanas trūkums.

IESPĒJAS

- 1 Veicināt sabiedrības izpratni un izglītošana par līdzdalības nozīmību pilsētas attīstības procesos.
- 2 Veikt pašvaldības funkciju auditu (finansēm, robežām, deleģējumiem), skaidri nosakot katras iestādes kompetenci.
- 3 Izvērtēt iespēju pašvaldībā izveidot starpsektoru struktūrvienību (Pārresoru koordinācijas centru), kas koordinētu pašvaldības stratēģisko darbību.
- 4 Sadarboties ar politiķiem, definēt deputātu un izpildvaras atbildību. Sarīkot semināru ciklu jauniešiem politiķiem par pilsētas stratēģiskajiem plāniem. Politisko programmu uzsvarus sasaistīt ar pilsētas stratēģiskajām prioritātēm.
- 5 Nodrošināt izpildvaras izglītošanu un kapacitātes paplašināšanu. Piedalīšanās apmācībās, starptautiskos projektos, semināros un pieredzes apmaiņas braucienos veicina izpildvaras izaugsmi un jaunu iemaņu apguvi, kā rezultātā Rīgā ir iespējams pilotēt un ieviest inovatīvus risinājumus dažādās pašvaldības atbildības jomās.
- 6 Ieviest attālinātā darba iespējas. Covid-19 krīze pierādīja, ka sabiedriskais sektors var produktīvi strādāt attālinātā režīmā, taupot resursus un laiku. Šāda darba prakse būtu kombinējama ar darbu klātienē, kā arī reglamentējama vispārējā pašvaldības darba efektivizācijas procesā.
- 7 Īstenot lielāku sadarbību ar valsti un savu interešu aizstāvību. Nepieciešama tieša pašvaldības pārstāvniecība komunikācijā ar valsts iestādēm. Kopā ar jauno RD sasaukumu ir iespēja veikt kvalitatīvus uzlabojumus gan komunikācijā, gan izveidojot formātu regulārām diskusijām ar valdības iestādēm.
- 8 Budžeta izdales politikā rezervēt/palielināt noteiktu izdevumu īpatsvaru prioritārajām programmām. Katru gadu aktualizējot pilsētas investīciju plānus, ir skaidri jānorāda pieejamais līdzekļu apjoms katrai prioritātei, tādā veidā sekmējot pilsētas stratēģisko plānu īstenošanu.
- 9 Veidot pārvaldību, kas virzās uz definētu mērķi, bet ir elastīga sadarbībā. Ieviešot pilsētas stratēģiskās prioritātes, nepieciešams saglabāt iespēju korigēt plānus, ja sabiedrības viedoklis vai jaunākās sociālekonomiskās tendences būtiski mainās.
- 10 Izveidot platformu sadarbībai ar kaimiņu pašvaldībām RMA teritorijā. Rīgas attīstība ir ciešā saistībā ar apkārtējām pašvaldībām, tāpēc, izveidojot vienotu sadarbības platformu, varēs koordinēti plānot vides, transporta infrastruktūras, sabiedriskā transporta un apbūves attīstību.
- 11 Strukturēt un atvērt pašvaldības datus. Tie nodrošinātu e-pakalpojumu ieviešanu un attīstīšanu, informatīvo pamatu uzņēmējiem IKT risinājumu izstrādei (lietojumprogrammas, mobilās aplikācijas), risinot pilsētas administrēšanas un attīstības jautājumus, kā arī viedās pilsētas risinājumu ieviešanu.
- 12 Lai efektīvāk pārvaldītu publiskos resursus, īstenojami zaļie, sociāli atbildīgie un inovatīvie iepirkumi, kā arī publiskā un privātā partnerība.
- 13 Stiprināt drošības dienestu kapacitāti un adaptāciju jauniem izaicinājumiem.

UZDEVUMI

6.1. PILNVEIDOT PAŠVALDĪBU PAKALPOJUMUS TSK. TURPINĀT E-PAKALPOJUMU IEVIEŠANU PAŠVALDĪBĀ

Lai mazinātu administratīvo slogu un izmaksas, nepieciešams maksimāli elektronizēt gan saziņu, gan pašvaldības pakalpojumus iedzīvotājiem un uzņēmējiem. Tas paaugstinātu pakalpojumu līmeni un saziņu padarītu efektīvāku. Nepieciešams arī uzlabot esošos un ieviest jaunus e-pakalpojumus, lai mazinātu birokrātiskās procedūras un taupītu klientu laiku. Jānodrošina vides pieejamību klientu apkalpošanas centros dažādām klientu kategorijām ar īpašām vajadzībām (Ne tikai klātienēs videi ir jābūt pieejamai, arī digitālajai videi jābūt pieejamai/pielāgotai dažādām vajadzībām piemēram, vieglā valoda).

6.2. UZLABOT PAŠVALDĪBAS IESTĀŽU UN KAPITĀLSABIEDRĪBU DARBU, SADARBĪBU UN RĪCĪBAS KOORDINĒŠANU

Veikt funkciju auditu, kā rezultātā būs skaidri noteikti deleģējumi un atbildīgie. Lai izveidotu produktīvu un maksimāli efektīvu pašvaldības struktūru, nepieciešama reorganizācija. Tiks veikti nepieciešamie priekšdarbi korupcijas un negodīgu darbinieku rekrutēšanas novēršanai. Izveidots komplekss pilsētvides pārvaldības modelis. Iepirkumu process ir maksimāli caurskatāms, tiek ieviesti inovatīvie, sociāli atbildīgie un zaļie iepirkumi. Pašvaldību iestādes darbojas, ievērojot saudzīgu attieksmi pret dabu un klimata pārmaiņām. Pašvaldības kapitālsabiedrībās tiek ieviesta jauna kapitāla daļu pārvaldības pieeja.

6.3. PADARĪT EFEKTĪVĀKU PAŠVALDĪBAS DARBU, PAAUGSTINOT DARBINIEKU KOMPETENCI UN UZLABOJOT DARBA APSTĀKĻUS

IKT atbalsta infrastruktūra un IKT pakalpojumi organizējami maksimāli efektīvi, tā palielinot pašvaldības darba efektivitāti un atdevi no investīcijām IKT attīstībā. IKT ir tikai līdzeklis vēlamajai organizatoriskajai pilnveidošanai, tāpēc IS izveides un attīstības pasākumi ir organizējami kā daļa noteiktas pašvaldības funkcijas vai procesa pilnveidošanas projekta, aktivitātes, kur paralēli IKT jautājumiem parasti tiek veiktas procesuālas izmaiņas, normatīvo aktu grozījumi, izmaiņas struktūrvienību un amatu pienākumos, kā arī citi pasākumi. Darbinieku kompetence un motivācija tiek stiprināta, organizējot plašas apmācības un kursus, pieļaujot attālinātā darba iespējas, veicot atsevišķu darba vietu infrastruktūras uzlabojumus un realizējot pašvaldības iestāžu renovācijas projektus.

6.4. NODROŠINĀT KOORDINĒTU UN VIENOTU INVESTĪCIJU PĀRVALDĪBU

Lai nodrošinātu pašvaldības budžeta (pamatbudžeta attīstības daļas, investīciju programmas, ES un citu ārējo finanšu avotu) izstrādi un pieņemšanu atbilstoši pašvaldības stratēģiskajiem mērķiem, tiek ieviests jauns pārvaldības modelis – stratēģijas ieviešanas sistēma. Vienota investīciju projektu plānošana veicama ar projektu vadības moduli. Budžeta plānošana tiek veikta 3 gadu periodam. Plānots pilnībā mainīt pašvaldības zemes politiku – pirms teritoriju nodod izsolei, pašvaldība definē uzdevumus attīstītājiem un rīko konkursu par labākajiem risinājumiem.

6.5. SEKMĒT VIENOTU KOMUNIKĀCIJU, INFORMĀCIJAS UN DATU PIEEJAMĪBU

Informācija kļūst pieejamāka, notiek datu atvēršana. Telpiskie dati tiek attīstīti un kļūst pieejami iedzīvotājiem. Datu klāsta palielināšana, sinhronizēšana un to kvalitātes paaugstināšana ļauj tos pilnvērtīgi izmantot pašvaldības funkciju un lēmumu pieņemšanas procesā. Tiek uzlabota klientu apkalpošanas centru darbība, kā arī papildus atvērta birojnīcas publiskām debatēm un sabiedrības iesaistei.

6.6. VEICINĀT IEDZĪVOTĀJU UN NVO LĪDZDALĪBU PAŠVALDĪBAI BŪTISKU LĒMUMU PIEŅEMŠANĀ

Līdzdalības budžetēšanas platforma tiek uzlabota atbilstoši testa gada rezultātu analīzei. Pakāpeniski programmai tiek palielināts finansējums. Visu nozīmīgo lēmumu caurskatīšanai un iedzīvotāju iesaistei plānots izveidot NVO konsultatīvo padomi gan pašvaldībā, gan departamentos. Tiek turpināta apkaimju platforma, notiek diskusija par apkaimju robežu maiņu. Vienotas platformas izveide, kur pārskatāmā veidā atrodama informācija par līdzdalības iespējām un pieejamajiem finansēšanas konkursiem apkaimju identitātes un kopienu stiprināšanas mērķiem, izmantojot apkaimes.lv platformu. Nepieciešamās izmaiņas normatīvajos aktos, lai varētu nodrošināt telpas NVO/ sabiedriskā labuma organizāciju pasākumiem pašvaldības īpašumā esošajās telpās. Līdzdalīgā plānošanas metode ieviešama visu līmeņu plānošanā, savukārt stratēģisko projektu dizaina veidošanā jāstimulē koprade ar dažādām mērķgrupām t.sk. jauniešiem. Līdzdalība tiek veidota atbilstoši vienlīdzīgām iespējām un sociālās iekļaušanas principiem. Sadarbība paredzētā kā ar iedzīvotāju NVO tā arī ar profesionālajām un uzņēmējdarbību veicinošām organizācijām.

6.7. ĪSTENOT RĪGAS STRATĒĢISKO INTEREŠU PĀRSTĀVNICĪBU SADARBĪBĀ AR REĢIONA, VALSTS UN ĀRVALSTU INSTITŪCIJĀM

Pašvaldība turpina aktīvi piedalīties RMA savstarpējās sadarbības nodrošināšanā. Tiek izvērtēta un fokusēta sadarbība ar LPS, LLPA un citām organizācijām. Sadarbības līgumi un memorandi ar universitātēm un citām organizācijām tiek maksimāli pietuvināti reāliem darbiem. Plānots stiprināt pilsētas ietekmi METREX, EUROCITIES, UBC, EFUS un citos starptautiskos sadarbības tīklos un organizācijās. Rīgā tiek organizētas nozīmīgas starptautiskas konferences un semināri. Tiek izstrādāta ārlietu stratēģija un pārskatīts sadraudzības pilsētu tīkls.

6.8. PAAUGSTINĀT DROŠĪBAS UZTURĒTĀJU DARBĪBAS EFEKTIVITĀTI

Tiek veicināta visu ar drošību saistīto uzturētāju (pašvaldības policijas, glābšanas dienestu) kapacitāte, ņemot vērā gan vietējos izaicinājumus (teritorijas sociālā neviendabība, sabiedrības polarizācija), gan globālos (daudzkultūru vide, klimata pārmaiņas, pandēmijas draudi). Uzlabota struktūrvienību reaģēšanas kapacitāte un tehniskais nodrošinājums paaugstinot drošības sajūtu sabiedrībā. Ieviest un attīstīt vienotu policijas resursu vadības modeli. Turpināt un pilnveidot preventīvo un audzinošo darbu ar bērniem un jauniešiem. Iedzīvotāju drošības sajūtas veicināšanai attīstīt divvirzienu komunikācijas veidus ar sabiedrību.

RĀDĪTĀJI

Prioritātes rādītāji

Rādītājs	Datu avots, piezīmes
Vēlētāju aktivitāte pašvaldības vēlēšanās, %	CVK
Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu kopumā, %	Regulāra vienotā sociālā aptauja
Iedzīvotāju vēlme dzīvot Rīgā, %	Regulāra vienotā sociālā aptauja

Uzdevumu izpildes rādītāji

Uzdevums	Rādītājs	Datu avots, piezīmes
6.1. Pilnveidot pašvaldību pakalpojumus tsk. turpināt e-pakalpojumu ieviešanu pašvaldībā	6.1.1. Pašvaldības administrācijas piedāvāto e-pakalpojumu skaits pret vispārējo pašvaldības piedāvāto pakalpojumu skaitu	RD ITC
	6.1.2. Iedzīvotāji, kas izmanto e-pakalpojumus, sk.	RD ITC
6.2. Uzlabot pašvaldības iestāžu un kapitālsabiedrību darbu, sadarbību un rīcības koordinēšanu	6.2.1. Pašvaldības administratīvie izdevumi uz vienu iedzīvotāju, EUR	RD FD
6.3. Padarīt efektīvāku pašvaldības darbu, paaugstinot darbinieku kompetenci un uzlabojot darba apstākļus	6.3.1. Pašvaldības darbinieki, sk.	RD Centrālā administrācija
	6.3.2. Pašvaldības administratīvie izdevumi uz vienu pašvaldības darbinieku, EUR	RD FD
	6.3.3. Apmācības, kursus apmeklējušie pašvaldības darbinieki, sk.	RD ITC
	6.3.4. Vidējie izdevumi darbinieku kvalifikācijas palielināšanai, EUR uz vienu Rīgas pašvaldības darbinieku	RD FD
	6.3.5. Personāla mainība, %	RD ITC
6.4. Nodrošināt koordinētu un vienotu investīciju pārvaldību	6.4.1. Budžeta ieņēmumu un izdevumu starpība (deficīts), milj. EUR	RD FD
	6.4.2. Pašvaldības tiešā parāda dinamika, milj. EUR	RD FD

6.5. Sekmēt vienotu komunikāciju, informācijas un datu pieejamību	6.5.1. Iedzīvotāju pozitīvs vērtējums par iespēju saņemt informāciju par pašvaldības darbu (t.sk. plāniem, lēmumiem utt.), %	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
6.6. Veicināt iedzīvotāju un NVO līdzdalību pašvaldībai būtisku lēmumu pieņemšanā	6.6.1. Iedzīvotāju vērtējums par iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanā, izteikt savu viedokli, %	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
	6.6.2. Iedzīvotāju apmierinātība ar to, kā pašvaldībā darbojas demokrātija, %	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
	6.6.3. Apkaimju biedrību skaits	RD PAD
	6.6.4. Rīgas pilsētā darbojošos nevalstisko organizāciju skaits, kas parakstīja sadarbības memorandu ar Rīgas domi par nevalstisko organizāciju un pašvaldības savstarpējo sadarbību	RD IKSD
6.7. Īstenot Rīgas stratēģisko interešu pārstāvniecību sadarbībā ar reģiona, valsts un ārvalstu institūcijām	6.7.1. Sadarbības projekti RMA teritorijā, sk.	RD PAD
	6.7.2. Pašvaldības sadarbība ar starptautiskajām organizācijām, institūcijām, sadarbības tīkliem, sk.	RD ĀP
	6.7.3. Kopējais Rīgas sadraudzības pilsētu skaits, t.sk. aktīvās pilsētas	RD ĀP
6.8. Paaugstināt drošības uzturētāju darbības efektivitāti	6.8.1. Iedzīvotāju apmierinātība ar personisko (un mājokļa) drošību Rīgā, %	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
	6.8.2. Vidējais policijas reaģēšanas laiks (ierašanās notikuma vietā): - uz notikumiem, kad ir nepieciešama neatliekama policijas klātbūtne; - uz ģimenes konfliktiem, vardarbību vai iesaistītas nepilngadīgas personas.	RPP
	6.8.3. Sociālajos tīklos mēdijās nopublicēto sižetu skaits	RPP
	6.8.4. Rīgas mācību iestādēs noorganizēto izglītojošo pasākumu skaits	RPP
	6.8.5. Videonovērošanas kameru skaits pilsētas publiskajās vietās	RPP
	6.8.6. Komunikācijā par drošības jautājumiem ar pašvaldību iesaistīto personu skaits	RPP
	6.8.7. Pašvaldības policijas darbinieku skaits uz 1 000 iedzīvotāju	RPP

7 VESELĪGA, SOCIĀLI IEKĻAUJOŠA UN ATBALSTOŠA PILSĒTA

MĒRĶIS

Veidot Rīgu par tādu pilsētu, kurā veseli un sociāli nodrošināti iedzīvotāji ir pamats pilsētas konkurētspējai, tiek uzlabota veselības aprūpes pieejamība un sabiedrības veselības veicināšana, lai tādejādi līdz 2027. gadam pieaugtu rīdzinieku veselīgi nodzīvoto dzīves gadu skaits, tiktu novērsti priekšlaicīgas nāves gadījumi un ikvienam iedzīvotājam savlaicīgi tiktu sniegts adekvāts atbalsts situācijās, kad viņš pats vai ar ģimenes locekļu palīdzību netiek galā ar grūtībām, bet darbaspējīgiem rīdziniekiem – iespējas saglabāt ekonomisko aktivitāti arī tuvinieku aprūpes gadījumā.

Veselība, kas tiek definēta “kā pilnīgas fiziskās, garīgās un sociālās labklājības stāvoklis, nevis tikai slimības vai nespējas neesamība” (PVO), ir priekšnosacījums ilgtspējīgai sabiedrībai. Līdzīgi kā citas veselīgas pilsētas Eiropā, arī Rīgas pašvaldība īpašu uzmanību vērš uz inovāciju un zināšanu apmaiņu, kā arī uz veselības diplomātiju, sadarbojoties ar citiem pašvaldības sektoriem, kuriem ir ietekme uz rīdzinieku dzīves kvalitāti, sociālo un ekonomisko aktivitāti, izglītību, kultūrvidi, rekreāciju un sabiedrības kopējo labklājību.

Veselības saglabāšanā un uzlabošanā svarīga ir veselības sistēma, kuras kopējām vērtībām un principiem jābūt vērīgiem uz solidaritāti, taisnīgumu, kvalitāti un universālumu. Tāpēc ikvienam Rīgas iedzīvotājam atbilstoši pieejamiem resursiem ir nodrošināti vienlīdzīgi veselības aprūpes un veselības veicināšanas pakalpojumi, ko īsteno dažādas nozares, jeb tiek ieviesta pieeja “veselība visās politikās”. Tas nodrošina veselīgu un drošu vidi, daudzveidīgus aktīvās pārvietošanās veidus un publisko ārtelpu dažādām veselību veicinošām aktivitātēm ikvienā vecumā.

Ar veselības aprūpes pieejamību pašvaldība saprot gan teritoriālu un fizisku pieejamību (izveidota un uzturēta nepieciešamā infrastruktūra), gan veselības aprūpes sistēmas kvalitāti un modernās tehnoloģijas, gan finansiālu pieejamību un piemērotību dažādām situācijām, gan arī pašvaldības spēju reaģēt uz atšķirīgām sabiedrības prasībām un gaidām. Iedzīvotāji var iegūt informāciju par aprūpes pakalpojumiem un veselību veicinošajām aktivitātēm. Plānojot un attīstot pilsētvidi, atbilstoši iespējām tiek ņemtas vērā visas iedzīvotāju vajadzības. Turpinot attīstīt multisektoriālo sadarbību, jāpanāk integrētās veselības un sociālās aprūpes pakalpojumu ieviešana ar dalītu finansējumu.

Pašvaldībā turpinās darbs pie tā, lai tiktu piedāvāti individuāli atbalsta risinājumi gan sociālo pakalpojumu klientiem, gan viņu tuviniekiem – atbalstu prasmju attīstībai, drošības izjūtai un ekonomiskās aktivitātes saglabāšanai. Sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi tiek sniegti laikus, maksimāli samazinot birokrātiskās prasības, izmantojot e-vidi un nodrošinot konsultācijas uz laiku, kamēr situācija stabilizējas. Rīgā ir inovatīva un moderna sociālo pakalpojumu vide, kuru veido pašvaldības iestādes, kā arī nevalstiskie un privātie sociālo pakalpojumu sniedzēji.

Kvalitatīvas un modernas sociālo pakalpojumu un palīdzības sistēmas pamatā ir kompetenti un motivēti sociālā darba speciālisti, pieredzējuši un uz klientu orientēti pakalpojumu sniedzēji neatkarīgi no to juridiskās formas, regulāra pakalpojumu izmaksu pārskatīšana atbilstoši sociāli ekonomiskajām izmaiņām un labās prakses pieredzes apmaiņa Latvijā un starptautiskā mērogā. Sociālo pakalpojumu sistēmu papildina brīvprātīgās sabiedriskās iniciatīvas, kā arī sabiedrības līdzdalība šīs sistēmas attīstībā.

Rīgas pilsētas integrācijas politikas mērķis ir radīt priekšnoteikumus aktīvai un daudzveidīgai iedzīvotāju grupu līdzdalībai un sadarbībai dažādās dzīves jomās, lai tās attīstītu savus sociālos, kultūras un pilsoniskos resursus, veidotu uz savstarpēju sapratni un cieņu balstītas attiecības un celtu savas dzīves kvalitāti mūsdienīgā, iekļaujošā un multikulturālā pilsētvidē.

VESELĪBA VISĀS PRIORITĀTĒS

- n Lietas, kuras nevaram mainīt
- n Principi, pēc kuriem tiek strādāts
- n Aktivitātes, ko var veikt pašvaldībā

MĒRKTIECĪGA, ADEKVĀTA, ĒRTI PIEPRASĀMA SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA

Sociālā palīdzība tiek pieprasīta e-vidē (2027. – 50% iesniegumu iesniegti e-vidē)

Samazinās iedzīvotāju skaits, kuri dzīvo zem nabadzības riska sliekšņa pēc sociālās palīdzības saņemšanas

Atbilstoši sociālekonomiskajai situācijai pārskatīti sociālo pabalstu kritēriji

Aprūpes pakalpojumu saņēmēju skaits dzīvesvietā palielinās no 80 līdz 90%, bet aprūpes saņēmēju skaits institūcijā samazināts no 20 līdz 10%

Aprūpētās dzīvesvietas pakalpojuma saņēmēju skaits palielinās no 39 līdz 100 personām

Papildu vismaz 5 sociālajiem pakalpojumiem ieviests pašvaldības līdzmaksājuma (vaučera) samaksas princips

Atvērtas vismaz trīs jaunas grupu mājas

Ik gadu sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits palielinās vismaz par 1000

Ilgstošu sociālo aprūpi saņemamo vietu skaits bērniem samazināts no 256 līdz 50

Bērni ar funkcionēšanas traucējumiem saņem individuālu vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus

SOCIĀLĀS APRŪPES UN SOCIĀLĀS REHABILITĀCIJAS PAKALPOJUMI DZĪVESVIETĀ UN INSTITŪCIJĀ IR:

- moderni
- preventīvi
- uz personas individuālajām vajadzībām vērsti
- veicina saņēmēju un tuvinieku ekonomisko aktivitāti
- balstīti starpnozaru sadarbībā

SOCIĀLIE PAKALPOJUMI, SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA UN VESELĪBAS APRŪPE – INVESTĪCIJAS CILVĒKU LABKLĀJĪBĀ

Sociālajai palīdzībai, sociālajiem pakalpojumiem un veselības aprūpei izlieto to līdzekļu īpatsvars Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā:

7,25 %
(2019. gadā)

10%
(2027. gadā)

IKT RISINĀJUMI SOCIĀLAJOS PAKALPOJUMOS UN SOCIĀLAJĀ PALĪDZĪBĀ

e-atkaites, APSIS, SOPA
modernizēšana, pretkritienu
ierīces, VAPUS

MOTIVĒTI DARBINIEKI

Sociālos pakalpojumus nodrošina

1261
pašvaldības darbinieki

Atalgojums sociālajam
darbiniekam pašvaldībā –

850
eiro mēnesī

IZAICINĀJUMI

- 1 Nepieciešams mazināt nabadzību un sociālo nevienlīdzību sociālās atstumtības riskam pakļautajām iedzīvotāju grupām, īpaši vientuļi dzīvojošiem pensionāriem un ģimenēm ar bērniem.
- 2 Jārada tāds sociālo pakalpojumu piedāvājums, kas gan ir pieejams iedzīvotājiem ar zemu maksātspēju (dekomodifikācija), gan arī ir pievilcīgs maksātspējīgajiem iedzīvotājiem.
- 3 Nav adekvātas un mērķtiecīgas sociālās palīdzības, kas nodrošinātu pietiekamu atbalstu īslaicīgu un pēkšņu materiālo problēmu gadījumā, kā arī novērstu nabadzības risku ilgstošiem sociālās palīdzības – valsts vecuma un invaliditātes pensijas – saņēmējiem.
- 4 Nepieciešams radīt starpinstitucionālu sadarbību un ieguldījumu sabiedrības veselības nodrošināšanā, izmantojot tādu pieeju, kas veicina iedzīvotāju veselību visa mūža garumā (life-course pieeja) un stiprina rīdzinieku personīgos resursus (fiziskos, garīgos, materiālos).
- 5 Jānodrošina, ka cilvēkiem ir pieejami un viņi saņem veselības aprūpes un sociālos pakalpojumus tur, kur viņi atrodas, un tad, kad tas ir visvairāk vajadzīgs.
- 6 Nepieciešams rast resursus sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu sistēmas infrastruktūras atjaunošanai un modernizēšanai.
- 7 Attīstāma profesionālu un motivētu sociālā darba speciālistu un sociālo pakalpojumu sniedzēju sistēma.
- 8 Ir vāja sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju integrācija darba tirgū.
- 9 Nepieciešams rast resursus sociālo pakalpojumu sistēmas infrastruktūras atjaunošanai un modernizēšanai.
- 10 Jāveicina starpinstitucionāla sadarbība un ātras rīcības iespējas, kas vērstas uz pilsētas iedzīvotāju veselības un labklājības veicināšanu, dzīves kvalitātes paaugstināšanu.
- 11 Sabiedrībā arvien jūtama plaša starp dažādām grupām, kā arī sabiedrības norobežošanās un bailes no citādā un /vai nezināmā.

IESPĒJAS

- 1 Mazināt nabadzības risku Rīgā.
- 2 Piedāvāt rīdziniekiem individuāli pielāgotus sociālās aprūpes risinājumus.
- 3 Ieviest starpinstitucionāli un starpprofesionāli integrētus risinājumus, kas agrīni novērš lielākas problēmas nākotnē.
- 4 Īstenot sabiedrības veselības politiku.
- 5 Veidot starpinstitucionālo sadarbību un izpratni par preventīvajiem pasākumiem kā instrumentu, ar kuru mazināt invaliditātes gadījumu skaitu un priekšlaicīgu mirstību no galvenajiem nāves cēloņiem.
- 6 Paaugstināt rīdzinieku veselības prātības līmeni un veicināt dzīves paradumu maiņu.
- 7 Popularizēt domu, ka ieguldījums rīdzinieku veselības uzlabošanā ir vērtīga nākotnes investīcija.
- 8 Gan apmeklētājiem, gan darbiniekiem nodrošinot pieejamu, atbilstošu un pievilcīgu pašvaldības veselības aprūpes kapitālsabiedrību infrastruktūru, uzlabot šo pakalpojumu pieejamību, nodrošināt iedzīvotājiem valsts apmaksātos pakalpojumus, vienlaikus maksātspējīgajiem rīdziniekiem piedāvājot arī plašu maksas pakalpojumu klāstu.
- 9 Attīstīt pieejamus integrētos veselības aprūpes un sociālos pakalpojumus.
- 10 Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu jomā izmantot IKT risinājumus.
- 11 Atbalstīt sociālās inovācijas, sociālo uzņēmējdarbību un sociāli atbildīgu uzņēmējdarbību, lai palīdzētu risināt sabiedrībai aktuālas problēmas, veicinot sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju integrēšanos darba tirgū. (Rīgā ir reģistrēta vairāk nekā puse Latvijas sociālo uzņēmumu).

UZDEVUMI

7.1. NODROŠINĀT MODERNUS SOCIĀLĀS APRŪPES UN REHABILITĀCIJAS RISINĀJUMUS, KAS APRŪPĒJAMĀ TUVINIEKIEM ĻAUJ PALIKT EKONOMISKI AKTĪVIEM

Tiek attīstīti individuāli sociālo pakalpojumu risinājumi, mazinātas rindas pēc sociālajiem pakalpojumiem, t.sk. uz sociālās aprūpes centriem veciem cilvēkiem un grupu dzīvokļiem personām ar garīgās attīstības traucējumiem nav jāgaida rindā no dažiem mēnešiem līdz pat diviem gadiem. Tiek pilnveidots pakalpojumu klāsts bērniem un jauniešiem ar funkcionēšanas traucējumiem, t.sk. pārejas posmā no bērna uz pilngadīgu personu. Lai nodrošinātu ātrāku un daudzveidīgāku piekļuvi sociālajiem pakalpojumiem, tiek nodrošināta "vaučera" tipa samaksas pieeja.

7.2. ATTĪSTĪT STARPNOZARU SADARBĪBU UN INTEGRĒTUS RISINĀJUMUS – VIENOTA, SAPROTAMA, SKAIDRA RĪCĪBA SOCIĀLO PROBLĒMU MAZINĀŠANĀ UN NOVĒRŠANĀ

Attīstīt plašāku sadarbību starp sektoriem un iestādēm ar mērķi vairot preventīvos pasākumus. Vardarbības risku mazināšanai un novēršanai ģimenēs, bērnu un jauniešu ar uzvedības traucējumiem uzvedības korekcijai, veidot starpnozaru sadarbību (jo sevišķi starp policiju, sociālo dienestu un sociālo pakalpojumu sniedzējiem), kā arī sekmēt sadarbību atbalsta sistēmu veidošanā skolēniem, kā arī jauniešu nodarbinātības veicināšanā. Pārskatīt izglītības iestāžu un sociālo pakalpojumu resursus, lai veidotu dienas aprūpes centrus pie izglītības iestādēm bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām.

7.3. VEICINĀT SABIEDRĪBAS LĪDZATBILDĪBU, INTEREŠU PĀRSTĀVniecību SOCIĀLO PAKALPOJUMU, SOCIĀLĀS PALĪDZĪBAS UN VESELĪBAS VEICINĀŠANAS JOMĀ

Lai veidotu stiprāku sabiedrību, ir vajadzīga gan nevalstiskā sektora pārstāvniecība, gan pašvaldības atvērtība, informējot un iesaistot cilvēkus savā darbā. Ar šo uzdevumu tiek veicināta konsultatīvo mehānismu uzlabošana, brīvprātīgais darbs sociālo pakalpojumu sniedzēju institūcijās, t.sk. pašvaldībās, efektīvi ziņošanas mehānismi par sociālajām problēmām un ieteikumiem pašvaldības darba uzlabošanā.

7.4. NODROŠINĀT RĪGAS SOCIĀLO PAKALPOJUMU SISTĒMAI NEPIECIEŠAMOS CIVĒKRESURSUS

Sekmēt motivējošu sociālo pakalpojumu jomā strādājošo atalgojuma sistēmu, atbalstu izglītības iegūšanā, t.sk. apmaksātas prakses vietas, sadarbībā ar dažāda līmeņa izglītības iestādēm, kā arī sadarbību ar Pierīgas pašvaldībām cilvēkresursu piesaistē.

7.5. VAIROT INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJU PRATĪBU UN IZMANTOŠANU PRAKSĒ

IKT un digitalizācija kļūst aizvien nozīmīgāka arī sociālajā sektorā, un šī uzdevuma mērķis ir vairot IKT, ko izmanto gan pakalpojumu sniedzēji, gan profesionāļi.

7.6. NODROŠINĀT IEDZĪVOTĀJIEM ĒRTU SOCIĀLO PALĪDZĪBU ADEKVĀTĀ APJOMĀ

Lai garantētu ērtu sociālo palīdzību adekvātā apjomā, ir nepieciešams ieviest sociālo pabalstu pieprasīšanu e-vidē, veikt sociālo pabalstu mērķtiecīguma analīzi un atbilstoši sociālekonomiskajai situācijai valstī pielāgot sociālo pabalstu saņēmēju ienākumu kritērijus un sociālo pabalstu apmēru.

7.7. VEICINĀT SOCIĀLĀS ATSTUMTĪBAS RISKAM PAKĻAUTO RĪDZINIEKU INTEGRĀCIJU DARBA TIRGŪ

Dažādot līdzdarbības pienākumus atbilstoši sociālās palīdzības saņēmēju spējām un vajadzībām, radīt daudzveidīgas nodarbinātības iespējas cilvēkiem ar invaliditāti un citiem sociālās atstumtības riskam pakļautajiem rīdziniekiem, veicināt darba integrācijas sociālo uzņēmumu veidošanos un darbību, atbalstīt jauniešus ar nepietiekamu prasmju klāstu un NEET jauniešus.

7.8. IZVEIDOT PROAKTĪVU SOCIĀLO PAKALPOJUMU ADMINISTRĒŠANAS SISTĒMU

Vērst fokusu uz esošo pakalpojumu monitoringa efektivitāti, izvērtējot preventīvos risinājumus, uz pakalpojumu cenu pārskatīšanu, modernizējot saturu un formu sadarbībā ar Pierīgu, kā arī stimulējot sociālo inovāciju un sociālās nozares pētījumus.

7.9. ATJAUNOT VESELĪBAS APRŪPES UN SOCIĀLO PAKALPOJUMU INFRASTRUKTŪRU UN UZLABOT TO PIEEJAMĪBU

Pieejamība uzlabojama ar veselības aprūpes kapitālsabiedrību infrastruktūras un tehniskā nodrošinājuma pilnveidošanu, profesionālu cilvēkresursu nodrošināšanu, kā arī sadarbības attīstīšanu ar Rīgas teritorijā strādājošajiem ģimenes ārstiem. Radīt pievilcīgus apstākļus investīcijām sociālo pakalpojumu objektu celtniecībā, kā arī pakāpeniski sakārtot esošās sociālo pakalpojumu ēkas.

7.10. ĪSTENOT STARPINSTITUCIONĀLU, UZ PIERĀDĪJUMIEM BALSTĪTU SABIEDRĪBAS VESELĪBAS POLITIKU

Veicināt pieeju "veselība visās politikās" – vienlīdzīgas veselības iespējas visiem Rīgas iedzīvotājiem, plānot un īstenot uz pierādījumiem balstītu sabiedrības veselības veicināšanas un slimību profilakses politiku, izglītot rīdziniekus sabiedrības veselības jautājumos un par tās nozīmi ikviena dzīvē, nodrošināt veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumu pieejamību pēc iespējas lielākam iedzīvotāju skaitam tuvāk viņu dzīvesvietai.

7.11. SEKMĒT IEKĻAUJOŠAS PILSĒTAS VEIDOŠANOS UN VEICINĀT DAŽĀDU IEDZĪVOTĀJU GRUPU MIJIEDARBĪBU SOCIĀLĀS ATSTUMTĪBAS NOVĒRŠANAI

Veicināt iedzīvotāju aktīvu un atbildīgu mijiedarbību un līdzdalību pašvaldības, kopienas un savas dzīves veidošanā, piedalītos dažādos pasākumos, sadarbotos gan neformālajā, gan institucionālā līmenī. Pašvaldības loma šajā procesā ir atbilstoši savām kompetencēm un funkcijām nodrošināt vienlīdzīgu iespēju principa ievērošanu un radīt integrācijas procesu veicinošus apstākļus.

RĀDĪTĀJI

Prioritātes rādītāji

Rādītājs	Datu avots, piezīmes
Jaunpiedzimušo paredzamais mūža ilgums, gadi	Eurostat
Potenciāli zaudētie mūža gadi līdz 64 g.v., uz 100 000 iedzīvotājiem	SPKC
Pašvaldības sociālās palīdzības, sociālo pakalpojumu un veselības aprūpei izlieto to līdzekļu īpatsvars Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā	RD LD
Bērnu skaits bērnu aprūpes iestādēs	RD LD
Pašvaldības sociālajos pakalpojumos nodarbināto skaits	RD LD
Sociālā darbinieka mēnešalgas % no mēneša vidējai bruto darba samaksai Rīgā par pilnas slodzes darbu	RD LD
Sociālo pakalpojumu sniedzēju skaits, kuri pakalpojuma nodrošināšanā izmanto IKT risinājumus i	RD LD
LD līgumorganizāciju sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras atbilstība vides pieejamības prasībām	RD LD
Aptaujāto īpatsvars, kuri sociālos pakalpojumus uztver kā investīciju sabiedrības labklājībā	RD PAD
Sociālo pakalpojumu, kuri atbilst vides pieejamības prasībām, skaits	LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrs
Jaunu sociālo pakalpojumu skaits attiecīgajā gadā (jaunās adresēs)	RD LD
Klientu skaita izmaiņas sociālajos pakalpojumos kopā, sk.	RD LD
Iedzīvotāju gatavība pieņemt dažādu (etnisko, sociālo, reliģisko utt.) grupu pārstāvjus	Pētījums

Uzdevumu izpildes rādītāji

Uzdevums	Rādītājs	Datu avots, piezīmes
7.1. Nodrošināt modernus sociālās aprūpes un rehabilitācijas risinājumus, kas aprūpējamā tuviniekiem ļauj palikt ekonomiski aktīviem	7.1.1. Individuālo sociālo rehabilitācijas programmu saņēmēji bērniem ar funkcionēšanas traucējumiem, sk.	RD LD
	7.1.2. Cilvēki, kas gaida rindā uz SAC, sk. uz 31.12.2020	RD LD
	7.1.3. Cilvēki, kas gaida rindā uz grupu dzīvokli, sk. uz 31.12.2020	RD LD
	7.1.4. Cilvēki, kas gaida rindā uz ģimenes asistenta pakalpojumu, sk. uz 31.12.2020	RD LD
	7.1.5. Aprūpes dzīvesvietā pilngadīgo pakalpojumu saņēmēju skaits	RD LD
	7.1.6. Aprūpes dzīvesvietā pilngadīgo pakalpojumu saņēmēju īpatsvars no visiem aprūpes pakalpojumu saņēmējiem	RD LD
	7.1.7. Bērnu ar funkcionēšanas traucējumiem, kuri saņem sociālos pakalpojumus, sk.	RD LD
	7.1.8. Gaidīšana rindā uz SAC, dienu sk. - personas ar demenci - personas bez demences	RD LD
	7.1.9. Pakalpojumi, kuros ieviests līdzmaksājuma (vai vaučera) princips, sk.	RD LD

7.2. Attīstīt starpnozaru sadarbību un integrētus risinājumus – vienota, saprotama, skaidra rīcība sociālo problēmu mazināšanā un novēršanā	7.2.1. Dienas aprūpes centru skaits pie izglītības iestādēm	RD LD
	7.2.2. Īstenoto sociālās korekcijas programmu bērniem un jauniešiem skaits	RD LD RPP
	7.2.3. No policijas saņemto vardarbības ziņojumu skaits, kuri risināti RSD	RD LD
7.3. Veicināt sabiedrības līdzatbildību, interešu pārstāvniecību sociālo pakalpojumu, sociālās palīdzības un veselības veicināšanas jomā	7.3.1. Rīgas Invalīdu lietu padomē ierosinātās praksē īstenotās iniciatīvas	RD LD, jauns rādītājs
	7.3.2. Atbalstīto NVO projektu skaits	RD LD
	7.3.2. Brīvprātīgo skaits pašvaldības sociālo pakalpojumu sniedzēju institūcijās	RD LD
7.4. Nodrošināt Rīgas sociālo pakalpojumu sistēmai nepieciešamos cilvēkresursus	7.4.1. Darbinieku mainība Rīgas pašvaldības sociālo pakalpojumu iestādēs, %	RD LD
	7.4.2. Vakances Rīgas pašvaldības sociālo pakalpojumu iestādēs, sk. vidēji mēnesī	RD LD
	7.4.3. Aprūpējamo un aprūpētāju attiecība RSAC (dienas laikā), klientu sk. uz 1 aprūpētāju	RD LD
7.5. Vairo informācijas tehnoloģiju pratību un izmantošanu praksē	7.5.1. Finansējums elektronisko sistēmu ieviešanai un uzturēšanai sociālo pakalpojumu administrēšanai, EUR	jauns rādītājs
	7.5.2. E-vidē noformētie sociālās palīdzības un sociālie pakalpojumi, sk. (lesniegumi, ILD)	RD LD, RD ITC
	7.5.3. Sociālās aprūpes dzīvesvietā klientu skaits, kuri izmanto labklājības IKT (welfare technologies)- aprūpētā dzīvesvieta, drošības poga, video vizīte.	RD LD
7.6. Nodrošināt iedzīvotājiem ērtu sociālo palīdzību adekvātā apjomā	7.6.1. Veikto sociālo pabalstu mērķtiecīguma datu analīzes un izvērtējumu skaits	RD LD
7.7. Veicināt sociālās atstumtības riskam pakļauto rīdzinieku integrāciju darba tirgū	7.7.1. Jaunatnes darbinieku darbam ar ielu jauniešiem skaits.	RD LD RD IKSD
	7.7.2. Aktivizēto NEET jauniešu skaits (iesaistīti nodarbinātībā, izglītībā, PROTI un DARI! projekta ietvaros) - kopā iesaistītie jaunieši, t.sk. nodarbinātībā, t.sk. izglītībā	RD LD
	7.7.3. Atbalstīto sociālās uzņēmējdarbības projektu skaits	RD LD
	7.7.4. Darba integrācijas sociālo uzņēmumu skaits Rīgā	LM SU reģistrs
	7.7.5. Cilvēki ar invaliditāti, kas ir integrēti darba tirgū pēc sociālo pakalpojumu saņemšanas, sk	RD LD
7.8. Izveidot proaktīvu sociālo pakalpojumu administrēšanas sistēmu	7.8.1. Veiktie sociālā darba prakses pētījumi, sk.	RD LD
	7.8.2. Sociālās jomas inovāciju skaits	RD LD
7.9. Uzlabot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību rīdziniekiem	7.9.1. Iedzīvotāju apmierinātība par pašvaldības ārstnieciskā profila kapitālsabiedrību sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, pozitīvs vērtējums	RD LD
	7.9.2. Iedzīvotāju pozitīvs vērtējums par primārās veselības aprūpes pieejamību, %	Pētījums
	7.9.3. Vidējais reģistrēto pacientu skaits uz 1 primārās veselības aprūpes ārstu	RD LD NVD

7.10. Īstenot starpinstitucionālu, uz pierādījumiem balstītu sabiedrības veselības politiku	7.9.4. Uzlabojusies Rīgas pašvaldības teritorijā strādājošo ģimenes ārstu informētība par pašvaldības nodrošinātajiem sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību, pasākumu/aktivitāšu sk.	RD LD RSD
	7.9.5. Pašvaldības investīcijas sociālo pakalpojumu objektos, EUR	RD LD, ĪD, FD, MVD, PAD
	7.9.6. Rīgā ekspluatācijā nodotie (uzceltie vai renovētie) privātie un NVO sociālo pakalpojumu objekti, m ²	RD LD
	7.10.1. Uzlabojusies rīdzinieku veselības pratība	RD LD
	7.10.2. Pašvaldības budžeta investīciju palielinājums sabiedrības veselības veicināšanai, EUR uz 1 iedz.	RD FD
	7.10.3. Bērnu un jauniešu atkarību izraisošo vielu lietošanas paradumi a) Alkohola lietošana vismaz 1 dienu pēdējo 30 dienu laikā (11-15 g.v.), % b) Narkotiku lietošanas izplatība Skolēnu (15-16 g.v.) vidū pēdējā gada laikā, % c) Smēķēšanas izplatības īpatsvars 11-15 g.v. grupā, kuri smēķē vismaz 1 reizi nedēļā, %	SPKC
	7.10.4. Bērnu un jauniešu liekā ķermeņa masa, aptaukošanās, fizisko aktivitāšu un uztura paradumi a) Pietiekamas fiziskās aktivitātes izplatība pēdējās nedēļas laikā (%) 11-15 g.v. grupā b) augļu un dārzeņu lietošanas īpatsvars vismaz 1 reizi dienā 11-15 g.v. grupā c) Liekā ķermeņa masa, ieskaitot aptaukošanās - bērniem līdz 7 g.v. ,pusaudžiem (11-15.g.v.)	SPKC
	7.10.5. Mirstība no ārējiem nāves cēloņiem uz 100 000 iedzīvotāju - kopā, līdz 14 gadu vecumam	SPKC
	7.10.6. Atkarību izraisošo vielu un procesu lietošanas paradumi Rīgas iedzīvotāju vidū a) Ikdienu smēķētāju īpatsvars (15-74 g.v.), % b) Pēdējā gada laikā pārmērīgo alkohola lietotāju īpatsvars darbības vecumā (15-74 g.v.), % c) Narkotiku lietošanas izplatība darbības vecuma (15-64 gadus vecu) iedzīvotāju vidū pēdējā mēneša laikā (% no attiecīgā vecuma iedzīvotāju skaita)	SPKC
	7.10.7. Fizisko aktivitāšu un uztura paradumi Rīgas iedzīvotāju vidū: a) Iedzīvotāju īpatsvars, kuri pēdējā gada laikā ir mainījuši uztura un citus paradumus % b) Rīgas iedzīvotāju īpatsvars, kuri brīvā laikā vismaz 4-6 reizes nedēļā veic fiziskus vingrinājumus 30 min., % c) Rīgas iedzīvotāju īpatsvars, kuri pēdējā gada laikā ir mainījuši uztura un citus paradumus %	SPKC
7.11. Sekmēt iekļaujošas pilsētas veidošanos un veicināt dažādu iedzīvotāju grupu mijiedarbību sociālās atstumtības novēršanai	7.10.1. Saslimstība ar izplatītākajām infekcijas slimībām - HIV inficēto gadījumu skaits (absolūtos skaitļos) - Iedzīvotāju saslimstība ar aktīvo tuberkulozi uz 100 000 iedz. - Saslimstība ar B un C hepatītu absolūtos skaitļos	SPKC
	7.11.1. Atbalstītie projekti sabiedrības integrācijas projektu konkursā, sk	RD IKSD
	7.11.2. Iesniegtie projekti sabiedrības integrācijas projektu konkursā, sk.	RD IKSD
	7.11.3. Cilvēku skaits, kas iesaistās brīvprātīgo darbā, %	RD IKSD

KONKURĒTSPĒJĪGA PILSĒTA AR INOVATĪVU EKONOMIKU

MĒRĶIS

Veidot Rīgu kā starptautiski orientētu zināšanu un inovāciju centru, radot atbalstošu vidi inovāciju attīstībai. Pilnīgāk izmantot pilsētas ekonomisko potenciālu, nodrošinot izcilu integrāciju starptautiskajos mobilitātes tīklos, attīstot sadarbību RMA, efektīvāk izmantojot degradētās teritorijas, uzlabojot pilsētas tēlu un sekmējot investīciju un talantu piesaisti. Panākt IKP rādītāja uz vienu iedzīvotāju izlīdzināšanos salīdzinājumā ar kaimiņvalstu metropoļu rādītājiem.

Pilsētas konkurētspēja starptautiskajā vidē ir noteicošais faktors valsts kopējās izaugsmes veicināšanā. Pēc CSP datiem, 2016. gadā Rīgas IKP sastādīja 54% valsts IKP, bet Rīgai kopā ar Pierīgu – 69% valsts rādītāja. Rīga jau tagad ir Latvijas zināšanu un inovāciju centrs un sniedz ieguldījumu starptautiskās izcilības veicināšanā, pilsētā studē aptuveni 80% visu valsts studentu, un tas ir priekšnoteikums inovatīvu, zināšanās balstītu produktu un pakalpojumu radīšanai. Rīga ir lielākā Baltijas valstu pilsēta – kopā ar RMA ietilpstošajām pašvaldībām iedzīvotāju skaits sasniedz aptuveni vienu miljonu. Sadarbība konkurētspējas veicināšanai RMA teritorijā var pavērt iespējas ne tikai vietējai izaugsmei, bet arī nacionālās ekonomikas stimulēšanai. No efektīvi strādājoša metropoles reģiona, kas spēj konkurēt BJR mērogā, liela ieguvēja ir visa valsts ekonomika, OECD aprēķinājis, ka laika posmā no 2000. līdz 2016. gadam RMA nodrošinājis 69% kopējās valsts IKP izaugsmes¹. Vidējā termiņā gaidāmā “Rail Baltica” attīstība paver iespējas starpnacionāla ekonomikas koridora veidošanai, kas reizē nosaka arī konkurences saasināšanos starp reģiona lielajām pilsētām un liek tām kļūt efektīvākām, iedzīvotājus un uzņēmējus atbalstošākām..

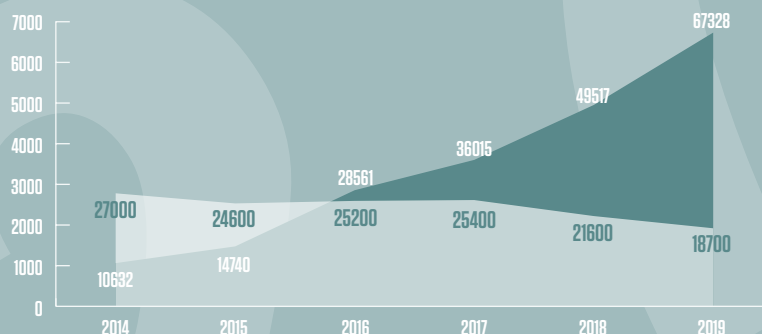
Tuvāko septiņu gadu laikā Rīga turpinās izmantot pilsētā esošo zinātnisko potenciālu, veicinot zināšanās un inovācijās balstītu ekonomiku, atbilstoši valsts Viedās specializācijas stratēģijai, īpašu uzsvāru liekot uz IKT. Pilsēta stiprinās arī pakalpojumu eksporta sektoru, kura attīstība tiks sekmēta ar pašvaldības rīcībā esošajiem investīciju un talantu piesaistes rīkiem. Pašvaldība turpinās izmantot ostas potenciālu un veicinās resursu produktīvu, augstas pievienotās vērtības ražošanas attīstību.

Vairāki pilsētas konkurētspēju noteicošie faktori tiek skatīti citās AP2027 prioritātēs, piemēram, vietējās mobilitātes, vides kvalitātes un mājokļa pieejamības jautājumi. Šī prioritāte koncentrējas uz pilsētas zināšanu un inovāciju vides stiprināšanu, darbaspēka piekļuvi pilsētai, industriālo teritoriju integrēšanu transporta tīklos, investīciju piesaisti, pašvaldības procesu efektivizēšanu, kā arī pilsētas un RMA atpazīstamību.

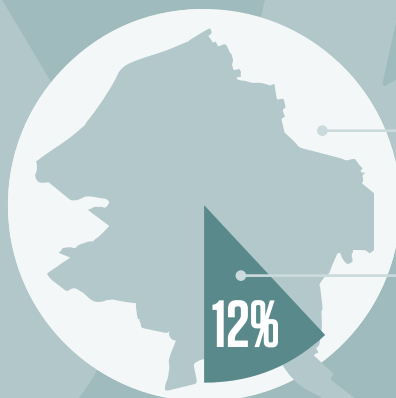
1 OECD reģioni un pilsētas īsumā – Latvija: <https://www.oecd.org/cfe/LATVIA-Regions-and-Cities-2018.pdf>

REĢISTRĒTO BRĪVO DARBA VIETU UN BEZDARBNIĒKU SKAITS RĪGAS REĢIONĀ

n Reģistrēto brīvo darba vietu skaits (avots – NVA)
n Bezdarbnieku skaits (avots – CSB)

RĪGAS STUDENTI 2018. GADĀ

Kopējais studentu skaits –

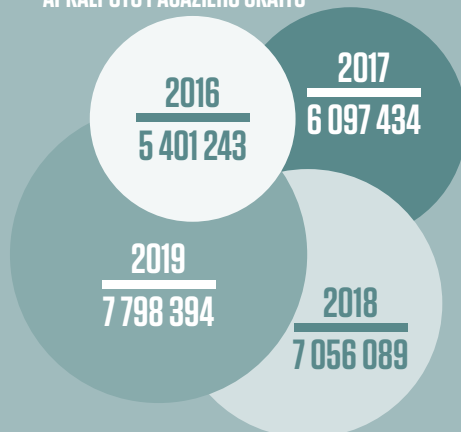
80357

Ārvalstu studentu skaits –

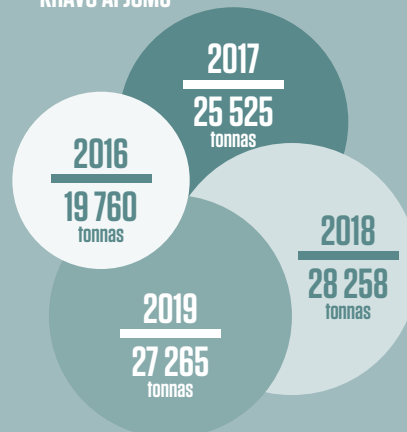
9797

LIDOSTAS “RĪGA” APKALPOTO PASAŽIERU SKAITS UN KRAVU APJOMS

APKALPOTO PASAŽIERU SKAITS

KRAVU APJOMS

KRAVU APGROZĪJUMS RĪGAS BRĪVOSTĀ (TŪKST. T)

IZAICINĀJUMI

- 1 Vērojama starptautiskās konkurences saasināšanās starp lielajām pilsētām attiecībā uz investīciju, darbaspēka un iedzīvotāju piesaisti. To aizvien vairāk pastiprinās ciešāka reģionu integrācija gan BJR mērogā, gan tālāk.
- 2 Bieži inovācijas paliek tikai izstrādes stadijā, jo nozares uzņēmumi nepietiekami iesaistās to atbalstīšanā un testēšanā. Pašvaldības kapitālsabiedrības var dot praktisku ieguldījumu, iesaistoties sadarbības ekosistēmās un atbalstot sev noderīgu inovāciju izstrādi.
- 3 Starptautisko multimodālo satiksmes mezglu pakalpojumu uzlabošana, t.sk. integrācija ar citiem transporta veidiem, lai vietējie un starptautiskie mobilitātes dalībnieki varētu vieglāk nokļūtu savā galamērķī.
- 4 Ostas un citu ražošanas teritoriju efektīva savienošana ar TEN-T tīkliem, mazinot kravas automašīnu tranzīta slodzi uz tam nepiemērotām ielām, uz dzīvojamajiem rajoniem, kā arī uz RVC AZ.
- 5 Tranzīta satiksmes mazināšana RVC AZ, veicinot ilgtspējīgas un dzīvojamās vides atbilstību un kultūrvēsturiskās ainavas saglabāšanu.
- 6 Rīgas brīvosta aizņem plašas pilsētas teritorijas, kuras ir iespējams izmantot efektīvāk, domājot par nākotnes ekonomiku. Īpaši aktuāli tas ir, ņemot vērā tranzīta nozares pārstrukturēšanos.
- 7 Rīgai kā post-industriālai pilsētai, kas pēdējo 30 gadu laikā piedzīvojusi radikālu ekonomikas pārstrukturizēšanos, aizvien ir lielas degradētas jeb nepietiekami izmantotas un pamestas teritorijas.
- 8 Vērojams sadrumstalots pilsētas mārketings un mārketinga pārvaldība, nepieciešams uzlabot komunikāciju ar iedzīvotājiem un arī pilsētas tēlu gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī.
- 9 Darbaspēka pieejamība – pirms Covid-19 krīzes bija ļoti jūtams kvalificēta darbaspēka trūkums, vakanču skaits bija lielāks par bezdarbnieku skaitu. Gaidāms, ka pēc krīzes šī tendence atgriezīsies.
- 10 Nepietiekama horizontālā koordinācija un sadarbība starp pašvaldības iestādēm konkurētspējas un ekonomikas jautājumu risināšanā.
- 10 Starptautisko sacensību prasībām atbilstošas sporta infrastruktūras trūkums kavē ar sporta tūrismu saistīto pilsētas ekonomisko izaugsmi un augsta līmeņa Rīgas sportistu izaugsmes iespējas

IESPĒJAS

- 1 Sekmēt projekta “Rail Baltica” attīstību, nodrošinot apstākļus jaunam ekonomiskajam koridoram, kas apvienos lielākās pilsētas Baltijas jūras austrumu krastā. Stiprināt šāda koridora attīstību un izmantot tā potenciālu, proaktīvi veidojot ciešu sadarbību ar kaimiņu galvaspilsētām, kā arī stiprinot pilsētas pozīcijas šajā sadarbības tīklā.
- 2 Stiprināt starptautisko savienojamību, kas ir viens no galvenajiem pilsētas konkurētspējas balstiem salīdzinājumā ar tuvākajām kaimiņu pilsētām. Lidosta ar lielo galamērķu skaitu ir priekšnosacījums tūrisma nozaru, starptautiskās tirdzniecības, biznesa un izglītības eksportam, ko vēl vairāk uzlabos tuvā nākotnē gaidāmais “Rail Baltica” savienojums.
- 3 Veicināt RMA konkurētspēju, izmantojot sadarbības un kopīgu projektu potenciālu. Kopīga pilsētas un reģiona pozicionēšana nostiprinātu Rīgas pozīcijas starptautiskajā vidē kā vienam no galvenajiem apdzīvojuma centriem BJR austrumos. Vienota RMA konkurētspējas stratēģija veicinātu visa reģiona attīstību.
- 4 Zināšanu jūdze kā Rīgas unikalitāte vienkopus pulcē lielu skaitu studentu, vairākas universitātes un potenciāli arī sadarbības ekosistēmas – izmantot šo teritoriju par pilsētas nākotnes attīstības balstu, dodot iespēju Rīgai veidoties par zināšanu un inovāciju centru.
- 5 Veiksmīgāk iesaistīt vietējos un starptautiskos studentus nodarbinātībā un inovāciju radīšanā pēc studiju beigšanas. Rīgā ir liels skaits studentu, līdz ar to arī augsts intelektuālais potenciāls, kas var sniegt savas zināšanas un pieredzi vietējai ekonomikai.
- 6 Atbalstīt piegādes ķēžu lokalizāciju. Šo tendenci īpaši varētu stimulēt Covid-19 krīze apvienojumā ar automatizāciju un digitalizāciju, ilgtermiņā palielinot pieprasījumu pēc vietējās ražošanas, kas nodrošina uzticamāku piegādi, klimata ieguvumus un kvalitatīvākus produktus.
- 7 Tā kā pašvaldības īpašumā stratēģiski nozīmīgās vietās ir plašas teritorijas, piemēram, “Rail Baltica” un lidostas tuvumā, kā arī brīvostas teritorijā, vadīt šo teritoriju attīstību un veidot sadarbības modeļus ar privāto sektoru, lai atbalstītu uz nākotni vērstas augstas pievienotās vērtības uzņēmējdarbību.

UZDEVUMI

8.1. INTEGRĒT STARPTAUTISKOS MULTIMODĀLOS SABIEDRISKĀ TRANSPORTA MEZGLUS PILSĒTAS STRUKTŪRĀ

Nodrošināt vietējiem un ārvalstu pasažieriem ērtus un saprotamus transporta veidus nokļūšanai pilsētas nodarbinātības, pakalpojumu un dzīvojamos centros, veidot multimodalitāti starp dažādiem transporta veidiem, nodrošināt informācijas pieejamību un uzlabot publisko ārtelpu.

8.2. ATTĪSTĪT MAĢISTRĀLĀS IELAS, LAI VEICINĀTU PILSĒTAS KONKURĒTSPĒJU

Nodrošināt efektīvu ostas un citu rūpniecības teritoriju iekļaušanos starptautiskajos transporta tīklos, kā arī RVC AZ atslogošanu no kravas autotransporta un tranzīta autosatiksmes.

8.3. STIPRINĀT PILSĒTAS SADARBĪBAS EKOSISTĒMAS

Pašvaldībai nepieciešams iesaistīties sadarbības ekosistēmās, atbalstīt tehnoloģiju testēšanas pilotteritoriju izveidi Zināšanu jūdzes teritorijā (Ķīpsalā, Torņkalnā) un VEF apkārtnē, kā arī sekmēt viedpilsētas produktu radīšanu, savukārt pašvaldības kapitālsabiedrībām – iniciēt organizāciju mērķiem nepieciešamo inovāciju veidošanos un iesaistīties to testēšanā un attīstībā.

8.4. ATTĪSTĪT JAUNAS UN INOVATĪVAS UZŅĒMĒJDARBĪBAS INICIATĪVAS

Atbalstīt iniciatīvas un organizācijas, kas papildina pilsētā esošās sadarbības un uzņēmējdarbības ekosistēmu vērtību ķēdes, pielieto aprites ekonomikas principus vai rada ilgtspējīgus produktus un pakalpojumus, atbalsta programmas īstenojot sadarbībā ar universitātēm.

8.5. UZLABOT PILSĒTAS TĒLU UN ATPAZĪSTAMĪBU, VEICINOT INVESTĪCIJU, TŪRISTU, STUDENTU UN AUGSTI KVALIFICĒTU SPECIĀLISTU PIESAISTI PILSĒTAI

Izstrādāt un ieviest vienotu, mērķētu zīmola un komunikācijas stratēģiju, uzsverot RMA dimensiju, tādējādi stiprinot visa reģiona starptautisko atpazīstamību. Uzlabot ikdienas komunikāciju ar Latvijā un citās ES dalībvalstīs dzimušajiem Rīgas iedzīvotājiem, nodrošināt informācijas pieejamību par pašvaldības pakalpojumiem un dzīves apstākļiem pilsētā, kā arī pārceļšanās konsultācijas, kas atbalsta remigrantu un talantu piesaisti no ārvalstīm.

**8.6. MAZINĀT TŪRISMA
SEZONALITĀTI, VEICINOT
PIEPRASĪJUMU PĒC
VIESMĪLĪBAS PAKALPOJUMIEM
ĀRPUS GALVENĀS TŪRISMA
SEZONAS**

Veicināt darījumu tūrisma un citu nesezonas tūrisma veidu attīstību, kā arī atbalstīt starptautisku filmēšanas projektu un lielu kultūras un sporta pasākumu norisi Rīgā.

**8.7. VIETĒJO UN
STARPTAUTISKO INVESTĪCIJU,
T.SK. STARNACIONĀLO
UZŅĒMUMU PIESAISTE**

Izstrādāt un ieviest rīkus investīciju piesaistei, stimulējot uz pakalpojumu sektoru orientētu biznesa centru veidošanos Skanstes apkaimē, Zināšanu jūdzes teritorijā, VEF apkārtnē un citur, kā arī augstas pievienotās vērtības, resursu produktīvu ražošanas industriju izvēšanas Granīta ielas attīstības teritorijā un citās stratēģiski nozīmīgās ar "Rail Baltica", lidostu un Rīgas brīvostu saistītās teritorijās. Vienlaikus efektīvizēt arī iekšējos procesus biznesa stimulēšanai, piemēram, būvniecības saskaņošanas process un sadarbība RMA visa reģiona konkurētspējas stiprināšanā.

**8.8. SEKMĒT VIDĪ
DEGRADĒJOŠU TERITORIJU
EFEKTĪVĀKU IZMANTOŠANU**

Ieviest vienotu pieeju degradēto teritoriju pārvaldībai pilsētā, tostarp definējot atbildības starp dažādām pašvaldības iestādēm šī jautājuma risināšanā un izstrādājot reaktivizācijas politiku, kas veicina daudzveidīgu attīstību un ietver rīkus mazās un vidējās uzņēmējdarbības veicināšanai šajās teritorijās. Īpaša uzmanība degradēto teritoriju reaktivizācijas politikas īstenošanā jāvelta nepietiekami izmantotajām post-industriālajām teritorijām ap dzelzceļa loku, nodrošinot arī kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu.

RĀDĪTĀJI

Prioritāte radītāji

Rādītājs	Datu avots, piezīmes
IKP uz vienu iedzīvotāju salīdzinājumā ar citām Baltijas valstu metropolēm: - Rīgas IKP pret Viļņas IKP,% - Rīgas IKP pret Tallinas IKP, %	
ES Kultūras un radošo pilsētu apskats (EU Culture and creative cities monitor), punkti	EK
Indekss: pilsētas kustībā (IESE Cities in motion index), vieta rangā	IESE biznesa skola (IESE business school)
Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa Rīgā, bruto, EUR	CSP

Uzdevumu izpildes rādītāji

Uzdevums	Rādītājs	Datu avots, piezīmes
8.1. Integrēt starptautiskos multimodālos sabiedriskā transporta mezglus pilsētas struktūrā	8.1.1. Pasažieru apgrozījums Rīgas Centrālajā dzelzceļa stacijā	
	8.1.2. Pasažieru apgrozījums Rīgas ostā	CSP
	8.1.3. Pasažieru apgrozījums Rīgas starptautiskajā autoostā	
	8.1.4. Pasažieru apgrozījums starptautiskajā lidostā "Rīga"	CSP
8.2. Attīstīt maģistrālās ielas, lai veicinātu pilsētas konkurētspējas pieaugumu	8.2.1. Automašīnas, kas šķērso pilsētas centra robežu, a/dnn	plānotās automatizētās skaitīšanas sistēmas
	8.2.2. Maģistrālās ielas no kopējās platības, kuru vecums pēc pēdējās seguma atjaunošanas pārsniedz 20 gadus (B, C kategorija), %	jauns rādītājs RD SD
	8.2.3. Maģistrālās ielas no kopējās platības, kuru vecums pēc pēdējās seguma pārbūves pārsniedz 50 gadus (B, C kategorija), %	jauns rādītājs RD SD

8.3. Stiprināt pilsētas sadarbības ekosistēmas	8.3.1.	Pašvaldības kapitālsabiedrību ieguldījumi izpētē un attīstībā	jauns rādītājs
	8.3.3.	IKT radītā pievienotā vērtība pret kopējo radīto pievienoto vērtību Rīgā	CSP, eksperimentālā statistika 2017
8.4. Attīstīt jaunas un inovatīvas uzņēmējdarbības iniciatīvas	8.4.1.	Jaunuzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem	LR EM pētījums 2019
	8.4.2.	Atbalstīto uzņēmumu skaits, RD uzņēmējdarbības atbalsta programmu ietvaros	RD PAD
8.5. Uzlabot pilsētas tēlu un atpazīstamību, veicinot investīciju, tūristu, studentu un talantu piesaisti pilsētai	8.5.1.	Tūrisma mītnēs apkalpotie cilvēki, sk.	CSP
	8.5.2.	Remigranti, sk.	CSP
	8.5.3.	Pilsētas iedzīvotāji, kas dzimuši citās ES dalībvalstīs, sk.	CSP
8.6. Mazināt tūrisma sezonālātī, veicinot pieprasījumu pēc viesmīlības pakalpojumiem ārpus galvenās tūrisma sezonas	8.6.1.	Rīgas viesnīcu vidējais noslogojums nesezonā (septembris – aprīlis), %	CSP
	8.6.2.	Delegātu skaits gada laikā Rīgā notikušajos kongresos un konferencēs, sk.	RTAB
	8.6.1.	Pasaules un Eiropas sporta federāciju kalendāros iekļauto augsta līmeņa sacensību skaits Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā	IKSD
8.7. Vietējo un starptautisko investīciju, t.sk. starpnacionālo uzņēmumu, piesaistei	8.7.1.	Uzkrātās ārvalstu tiešās investīcijas Rīgā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālā	Lursoft
	8.7.2.	SBPC nodarbinātie, sk.	biedrība "ABSL Latvia"
	8.7.3.	Būvniecības procesa saskaņošanas ātrums	Rīgas pilsētas būvvalde
8.8. Stimulēt vidi degradējošu teritoriju efektīvāku izmantošanu	8.8.1.	Degradētās teritorijas pret visas pilsētas teritoriju, %	jauns rādītājs ID

9 DAUDZVEIDĪGA UN AUTENTISKA KULTŪRVIDE

MĒRĶIS

Nodrošināt kultūras pieejamību visā pilsētā dažādām iedzīvotāju grupām, atbalstot augstvērtīgas kultūras un mākslas norises, pilnveidojot kultūras iestāžu piedāvāto pakalpojumu klāstu un nodrošinot kultūras aktivitātes dzīvesvietas tuvumā. Veidot laikmetīgu kultūrvidi, kas stiprina pilsētas un apkaimju identitāti, aktivizē sabiedrisko dzīvi, iedzīvina publisko ārtelpu un ļauj attīstīties daudzveidīgām kopienām. Izmantojot kultūru kā rīku sabiedrības grupu mijiedarbībai, panākt iedzīvotāju savstarpējās uzticēšanās pieaugumu.

Tuvāko gadu laikā būtiski pārskatīt RCB tīkla bibliotēku un kultūras centru lomu šodienas sabiedrībā, gan aktualizējot piedāvāto pakalpojumu klāstu, gan atsvaidzinot dizainu un formu kādā tie tiek piedāvāti. Svarīgi, lai šīm pašvaldības iestādēm izdodas vēl vairāk attīstīt sadarbību ar iedzīvotāju grupām, kļūstot par vietējo kopienu pulcēšanās, izziņas un radošo aktivitāšu vietām. RCB galvenajai bibliotēkai jāpilda visas pilsētas kultūras reaktora funkcija, paplašinot funkciju klāstu un padarot to labāk redzamu un pieejamu, kļūstot par jaunās RCB vizītkarti.

Ar kultūras nozari saistīti jautājumi tiek skatīti arī citās prioritātēs, piemēram, lielo kultūras objektu integrācija pilsētas struktūrā, pilsētas kultūrvēsturisko ēku un teritoriju saglabāšana vai starptautiskas nozīmes kultūras notikumi.

Daudzveidīga kultūrvide ir atvērta radošai formu un žanru dažādībai, kultūras procesos iesaista dažādas sabiedrības grupas un piedāvā kultūras pakalpojumus tuvāk ikdienas maršrutiem. Autentiska kultūrvide ir īsta, patiesa, balstīta vietējās sabiedrības aktualitātēs, rūpējas par kultūras mantojumu un palīdz veidoties vietā sakņotām tradīcijām, radot Rīgas un apkaimju īpašo identitāti.

Pēc ES statistikas biroja datiem, publiskā sektora izdevumi kultūras pakalpojumiem Latvijā veido 1,1% IKP, kas 2017. gadā bija otrais augstākais rādītājs ES, ievērojami augstāks nekā 28 ES dalībvalstu vidējais rādītājs 0,4%¹. Tas liecina, ka kultūras nozare ir prioritāra valsts mērogā, finansiāli apjomīgais atbalsts tai rada apstākļus gan esošās kultūrvides saglabāšanai, gan jaunu kultūras tradīciju un inovāciju radīšanai.

Šīs prioritātes ietvaros kultūra tiek redzēta kā rīks sabiedriskās dzīves pilnveidošanai un saturīga brīvā laika pavadīšanai apkaimēs, saliedētas un uz sadarbību vērstas sabiedrības veidošanai, publiskās ārtelpas iedzīvināšanai un kopienu attīstībai. Lai to panāktu tiks pilnveidots pieejamo mērķprogrammu klāsts, veicinot arī jaunu kultūras un sabiedriski nozīmīgu iniciatīvu rašanos. Apkaimju identitātes apzināšana un attīstība tiks veicināta, lai stiprinātu kopienu piederības sajūtu vietām, rūpes un atbildību par apkārtējo vidi. Kopienu aktivitātes veicinās sabiedrības grupu mijiedarbību un apvienošanos, padarot redzamāku savu kopienu arī pilsētas pārvaldē. Kultūras pasākumi piepildīs publisko telpu ar notikumiem, aicinot iedzīvotājus pavadīt laiku ārpus mājas.

Lai stiprinātu augstas kvalitātes mākslas un kultūras pieejamību un veicinātu iedzīvotāju kultūras patēriņu, pilsēta pilnveidos profesionālās mākslas un kultūras atbalsta programmas, atbalstot laikmetīgo mākslu un stimulējot privāto un nevalstisko galeriju, muzeju, festivālu u.c. institūciju darbību, tādējādi arī bagātinot mākslas un kultūras daudzveidību pilsētā.

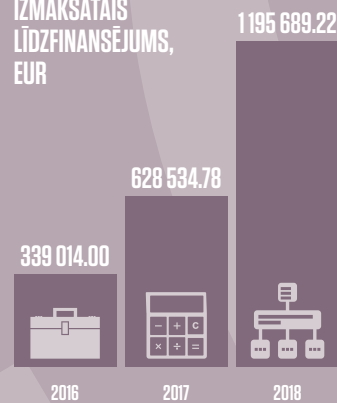
1 Eurostat: Valdībaskopējie izdevumi atpūtai, kultūrai un reliģijai: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Government_expenditure_on_recreation_culture_and_religion#Expenditure_on_27recreation.2C_culture_and_religion.27

PROGRAMMA "RĪGAS PILSĒTAS PAŠVALDĪBAS LĪDZFINANSĒJUMS KULTŪRVĒSTURISKĀ BŪVMANTOJUMA SAGLABĀŠANAI"

ĪSTENOTIE
PROJEKTI

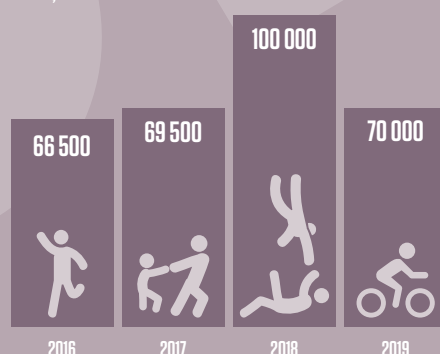

IZMAKSĀTAIS
LĪDZFINANSĒJUMS,
EUR

RADOŠO KVARTĀLU UN TERITORIJU ATBALSTA FINANSĒJUMA KONKURSS

PIEŠĪRTAIS FINANSĒJUMS, EUR

KOPĀ 306 000 EUR

RADOŠO KVARTĀLU UN TERITORIJU ATBALSTA FINANSĒJUMA KONKURSĀ ATBALSTĪTO PROJEKTU SKAITS SADALĪJUMĀ PA APKAIMĒM 2016-2019

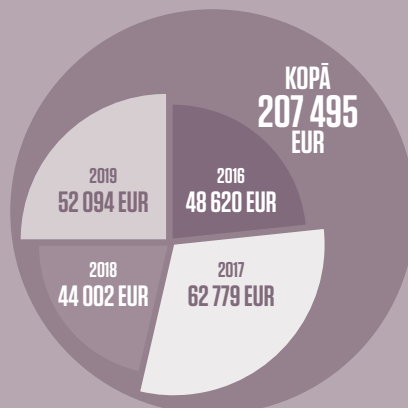
Centrs 17
Āgenskalns 12
Avoti 7
Maskavas foršate 6
Brasa 4
Čiekurkalns 4
Skanste 3

Pētersala-Andrejsala 2
Sarkandaugava 2
Teika 1
Bolderāja 1
Daugavgrīva 1
Vecāķi 1

Radošo kvartālu un teritoriju
atbalsta finansējuma
konkursā atbalstīto projektu
kopskaits

61

PROJEKTU KONKURSS "APKAIMJU INICIATĪVAS LĪDZDALĪBAS UN PIEDERĪBAS VEICINĀŠANAI"

PROJEKTU JOMAS

- 1 Sabiedrībā joprojām valda zems savstarpējas uzticēšanās un sadarbības līmenis, kas saistīts ar ierobežotu kontaktu loku un kontaktēšanās biežumu starp dažādām sabiedrības grupām, kaimiņiem, indivīdiem un institūcijām. Uzticēšanās līmeni iespējams paaugstināt arī ar kultūras palīdzību, veicinot indivīdu mijiedarbību, kopienu aktivitāti un stiprinot apkaimju identitāti.
- 2 Kultūras pakalpojumu un aktivitāšu nodrošināšana tuvāk dzīvesvietai, veicinot kultūras pieejamību ne tikai pilsētas centrā un tam tuvējās apkaimēs, kur koncentrējas liels skaits kultūras iestāžu, bet arī attālākās apkaimēs ar lielu iedzīvotāju skaitu.
- 3 Kultūras iestāžu sniegto pakalpojumu pilnveidošana atbilstoši mainīgajām sabiedrības vajadzībām.
- 4 Horizontālā sadarbība ar pašvaldības iestādēm un kapitālsabiedrībām, lai koordinēti pilnveidotu kultūras iestāžu tīklu un procesus.
- 5 Pieļauve kultūras iestādēm cilvēkiem ar invaliditāti.
- 6 RCB galvenās ēkas publiskā bibliotēka ir grūti pieejama, un tās tehniskais stāvoklis neatbilst galvenās municipālās bibliotēkas statusam.
- 7 RD iekšējie noteikumi ierobežo pašvaldības iestāžu iespējas bez maksas atvēlēt telpas vietējo kopienu rīkotajām aktivitātēm.
- 8 Pastāv dažādu kultūras un kopienu iniciatīvu atbalsta rīku sadrumstalotība, apgrūtinot NVO informācijas pieejamību par atbalsta iespējām.

IESPĒJAS

- 1 Pilsētā ir izveidojies spēcīgs kultūras un apkaimju NVO sektors, kas dod pienesumu pilsētas daudzveidībā un sabiedrības grupu apvienošanā – sekmēt šī sektora tālāku attīstību, lai veicinātu pilsētas laikmetīgās identitātes apzināšanu un veidošanu.
- 2 Kultūra jau ilgstoši ir nacionāla mēroga prioritāte, kas sniedz Rīgai priekšrocību veidoties par starptautisku kultūras metropoli.
- 3 Efektīvāk izmantot RCB filiālbibliotēku tīklu, veidojot bibliotēkas par trešajām telpām, kas pilda ne tikai kultūras un mākslas telpas funkcijas, bet arī kalpo par vietējās kopienas tikšanās un zināšanu vietu.
- 4 Sekmēt institūciju un NVO sadarbību publiskās ārtelpas iedzīvināšanai ar kultūras pasākumiem, vides objektiem un citām kultūras un mākslas formām.
- 5 Kultūras process var kalpot kā efektīvs rīks apkaimju identitātes apzināšanai un veidošanai, kā arī atbalstīt iekļaujošas un sadarboties spējīgas sabiedrības veidošanos.

UZDEVUMI

9.1. VEICINĀT KULTŪRAS UN KOPIENU INICIATĪVAS APKAIMĒS VIETU IDENTITĀTES UN SABIEDRISKĀS DZĪVES PILNVEIDOŠANAI

Veidot atbalstošu vidi kopienu attīstībai, stimulējot iedzīvotāju mijiedarbību, dažādu sabiedrības grupu sadarbību un savu interešu pārstāvēšanu. Aktivizēt apkaimju sociālo dzīvi, atbalstot daudzveidīgus kultūras un kopienu notikumus, kas iedzīvina publisko ārtelpu, kultūrvietas un nepietiekami izmantotas teritorijas, reizē pildot arī sociāli ekonomiskā katalizatora funkcijas. Pilnveidot esošās mērķprogrammas kultūras un kopienu iniciatīvu atbalstam, kā arī veicināt sociālo inovāciju un jaunu sadarbības modeļu veidošanu starp publisko un nevalstisko sektoru.

9.2. STIPRINĀT PROFESIONĀLĀS MĀKSLAS UN KULTŪRAS INICIATĪVAS, ATBALSTOT LAIKMETĪGA, AUGSTAS KVALITĀTES KULTŪRAS SATURA PIEEJAMĪBU

Pilnveidot pilsētā pieejamo profesionālo mākslas un kultūras nozaru atbalsta mērķprogrammu klāstu, kā arī veicināt privāto un nevalstisko mākslas galeriju, muzeju, festivālu u.c. darbību.

9.3. NODROŠINĀT IESPĒJU IKVIENAM RĪDZINIEKAM IESAISTĪTIES AMATIERMĀKSLAS UN KULTŪRAS PROCESOS

Nodrošināt saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas Rīgas apkaimēs, amatiermākslas interešu grupu un kopienu darbības stiprināšanu, kā arī Dziesmu un deju svētku tradīcijas attīstību, turpinot atbalstīt koru un deju kolektīvus, ansambļus, interešu pulciņus, amatierteātrus, foto un kino studijas u.c.

9.4. ATTĪSTĪT PUBLISKO BIBLIOTĒKU ATBILSTOŠI MODERNAS BIBLIOTĒKAS PRINCIPIEM UN VEIDOT ATVĒRTUS UN IEKĻAUJOŠUS KULTŪRAS CENTRUS

Turpināt attīstīt un iedzīvināt trešās telpas konceptu pilsētas bibliotēkās, veidot tās atvērtas kā kopienu zināšanu, mākslas un kultūras telpu un tikšanās vietu, t. sk. definēt trešās telpas standartu un atbilstoši tam attīstīt RCB galveno ēku un filiālbibliotēku tīklu. Pilnveidot kultūras centru sniegto pakalpojumu klāstu un attīstīt esošos kultūras centrus kā aktuālu kultūras notikumu un radošās darbības vietas.

RĀDĪTĀJI

Prioritātes rādītāji

Rādītājs	Datu avots, piezīmes
16 gadu vecumu sasniegušo iedzīvotāju uzticēšanās citiem (vidējais skalā no 0 līdz 10)	CSP
iedzīvotāju apmierinātība ar kultūras pasākumiem Rīgā	RD PAD socioloģiskā aptauja
ES Kultūras un radošo pilsētu apskats (EU Culture and creative cities monitor, punkti)	EK

Uzdevumu izpildes rādītāji

Uzdevums	Rādītājs	Datu avots, piezīmes
9.1. Veicināt kultūras un kopienu iniciatīvas apkaimēs vietu identitātes un sabiedriskās dzīves pilnveidošanai	9.1.1. Iedzīvotāji, kas apmeklē kultūras un izklaides pasākumus savā apkaimē, %	RD PAD socioloģiskā aptauja
	9.1.2. Publiskajā ārtelpā saskaņoto pasākumu skaits	Jauns rādītājs Izpilddirekcijas SIA "Rīgas meži"
	9.1.3. Iedzīvotāju piederības sajūta apkaimei, kurā dzīvo, %	RD PAD socioloģiskā aptauja
9.2. Stiprināt profesionālās mākslas un kultūras iniciatīvas, atbalstot laikmetīga, augstas kvalitātes kultūras satura pieejamību	9.2.1. Kultūras pasākumu apmeklējums Rīgā, vismaz reizi gadā, %	LR KM Culture Lab
	9.2.2. Mājsaimniecību patēriņš atpūtai un kultūrai no kopējiem izdevumiem, %	CSP
	9.2.3. Muzeji un mākslas galerijas, sk.	tiks noteikts
9.3. Nodrošināt iespēju ikvienam rīdziniekam iesaistīties amatiermākslas un kultūras procesos	9.3.1. Amatiermākslas procesā iesaistīto iedzīvotāju skaits, %	RD IKSD
9.4. Attīstīt publisko bibliotēku atbilstoši modernas bibliotēkas principiem un veidot atvērtus un iekļaujošus kultūras centrus	9.4.1. RCB apmeklējums, sk	RCB
	9.4.2. Filiālbibliotēku apmeklējums kopā, sk	CSP
	9.4.3. Kultūras centru apmeklējums kopā, sk. kopā	RD IKSD

